

THAAMA

Kūhinyĩrĩrio kwa Andũ a Isiraeli

¹ Maya nĩmo marĩtwa ma ariũ a Isiraeli arĩa maathiire bũrũri wa Misiri hamwe na Jakubu, o mũndũ na andũ a nyũmba yake:

² Nao nĩ Rubeni, na Simeoni, na Lawi, na Juda;

³ Isakaru, na Zebuluni na Benjamini;

⁴ Dani na Nafitali; Gadi na Asheri.

⁵ Njiaro cia Jakubu ciothe ciarĩ mĩrongo mũgwanja; nowe Jusufu, aarĩ bũrũri wa Misiri o na mbere ĩyo.

⁶ Na rĩrĩ, Jusufu na ariũ a ithe othe, na rũciaro rũu ruothe rwa ihinda rĩu magĩkua,

⁷ no andũ a Isiraeli magĩciarana na makĩngĩha mũno, magĩtuĩka aingĩ makĩria, o nginya makĩiyũra bũrũri ũcio.

⁸ Na rĩrĩ, mũthamaki ũngĩ ũtooĩ ũhoru wa Jusufu akĩambĩrĩria gũthamaka kũu bũrũri wa Misiri.

⁹ Nake akĩira andũ ake atĩrĩ, “Onei, andũ a Isiraeli nĩmaingĩhĩte mũno makĩria, magatũkĩria hinya.

¹⁰ Gĩũkei, no nginya tũmathĩ na wara nĩguo matikae kũingĩha mũno gũkĩra ũũ, tondũ kũngĩgĩa mbaara, no manyiitane na thũ ciitũ na marũe na ithuĩ, na macooke moore moime bũrũri ũyũ.”

¹¹ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Misiri makĩmaigĩra arori a ngombo mamahinyĩrĩrie na ũndũ wa kũmarutithia wĩra wa hinya, nao andũ a Isiraeli

magĩaka Pithomu na Ramesese marĩ matũũra manene ma kũigwo indo cia Firaũni.

¹² No o ũrĩa maathiire na mbere kũhinyĩrĩrio-rĩ, noguo maaciaranire na makĩiyũra bũrũri-inĩ ũcio; nĩ ũndũ ũcio andũ a Misiri makĩambĩrĩria gwĩtigĩra andũ a Isiraeli mũno,

¹³ na makĩmahinyĩrĩria na wĩra matekũmaiguĩra tha.

¹⁴ Andũ a Misiri magĩtũma mũtũũrĩre wa andũ a Isiraeli ũgĩe na ruo rũkĩru nĩ ũndũ wa wĩra mũritũ wa gũthondeka maturubarĩ na thimiti, hamwe na mawĩra ma mũthemba yothe mĩgũnda-inĩ; andũ a Misiri maamahinyagĩrĩria matekũmaiguĩra tha mawĩra-inĩ mao mothe.

¹⁵ Mũthamaki wa bũrũri wa Misiri akĩra Shifira na Pua, aciarithania arĩa maateithagia atumia a Ahibirania,* atĩrĩ,

¹⁶ “Rĩrĩa mũrĩteithagia atumia a Ahibirania makĩgĩa ciana, na mwamarora marĩ gĩtanda-inĩ gĩa kũgĩra mwana-rĩ, mũngĩona nĩ kahĩ kooragei, no kangĩkorwo karĩ kairĩtu, mũkareka gatũũre muoyo.”

¹⁷ Na rĩrĩ, aciarithania acio tondũ nĩmetigĩrĩte Ngai, matiigana gwĩka ũrĩa mũthamaki wa bũrũri wa Misiri aamerĩte meke; makĩreka tũhĩ tũ tũtũũre muoyo.

¹⁸ Nake mũthamaki ũcio wa bũrũri wa Misiri agĩta aciarithania acio, akĩmooria atĩrĩ, “Mwĩkĩte ũũ nĩkĩ? Nĩ kũ gĩtũmĩte mũreke tũhĩ tũtũũre muoyo?”

* **1:15** Shifira na Pua maarĩ atumia a Misiri arĩa maaciarithanania, na nĩo maateithagĩrĩria atumia a Ahibirania gũciara.

19 Nao aciarithania acio magĩcookeria Firaũni atĩrĩ, “Atumia a Ahibirania matihaana ta atumia a Misiri; o nĩ ahiũ magĩaga ciana aciarithania matanakinya.”

20 Nĩ ũndũ ũcio Ngai agĩgĩtanahĩra aciarithania acio, nao andũ a Isiraeli makĩongerereka o na makĩingĩha makĩria.

21 Na rĩrĩ, tondũ aciarithania acio nĩmetigĩrĩte Ngai, akĩmahe ciana ciao kũmbe.

22 Nake Firaũni agĩatha andũ ake othe atĩrĩ: “Kahĩ o gothe gaaciarwo nĩ Mũhibirania no nginya mũgagaikia Rũũ rwa Nili, no mũreke kairĩtu o gothe gatũre muoyo.”

2

Gũciarwo kwa Musa

1 Na rĩrĩ, mũndũ ũmwe wa nyũmba ya Lawi nĩahikirie mĩtumia wa mũhĩrĩga wa Alawii,

2 nake akĩgĩa nda, agĩciara kahĩ. Rĩrĩa onire kaarĩ kaana gathaka-rĩ, agĩkahitha nyũmba mĩeri ĩtatũ.

3 No rĩrĩa aaremirwo nĩgũkahitha rĩngĩrĩ, agĩgathondekera gĩkabũ gĩa ithanjĩ na agĩgĩthinga na rami. Agĩcooka agĩkomia kaana kau thĩinĩ wakio, agĩkahitha mathanjĩ-inĩ kũu hũgũrũrũ-inĩ cia Nili.

4 Mwarĩ wa nyina na kaana kau aarũgamaga haraaya nĩguo one ũndũ ũrĩa ũngĩgakora.

5 Na rĩrĩ, mwarĩ wa Firaũni agĩkũrũka Nili nĩguo agethambe, nacio ndungata ciaceerangaga kũu hũgũrũrũ-inĩ cia rũũ rũu. Nake akĩona gĩkabũ kũu kũu ithanjĩ-inĩ, na agĩtũma ngombo yake ya mũirĩtu ĩkĩgĩre.

⁶ Agĩkunũra gĩkabũ kũu na akĩona kaana kau. Agĩkaiguĩra tha tondũ nĩkarĩraga. Nake akiuga atĩrĩ, “Gaka nĩ kaana kamwe ga twana twa Ahibirania.”

⁷ Nake mwarĩ wa nyina na kaana kau akĩũria mwarĩ wa Firaũni atĩrĩ, “Ngacarie mūtumia ũmwe Mũhibirania akũrerere kaana gaka?”

⁸ Nake agĩcookia atĩrĩ, “Ĩĩ, thiĩ.” Nake mũirĩtu ũcio agĩthiĩ, akĩgũira nyina wa kaana kau.

⁹ Mwarĩ wa Firaũni akĩmwĩra atĩrĩ, “Oya kaana gaka ũkanderere, nĩndĩrĩkũrĩhaga.” Nĩ ũndũ ũcio mūtumia ũcio akĩoya kaana kau agĩkarera.

¹⁰ Rĩrĩa kaana kau gaakũrire-rĩ, agĩgatwarĩra mwarĩ wa Firaũni nako gagĩtuĩka ta mũriũ. Agĩgeeta Musa, akiuga atĩrĩ, “Nĩ tondũ ndakaru-tire maaĩ-inĩ.”

Musa Kũũrĩra Midiani

¹¹ Thuutha wa Musa gũtuĩka mũndũ mũgimarĩ, mũthenya ũmwe nĩathire gũceera harĩa andũ ao maarĩ, nake akĩmabaara makĩrutithio wĩra na hinya. Ningĩ akĩona Mũmisiri akĩhũũra Mũhibirania, ũmwe wa andũ ake mwene.

¹² Nake acũthĩrĩria mĩena yothe na ndone mũndũ-rĩ, akĩũraga Mũmisiri ũcio, na akĩmũthika mũthanga-inĩ.

¹³ Mũthenya ũyũ ũngĩ akiumagara na akĩona Ahibirania eerĩ makĩrũa. Akĩũria ũrĩa wog-itanĩte atĩrĩ, “Ūraringa Mũhibirania wanyu nĩkĩ?”

¹⁴ Nake mũndũ ũcio akĩmũũria atĩrĩ, “Nũũ wagũtuire mwathi na mũtuithania wa maciira maitũ? Anga nĩũreciiria kũnjũraga o ta ũrĩa

ũrooragire Mūmisiri?” Nike Musa agĩtigĩra na agĩciiria atĩrĩ, “Ūrĩa ndĩrekire no nginya ũkorwo nĩumenyekete.”

¹⁵ Rĩrĩa Firaũni aigwire ũhoro ũcio, akĩgeria kũũragithia Musa, nowe Musa akĩũrĩra Firaũni agĩthiĩ gũtũũra Midiani,* kũrĩa aikarire thĩ hakuhi na gĩthima.

¹⁶ Na rĩrĩ, Jethero mũthĩnjĩri-ngai wa Midiani aarĩ na airĩtu ake mũgwanja, nao magĩũka gũtaha maaĩ na kũiyũria mĩharatĩ manyuithie rũũru rwa mbũri rwa ithe wao.

¹⁷ Arĩithi amwe nĩmookire na makĩingata airĩtu acio, no Musa agĩũkĩra, akĩmateithũra na akĩhe ũhiũ wao maaĩ.

¹⁸ Rĩrĩa airĩtu acio maainũkire kũrĩ ithe wao Reueli-rĩ,† akĩmooria atĩrĩ, “Nĩ kũ gĩatũma mũcooke narua ũguo ũmũthĩ?”

¹⁹ Makĩmũcookeria atĩrĩ, “Mūmisiri ũmwe nĩatũteithũrĩre kũrĩ arĩithi; o na nĩwe ũtũtahĩre maaĩ na atũheera mbũri ciitũ maaĩ.”

²⁰ Jethero akĩmooria atĩrĩ, “Na akĩrĩ kũ?” “Mũmũtigire nĩkĩ? Thiĩ mũmwĩte, oke arĩanĩre na ithuĩ.”

²¹ Nike Musa agĩtĩkĩra gũikara kwa mũndũ ũcio, nake akĩmũhe mwarĩ wetagwo Zipora amũhikie.

²² Zipora agĩciara kaana ga kahĩ, nake Musa agĩgeeta Gerishomu, tondũ oigire atĩrĩ, “Nduĩkĩte mũgeni bũrũri wene.”

* **2:15** Midiani aarĩ ũmwe wa ariũ a Iburahĩmu (Kĩam 25:2); andũ a Midiani maatũũraga gathigathini wa Kĩrĩma gĩa Sinai.

† **2:18** Reueli nowe wetagwo Jethero, na nĩ we warĩ mũthoni-we wa Musa.

23 Thuutha wa ihinda iraaaya-rĩ, mũthamaki wa bũrũri wa Misiri nĩakuire. Andũ a Isiraeli magĩcaaya nĩ ũndũ wa ũkombo, na makĩrĩra Ngai; nakĩo kĩrĩro kĩao atĩ mateithio nĩ ũndũ wa ũkombo gĩgĩkinyĩra Ngai.

24 Nake Ngai akĩigua gũcaaya kwao nake akĩirikana kĩrĩkanĩro gĩake na Iburahĩmu, na Isaaka na Jakubu.

25 Nĩ ũndũ ũcio Ngai akĩona gũtangĩka kwa andũ a Isiraeli, nake akĩrũmbũiya ũhoru wao.

3

Musa na Kĩhinga Gĩakanaga Mwaki

1 Na rĩrĩ, Musa nĩ kũrĩithia arĩithagia rũũru rwa mbũri rwa mũthoni-we Jethero, mũthĩnjĩringai wa Midiani, nake agĩtongoria rũũru rũu rwa mbũri mwena ũũrĩa ũngĩ wa werũ kũraya ma, na agĩkinya Horebu, kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai.*

2 Arĩ kũu-rĩ, akiumĩrĩrwo nĩ mũraika wa Jehova arĩ nĩnĩmbĩ-inĩ cia mwaki ikiuma kĩhinga-inĩ. Musa akĩona atĩ o na gũtuĩka kĩhinga nĩgĩakanaga-rĩ, gĩtiahĩaga.

3 Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩciiria atĩrĩ, “Nĩngũthiĩ ho nĩgeetha nyone ũndũ ũyũ mũgeni, menye kĩrĩa kĩragiria kĩhinga kĩhĩe.”

4 Rĩrĩa Jehova onire atĩ nĩathiĩ hau gũcũthĩrĩria, Ngai akĩmwĩta arĩ kĩhinga-inĩ, “Musa! Musa!”

Nake Musa agĩtĩka, akiuga atĩrĩ, “Niĩ ũyũ haha.”

* 3:1 Kĩrĩma gĩa Sinai kĩoĩkaine ta kĩrĩma kĩa Ngai.

⁵ Nake Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndũgakuhĩrĩrie haha. Ruta iraatũ ciaku magũrũ, nĩgũkorwo handũ hau ũrũgamĩte nĩ handũ hatheru.”

⁶ Ningĩ akĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩ nĩ nĩ Ngai wa thoguo, Ngai wa Iburahĩmu, Ngai wa Isaaka, o na Ngai wa Jakubu.” Kahinda kau Musa akĩhitha ũthiũ wake, tondũ nĩetigĩrĩre kũrora Ngai.

⁷ Jehova akiuga atĩrĩ; “Ti-itherũ nĩnyonete mĩnyamaro ya andũ akwa kũu bũrũri wa Misiri. Nĩnjiguĩte kĩrĩro kĩao nĩ ũndũ wa arũgamĩrĩri a ngombo arĩa mamahinyagĩrĩria, na nĩngũrũmbũiya ũhoru wa kũnyamarĩka kwao.

⁸ Nĩ ũndũ ũcio nĩnjikũrũkĩte nĩguo ndĩmateithũre kuuma moko-inĩ ma andũ a Misiri, ndĩmarute bũrũri ũcio, ndĩmatware bũrũri mwega na mwariĩ, bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ, kũrĩa gũtũũragwo nĩ Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi.

⁹ Na rĩu kĩrĩro kĩa andũ a Isiraeli nĩkĩnginyĩire, na nĩnyonete ũrĩa andũ a bũrũri wa Misiri maramahinyĩrĩria.

¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio, thiĩ. Ndĩragũtũma kũrĩ Firaũni ũkarute andũ akwa a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri.”

¹¹ No Musa akĩũria Ngai atĩrĩ, “Nĩ ndĩ ũ wa gũthiĩ kwa Firaũni ngarute andũ a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri?”

¹² Nake Ngai agĩcookia atĩrĩ, “Ndĩrĩkoragwo hamwe nawe. Naguo ũndũ ũyũ nĩguo ũgaatuĩka kĩmenyithia gĩa atĩ nĩ nĩ ngũtũmĩte: Rĩrĩa ũkaaruta andũ a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri, nĩmũkahooyagĩra Ngai kĩrĩma-inĩ gĩkĩ.”

13 Musa akĩira Ngai atĩrĩ, “Ingĩthiĩ kũrĩ andũ a Isiraeli ndĩmeere atĩrĩ, ‘Nĩ Ngai wa maithe manyu wandũma kũrĩ inyuĩ,’ nao manjũũrie atĩrĩ, ‘Ngai ũcio etagwo atĩa?’ ngaamacookeria atĩa?”

14 Ngai akĩira Musa atĩrĩ, “NIĨ NDŪIRE O TA ŨRĪA NDŪIRE. Īra andũ a Isiraeli atĩrĩ, Ũrĩa wĩtagwo ‘NIĨ NDŪIRE nĩwe ũndũmĩte kũrĩ inyuĩ.’”

15 Ningĩ Ngai agĩcooka akĩira Musa atĩrĩ, “Īra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Jehova, o we Ngai wa maithe manyu, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka na Ngai wa Jakubu nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ.’ Rĩrĩ nĩrĩo rĩtwa rĩakwa nginya tene, rĩtwa rĩrĩa ndĩririkanagwo narĩo kuuma njarwa na njarwa.

16 “Thiĩ, ũcookanĩrĩrie athuuri a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ, ‘Jehova, Ngai wa maithe manyu o we Ngai wa Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu nĩanyumĩrĩire akanjũira atĩrĩ: Nĩndorete na ngoona maũndũ marĩa mwĩkĩtwo kũu bũrũri wa Misiri,

17 na nĩndũite nĩngũmũruta kuuma mĩnyamaro-inĩ yanyu kũu bũrũri wa Misiri, ndĩmũtware bũrũri wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizi, na Ahivi, na Ajobusi, bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ.’

18 “Athuuri acio a Isiraeli nĩmagagũthikĩrĩria. Ningĩ wee na athuuri acio nĩmũgathiĩ kũrĩ mũthamaki wa bũrũri wa Misiri na mũmwĩre atĩrĩ, ‘Jehova, o we Ngai wa Ahibirania, nĩarĩtie na ithuĩ. Nĩ ũndũ ũcio twĩtĩkĩrie tũthiĩ rũgendo

rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ tũkarutĩre Jehova Ngai witũ magongona.’

¹⁹ No nĩnjũũ atĩ mũthamaki ũcio wa bũrũri wa Misiri ndakamwĩtkĩria mũthiĩ, tĩga guoko gwakwa kwa hinya kũmũhatĩrĩrie gwĩka ũguo.

²⁰ Nĩ ũndũ ũcio nĩngatambũrũkia guoko gwakwa hũũre andũ a Misiri na maũndũ mothe ma magegania marĩa ngeeka thĩinĩ wao. Thu-utha ũcio, nĩakamwĩtkĩria mũthiĩ.

²¹ “Na nĩngatũma mwĩtkĩrĩke nĩ andũ a Misiri, nĩgeetha rĩrĩa mũkoimagara, mũtikanathiĩ moko matheri.

²² Mũndũ-wa-nja o wothe Mũsiraeli nĩakahooya mũndũ wa itũũra rĩake, na ahooe mũndũ-wa-nja o wothe matũũranagia nake gwake nyũmba indo cia betha na thahabu o na nguo, iria mũkaahumba ciana cianyu cia aanake na cia airĩtu. Na nĩ ũndũ ũcio nĩmũgataha andũ acio a Misiri.”

4

Musa Kuona Ciama

¹ Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ĩ mangĩrega kũnjĩtkia kana kũnjigua, na manjĩire atĩrĩ, ‘Jehova ndakuumĩrĩire?’ ”

² Nake Jehova akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ kũĩ kũũ ũrĩ nakĩo guoko?”

Nake agĩcookia atĩrĩ, “Nĩ rũthanju.”

³ Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Rũikie thĩ.”

Musa akĩrũikia thĩ, naruo rũgĩtuĩka nyoka, nake akĩmũũrĩra.

⁴ Nake Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Tambũrũkia guoko ũmĩnyiite mũting’oe.” Nĩ ũndũ ũcio

Musa agītambūrũkia guoko akĩmĩnyiita, nayo ikĩgarũrũka, igĩtuĩka rũthanju guoko-inĩ gwake.

⁵ Nake Jehova akiuga atĩrĩ, “Ūndũ ũyũ nĩguo wa gũtũma metĩkie atĩ Jehova, o we Ngai wa maithe mao Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu nĩakuumĩrĩire.”

⁶ Ningĩ Jehova akiuga atĩrĩ, “Ikia guoko nguo-inĩ yaku.” Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩikia guoko nguo-inĩ yake, na rĩrĩa aakũrutire kwarĩ na mangũ, gũkeerũha ta ira.

⁷ Jehova agĩcooka akĩmwĩra atĩrĩ, “Cookia guoko nguo-inĩ yaku.” Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩcookia guoko nguo-inĩ, na rĩrĩa aakũrutire kwagarũrũkĩte gũkahaanana na mwĩrĩ ũcio ũngĩ wake.

⁸ Ningĩ Jehova akiuga atĩrĩ, “Mangĩaga gũgwĩtikia na kũrũmbũiya kĩaama kĩa mbere, no gũkorwo nĩmagetĩkia gĩa keerĩ.

⁹ No mangĩaga gwĩtikia ciama ici cieri kana mage gũkũigua-rĩ, ũgaataha maaĩ kuuma Rũũĩ rwa Nili na ũmaite thĩ. Maaĩ macio ũgaataha kuuma rũũĩ nĩmagatuĩka thakame maitwo thĩ.”

¹⁰ Musa akĩra Jehova atĩrĩ, “Wee, Mwathani, nĩũũĩ nĩ ndirĩ ndatuĩka mũndũ mwaria wega, kuuma o tene o na kuuma wambĩrĩria kwaria na nĩ ndungata yaku. Nĩ ndirĩ mĩtũkĩ ya mĩario, na ndĩ rũrĩmĩ rũritũ.”

¹¹ Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Nũũ waheire mũndũ kanua? Nũũ ũtũmaga mũndũ aage kũigua kana aremwo nĩ kwaria? Nũũ ũtũmaga mũndũ one kana atuĩke mĩtumumu? Githĩ ti nĩ, Jehova?”

12 Na rĩrĩ, thiĩ; nĩngakũhotithia kwaria na ngũrute ũrĩa ũkoiga.”

13 No Musa akiuga atĩrĩ, “Mwathani, ndagũthaitha tũma mũndũ ũngĩ akaarie.”

14 Namo marakara ma Jehova makĩrĩrĩmbũkĩra Musa, akĩmũũria atĩrĩ, “Ĩ mũrũ wa nyũkwa Harũni, ũrĩa Mũlawii-rĩ, ndangĩaria? Nĩnjũũĩ no aarie wega. Arĩ njĩra-inĩ agĩũka gũgũtũnga, na nĩegũkena akuona.

15 Ũrĩmwaragĩria na ũkamwĩra ũrĩa eku-uga, na nĩngamũhotithia inyuĩ eerĩ kwaria, na ndĩmũrute ũrĩa mũgeeka.

16 Nĩakaarĩria andũ handũ haku, na agaatuĩka taarĩ we kanua gaku, nawe ũtuĩke ta ũrĩ Ngai harĩ we.

17 No oya rũthanju rũrũ nĩguo ũhotage kũringa ciama naruo.”

Musa Gũcooka Bũrũri wa Misiri

18 Nake Musa agĩcooka kwa Jethero mũthoni-we, akĩmwĩra atĩrĩ, “Njĩtĩkĩria njooke bũrũri wa Misiri kũrĩ andũ aitũ, ngarore kana nĩ kũrĩ matũire muoyo.”

Jethero akiuga atĩrĩ, “Thiĩ, ndakũhoera thayũ.”

19 Na rĩrĩ, Jehova nĩarĩirie Musa arĩ o kũu Midiani, akĩmwĩra atĩrĩ, “Cooka bũrũri wa Misiri, nĩgũkorwo andũ othe arĩa meendaga gũkũũraga nĩmakuĩte.”

20 Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩoya mũtumia wake na ariũ ake, akĩmahaicia ndigiri na makĩambĩrĩria rũgendo rwa gũcooka bũrũri

wa Misiri. Nake akĩoya rūthanju rwa Ngai akĩrũnyiita na guoko.

²¹ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Wacooka bũrũri wa Misiri-rĩ, tigĩrĩra nĩ weka morirũ mothe marĩa ngũhotithĩtie gwĩka mbere ya Firaũni. No nĩngomia ngoro yake nĩgeetha ndagetĩkirie andũ mathiĩ.

²² Ningĩ wĩre Firaũni atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Jehova ekuuga: Isiraeli nĩwe mũriũ wakwa wa irigithathi,

²³ na nĩndakwĩrire atĩrĩ, “Reke mũriũ wakwa athiĩ akaahooe.” No nĩwaregire kũmwĩtikiria athiĩ; nĩ ũndũ ũcio nĩngooraga mũriũ waku wa irigithathi.’ ”

²⁴ Marĩ handũ harĩa mararĩrĩire marĩ rūgendo-inĩ-rĩ, Jehova akiumĩrĩra Musa, na aarĩ hakuhĩ kũmũũraga.

²⁵ No Zipora akĩoya kahiga kaarĩ kogĩ ta kahiũ, akĩruithia mũriũ, na akĩhutithia gĩkonde kũ nyarĩrĩ cia Musa. Agĩcooka akĩmwĩra atĩrĩ, “Titherũ ũrĩ mũthuri wakwa wa thakame.”

²⁶ Nĩ ũndũ ũcio Jehova agĩtigana nake. (Hĩndĩ ĩyo mũtumia ũcio wake oigire “ũrĩ mũthuri wakwa wa thakame” aaragia ũhoru wa irua.)

²⁷ Nake Jehova akĩira Harũni atĩrĩ, “Thiĩ werũ-inĩ ũgathaagane Musa.” Nĩ ũndũ ũcio Harũni agĩtũnga Musa kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai, akĩmũhĩmbĩria.

²⁸ Nake Musa akĩira Harũni ũrĩa wothe Jehova amũtũmĩte akoige, o na ningĩ ũhoru wa ciama ciothe iria aamwathĩte aringe.

²⁹ Musa na Harũni magĩcookanĩrĩria athuri a Isiraeli othe,

³⁰ nake Harũni akĩmeera ũrĩa wothe Jehova eerĩte Musa. O na ningĩ Musa akĩringa ciama mbere yao;

³¹ nao magĩĩtĩkia. Na rĩrĩa maiguire atĩ Jehova nĩameciirĩtie na akona mĩnyamaro yao-rĩ, makĩinamĩrĩra, magĩthathaiya.

5

Gũthondeka Maturubarĩ

¹ Thuutha-inĩ Musa na Harũni nĩmathiire kũrĩ Firaũni, makĩmwĩra atĩrĩ, “Jehova, o we Ngai wa Isiraeli, oigĩte ũũ: ‘Reke andũ akwa mathiĩ, nĩgeetha makagĩe na gĩathĩ gĩakwa werũ-inĩ.’ ”

² Nake Firaũni akĩmooria atĩrĩ, “Jehova nĩwe ũ, atĩ ndĩmwathĩkĩre na ndekererie andũ a Isiraeli mathiĩ? Nĩ ndiũ Jehova na ndikũrekereria andũ a Isiraeli mathiĩ.”

³ Ningĩ makĩmwĩra atĩrĩ, “Ngai wa Ahibirania nĩatwarĩirie. Nĩ ũndũ ũcio twĩtĩkĩrie tũthiĩ rũgendo rwa mĩthenya itatũ werũ-inĩ tũkarutĩre Jehova Ngai witũ magongona, kwaga ũguo no atũrehithĩrie mĩthiro kana atũniine na rũhiũ rwa njora.”*

⁴ No mũthamaki wa bũrũri wa Misiri akĩmooria atĩrĩ, “Musa na Harũni, nĩ kĩĩ kĩratũma mũrute andũ wĩra-inĩ wao? Cookai wĩra-inĩ wanyu!”

⁵ Nake Firaũni akiuga atĩrĩ, “Ta rorai, andũ a bũrũri rĩu nĩmaingĩhite, na inyuĩ nĩmũragiria marute wĩra.”

* **5:3** Gĩtũmi kĩa andũ a Isiraeli gũthiĩ kũrutĩra magongona kũraiho na andũ a Misiri nĩ tondũ kũrĩ andũ a Misiri, ng'ombe ciarĩ nyamũ nyamũre (8:22).

6 Mũthenya o ũcio Firaũni agĩatha arũgamĩrĩri a ngombo o na nyabaara cia andũ,† akĩmeera atĩrĩ,

7 “Mütigacooke kũhe andũ a Isiraeli nyeki ya gũthondeka maturubarĩ; nĩmathiĩ magecarĩrie nyeki o ene.

8 No mũmeere atĩ no nginya mathondeke maturubarĩ mũigana o ta wa mbere; mütikamanyiihĩrie gĩthimo. Nĩ igũũta; nĩkĩo mararĩra makoiga atĩrĩ, ‘Nĩtũrekwo tũthiĩ tũkarutĩre Ngai witũ igongona.’

9 Maritũhĩriei wĩra nĩgeetha makoragwo makĩruta wĩra hĩndĩ ciothe, na mütige gũthikĩrĩria ũhoro wa maheeni.”

10 Nao arũgamĩrĩri a ngombo na nyabaara cia andũ magĩthiĩ makĩra andũ atĩrĩ, “Firaũni ekuuga ũũ: ‘Ndigũcooka kũmũhe nyeki rĩngĩ.

11 Thiĩ mũgecarĩrie nyeki yanyu kũrĩa guothe mũrĩmĩona, no wĩra wanyu ndũkũnyihanyiihio o na hanini.’ ”

12 Nĩ ũndũ ũcio andũ makĩhurunjũkĩra bũrũri wa Misiri guothe kũngania makoni ma ngano mamatũmĩre ta nyeki.

13 Arũgamĩrĩri a ngombo makĩmahinyĩrĩria mũno, makameeraga atĩrĩ, “Rĩkiai wĩra ũrĩa mwgĩrĩirwo wa o mũthenya, o ta ũrĩa mwekaga rĩrĩa mwaheagwo nyeki.”

14 Nao andũ a Isiraeli arĩa maarĩ nyabaara arĩa maathuurĩtwo nĩ anene a ngombo a Firaũni magakĩhũũragwo, makoorio atĩrĩ, “Nĩ kĩĩ kĩragiririe mũhingie mũigana wa maturubarĩ

† 5:6 Arũgamĩrĩri arĩa maaroraga andũ a Isiraeli maarĩ andũ a Misiri, nacio nyabaara ciarĩ andũ a Isiraeli.

ma ira kana ma ūmũthĩ, ta ūrĩa mũrekaga mbere?"

¹⁵ Nao andũ a Isiraeli arĩa maarĩ nyabaara magĩthĩĩ kũrĩ Firaũni kũmũthaita, makĩmũũria atĩrĩ: "Nĩ kĩ gĩtũmĩte wĩke ndungata ciaku maũndũ maya?"

¹⁶ Ndungata ciaku itiraheo nyeki, na no tũrerwo, 'Thondekai maturubarĩ!' Ndungata ciaku nĩirahũũrwo, no andũ aku nĩo marĩ na mahĩtia."

¹⁷ Nake Firaũni agĩcookia atĩrĩ, "Igũũta ici! Inyuĩ mũrĩ igũũta! Nĩkĩo mũraikara mũkiugaga atĩrĩ, 'Nĩtũrekwo tũkarutĩre Jehova igongona.'

¹⁸ Cookai wĩra-inĩ. Mũtikũheo nyeki, na no nginya mũthondeke mũigana wa maturubarĩ marĩa mwaĩĩrwo."

¹⁹ Nao andũ a Isiraeli arĩa maarĩ nyabaara makĩmenya atĩ maarĩ thĩina-inĩ rĩrĩa meerirwo atĩrĩ, "Mũtikũnyiihĩrio mũigana wa maturubarĩ marĩa mwaĩĩrwo gũthondeka o mũthenya."

²⁰ Rĩrĩa moimire harĩ Firaũni-rĩ, magĩkora Musa na Harũni arĩa maameteraire,

²¹ nao anyabara acio makĩmeera atĩrĩ, "Jehova aromuona na amũtuĩre ciira! Mũtũmĩte tũtuĩke kĩndũ kĩnungu kũrĩ Firaũni na anene ake, na mũkamane rũhiũ rwa njora moko-inĩ mao matũũrage."

Ngai Kwĩranĩra Gũkũũra Andũ Ake

²² Musa agĩcooka kũrĩ, Jehova akĩmũũria atĩrĩ, "Mwathani, nĩ kĩ gĩtũmĩte ūrehithĩrie andũ aya thĩina? Gĩkĩ nĩkĩo gĩatũmire ūndũme?"

²³ Kuuma rĩrĩa ndaathiire kũrĩ Firaũni kũmwarĩria thĩinĩ wa rĩitwa rĩaku, nĩareheire

andũ aya thĩna, nawe ũkaaga gũteithũra andũ aku o na hanini.”

6

¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Rũu nĩũkuona ũrĩa ngwĩka Firaũni: Nĩ tondũ wa guoko gwakwa kũrĩ hinya-rĩ, nĩakamarekereria mathiĩ; na ningĩ nĩ tondũ wa guoko gwakwa kũrĩ hinya, nĩakamaingata moime bũrũri wake.”

² Ngai agĩcooka akĩira Musa atĩrĩ, “Nĩ niĩ Jehova.

³ Nĩ niĩ ndoimĩrĩire Iburahĩmu, na Isaaka, o na Jakubu ndĩ Mũrungu Mwene-Hinya-Wothe, no matiamenyire na rĩtwa rũu rĩakwa Jehova.

⁴ O na nĩndathondekire kĩrĩkanĩro gĩakwa nao atĩ nĩngamahe bũrũri wa Kaanani, kũrĩa maatũũraga marĩ ageni.

⁵ Na makĩria-rĩ, nĩnjiguĩte gũcaaya kwa andũ a Isiraeli, arĩa matuĩtwo ngombo nĩ andũ a Misiri, na nĩndirikanĩte kĩrĩkanĩro gĩakwa nao.

⁶ “Nĩ ũndũ ũcio, ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Niĩ nĩ niĩ Jehova, na nĩngamwaũra icooki rũu mũigĩrĩtwo nĩ andũ a Misiri. Nĩngamuohora mũtuge gũcooka gũtuĩka ngombo ciao, na nĩngamũkũra ndambũrũkĩtie guoko na ciĩko nene cia ũtuanĩri ciira.

⁷ Ngaamuoya ta andũ akwa kĩũmbe, na nduĩke Ngai wanyu. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ niĩ Jehova Ngai wanyu ũrĩa wamũrutire icooki-inĩ rĩa andũ a Misiri.

⁸ Na nĩngamũtwara bũrũri ũrĩa ndeeranĩire na mwĩhĩtwa nyambararĩtie guoko atĩ nĩngahe Iburahĩmu, na Isaaka, o na Jakubu. Nĩguo

ngũmũhe mũwĩgwatĩre ũtuĩke wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.’ ”

⁹ Musa agĩkĩheana ũhoru ũcio kũrĩ andũ a Isiraeli, no matiamũiguire nĩ ũrĩa maakuĩte ngoro nĩkũhinyĩrĩrio nĩ ũkombo.

¹⁰ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

¹¹ “Thiĩ wĩre Firaũni, mũthamaki wa bũrũri wa Misiri arekererie andũ a Isiraeli moime bũrũri wake.”

¹² No Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Angĩkorwo andũ a Isiraeli matingĩnjigua-rĩ, nĩkĩ kĩngĩtũma Firaũni anjigue, kuona njaragia ngĩtondoiraga?”

Andũ a Nyũmba ya Musa na Harũni

¹³ Ngai nĩacookire akĩaria na Musa na Harũni ũhoru wĩgũ andũ a Isiraeli na Firaũni mũthamaki wa bũrũri wa Misiri na akĩmaatha marute andũ a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri.

¹⁴ Aya nĩo maarĩ atongoria a nyũmba ciao:

Ariũ a Rubeni ũrĩa irigithathi rĩa Isiraeli maarĩ Hanoku na Palu, na Hezironi, na Karimi. Acio nĩo maarĩ mbarĩ cia Rubeni.

¹⁵ Ariũ a Simeoni maarĩ Jemueli, na Jamini, na Ohadi, na Jakini, na Sohari, na Shauli ũrĩa warĩ mũriũ wa mũtumia Mũkaanani. Acio nĩo maarĩ mbarĩ cia Simeoni.

¹⁶ Maya nĩmo maarĩ marĩitwa ma ariũ a Lawi kũringana na maandĩko mao: Gerishoni, na Kohathu, na Merari. Lawi aatũũrĩre muoyo mũaka 137.

¹⁷ Ariũ a Gerishoni kũringana na mbarĩ ciao maarĩ Libini na Shimei.

¹⁸ Ariũ a Kohathu maarĩ Amuramu, na Iziharu, na Hebironi, na Uzieli. Kohathu aatũũrire muoyo mĩaka 133.

¹⁹ Ariũ a Merari maarĩ Mahali na Mushi. Acio nĩo maarĩ mbarĩ cia Lawi kũringana na maandĩko mao.

²⁰ Amuramu nĩahikirie mwarĩ wa nyina na ithe wetagwo Jokebedi, ũrĩa wamũciarĩire Harũni na Musa. Amuramu aatũũrire muoyo mĩaka 137.

²¹ Ariũ a Iziharu maarĩ Kora, na Nefegu, na Zikiri.

²² Ariũ a Uzieli maarĩ Mishaeli, na Elizafani, na Sithiri.

²³ Harũni nĩahikirie Elisheba, mwarĩ wa Aminadabu, o ũrĩa warĩ mwarĩ wa nyina na Nahashoni, nake akĩmũciarĩra Nadabu na Abihu, na Eleazaru, na Ithamaru.

²⁴ Ariũ a Kora maarĩ Asiri, na Elikana, na Abiasafu. Acio nĩo mbarĩ cia Akora.

²⁵ Eleazaru mũrũ wa Harũni nĩahikirie mũirĩtu ũmwe wa Putieli, nake akĩmũciarĩra Finehasi.

Acio nĩo maarĩ atongoria a nyũmba cia Alawii, o mbarĩ o mbarĩ.

²⁶ Harũni o ũcio, marĩ na Musa, nĩo meerirwo nĩ Jehova atĩrĩ, “Rutai andũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri kũringana na ikundi ciao.”

²⁷ Nĩo maarĩirie Firaũni, mũthamaki wa bũrũri wa Misiri, ũhoru wa kũruta andũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri. Maarĩ Musa o ũcio na Harũni.

Harũni Kwaria Ithenya rĩa Musa

28 Na rĩrĩ, hĩndĩ ĩrĩa Jehova aarĩirie Musa arĩ kũu bũrũri wa Misiri-rĩ,

29 aamwĩrire atĩrĩ, “Niĩ nĩ niĩ Jehova. ĩra Firaũni mũthamaki wa bũrũri wa Misiri ũrĩa wothe ngũkwĩra.”

30 No Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Kuona njaragia ngĩtondoiraga-rĩ, Firaũni angĩkĩnjigua nĩkĩ?”

7

1 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “We ngũtuĩte ta Ngai harĩ Firaũni, nake mũrũ wa nyũkwa Harũni egũtuĩka mũnabii waku.

2 Wee ũriugaga ũrĩa wothe ndĩgwathaga, nake mũrũ wa nyũkwa Harũni nĩwe ũrĩraga Firaũni arekererie andũ a Isiraeli moime bũrũri wake.

3 No nĩngũtũma ngoro ya Firaũni yũme, na o na ndaingĩhia ciama ciakwa na morirũ gũkũ bũrũri wa Misiri-rĩ,

4 ndakamũigua. Ningĩ nĩngatambũrũkia guoko gwakwa kũu bũrũri wa Misiri, na ndute ikundi cia andũ akwa a Isiraeli moime kuo na ũndũ wa ciiko nene cia ũtuanĩri ciira.

5 Nao andũ a Misiri nĩmakamenya atĩ niĩ niĩ niĩ Jehova, rĩrĩa ngataambũrũkia guoko gwakwa njũkĩrĩre bũrũri wa Misiri na ndute andũ a Isiraeli moime kuo.”

6 Musa na Harũni magĩika o ũrĩa Jehova aamaathĩte meke.

7 Musa aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩnana nake Harũni mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtatũ hĩndĩ ĩrĩa maaragia na Firaũni.

Rũthanju rwa Harũni Gũtuĩka Nyoka

8 Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,

⁹ “Rĩrĩa Firaũni arĩmwĩra atĩrĩ, ‘Ringai kĩaama,’ nawe Musa wĩre Harũni atĩrĩ, ‘Oya rũthanju rwaku, ũrũikie thĩ o hau mbere ya Firaũni,’ naruo rũtuĩke nyoka.”

¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio Musa na Harũni magĩthiĩ kũrĩ Firaũni, nao magĩka o ta ũrĩa maathĩtwo nĩ Jehova. Harũni agĩkia rũthanju rwake thĩ mbere ya Firaũni na anene ake, naruo rũgĩtuĩka nyoka.

¹¹ Nake Firaũni agĩta andũ arĩa oogĩ o na ago, na aringi ciama a Misiri, nao magĩka o ũguo magĩtũmĩra maũgĩ mao ma ũgo.

¹² O mũndũ agĩkia rũthanju rwake thĩ na rũgĩtuĩka nyoka. No rũthanju rwa Harũni rũkĩmeria thanju ciao.

¹³ No rĩrĩ, ngoro ya Firaũni ĩkĩũma nake akĩrega kũmaigua, o ta ũrĩa Jehova oigĩte.

Mũthiro wa Thakame

¹⁴ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Ngoro ya Firaũni ndĩngĩororoa; nĩaregete kũrekereria andũ mathiĩ.

¹⁵ Nĩũgathiĩ kũrĩ Firaũni rũciinĩ agĩthiĩ rũũĩ.* Weterere mũcemanie nake hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Nili, na ũthiĩ na rũthanju rũrĩa rwa-garũrũkĩte rũgatuĩka nyoka.

¹⁶ Ũcooke ũmwĩre atĩrĩ, ‘Jehova, o we Ngai wa Ahibirania, nĩandũmĩte ngwĩre ũũ: Rekereria andũ akwa mathiĩ nĩgeetha makandungatĩre marĩ werũ-inĩ. No nginya rĩu nĩũregete gũthikĩrĩria.

* **7:15** Warĩ mũtugo wa Firaũni guthiĩ kũhooya ngai ya Rũũĩ rwa Nili, na nĩyo yoĩkaine ta ithe wa ngai ciothe.

17 Jehova ekuuga atĩrĩ: Ũndũ ũyũ nĩguo ũgũtũma ũmenye atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova: Ngũgũtha maaĩ ma Rũũ rwa Nili na rũthanju rũrũ rũrĩ guoko-inĩ gwakwa, namo magarũrũke matuĩke thakame.

18 Thamaki iria irĩ thĩinĩ wa Rũũ rwa Nili nĩgũkua, naruo rũũ rũnunge; andũ a Misiri maremwo nĩ kũnyua maaĩ maruo.’ ”

19 Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ĩra Harũni atĩrĩ, ‘Oya rũthanju rwaku na ũtambũrũkie guoko igũrũ rĩa maaĩ ma bũrũri wa Misiri, na igũrũ rĩa tũrũũ, na mĩtaro, na tũmaria o na kũrĩa guothe kũhingĩrĩrie maaĩ nakuo guothe gũtuĩke thakame. Thakame ĩkaiyũra kũndũ guothe bũrũri wa Misiri, o na kũu ndoo-inĩ cia mĩtĩ na mĩtũngi-inĩ ya mahiga.’ ”

20 Musa na Harũni magĩka o ũrĩa Jehova aathanĩte. Agĩkĩambararia rũthanju rwake arĩ mbere ya Firaũni na anene ake, nake akĩgũtha maaĩ ma Rũũ rwa Nili, namo maaĩ mothe makĩgarũrũka magĩtuĩka thakame.

21 Thamaki iria ciarĩ Rũũ rwa Nili igĩkua, naruo rũũ rũkĩnunga ũũru mũno, nginya andũ a bũrũri wa Misiri makĩremwo nĩ kũnyua maaĩ maruo. Bũrũri wa Misiri wothe ũkĩyũra thakame.

22 No aringi ciama a bũrũri wa Misiri magĩka maũndũ o ta macio na ũndũ wa maũgĩ mao ma ũgo, nayo ngoro ya Firaũni ĩkĩũma; akĩrega kũigua Musa na Harũni, o ta ũrĩa Jehova oigĩte.

23 Handũ ha kũigua-rĩ, akĩhũndũka agĩthĩ nyũmba-inĩ yake ya ũthamaki, na ndaigana kũrũmbũiya ũhoru ũcio ngoro-inĩ yake.

24 Nao andũ othe a Misiri makĩenja ithima gũkuhĩ na Rũũĩ rwa Nili nĩguo mone maaĩ ma kũnyua, tondũ matingĩahotire kũnyua maaĩ ma rũũĩ rũu.

Mũthiro wa Ciũra

25 Mĩthenya mũgwanja nĩyahĩtũkire thuutha wa Jehova kũgũtha maaĩ ma Nili.

8

1 Ningĩ Jehova akĩĩra Musa atĩrĩ, “Thĩĩ kũrĩ Firaũni ũmwĩre atĩrĩ, ‘Jehova oigĩte ũũ: Rekereria andũ akwa mathĩ, nĩgeetha makandungatĩre.

2 Ũngĩrega kũmarekereria mathĩ, nĩngũhũũra bũrũri waku wothe na mũthiro wa ciũra.

3 Rũũĩ rwa Nili rũkũiyũra ciũra. Igũũka ciambate o nginya nyũmba yaku ya ũthamaki o na nyũmba yaku ya toro o nginya ũrĩrĩ waku igũrũ, itoonye nyũmba cia anene aku, o na irũgĩrĩre andũ aku o ene, ikorwo kuo o na mariiko-inĩ maku na mĩharatĩ-inĩ ya gũkandĩrwo mũtu.

4 Ciũra icio ikũrũgĩrĩre na irũgĩrĩre andũ aku o na anene aku.’ ”

5 Ningĩ Jehova akĩĩra Musa atĩrĩ, “Ĩra Harũni atĩrĩ, ‘Tambũrũkia guoko gwaku na rũthanju igũrũ rĩa tũrũũĩ, na mĩtaro, na tũmaria, ũtũme ciũra ciũke bũrũri-inĩ wa Misiri.’ ”

6 Nĩ ũndũ ũcio Harũni agĩtambũrũkia guoko gwake igũrũ rĩa maaĩ ma bũrũri wa Misiri, nacio ciũra ikiumĩra ikĩiyũra bũrũri.

7 No aringi ciama a bũrũri wa Misiri magĩĩka maũndũ o ta macio na ũndũ wa maũgĩ mao

ma ũgo, o nao magĩtũma ciũra ciũke bũrũri wa Misiri.

⁸ Firaũni agĩta Musa na Harũni, akĩmeera atĩrĩ, “Hooyai Jehova anjehererie na ehererie andũ akwa ciũra ici, na nĩngũrekereria andũ anyu mathĩ makarutĩre Jehova magongona.”

⁹ Musa akĩra Firaũni atĩrĩ, “Wee nĩwe ngũhe gĩtĩo gĩa gũtua ihinda rĩa gũkũhoera, wee na anene aku o na andũ aku nĩguo inyuĩ na nyũmba cianyu mwehererwo nĩ ciũra, itigare o iria irĩ thĩinĩ wa Rũũ rwa Nili.”

¹⁰ Firaũni akiuga atĩrĩ, “Mũkaahooera rũciũ.”

Nake Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, “Nĩgũtuĩke ũguo woiga, nĩgeetha ũmenye atĩ gũtirĩ mũndũ ũhaana ta Jehova Ngai witũ.

¹¹ Ciũra nĩcigũkweherera na ciehere nyũmba ciaku, cieherere anene aku na andũ aku; itigare o iria irĩ rũũ-inĩ rwa Nili.”

¹² Na rĩria Musa na Harũni mehereire Firaũni, Musa agĩkaĩra Jehova ũhoru wĩgĩ ciũra iria aarehithĩirie Firaũni.

¹³ Nake Jehova agĩka o ũria Musa aahooete. Ciũra iria ciarĩ nyũmba, na iria ciarĩ nja na iria ciarĩ mĩgũnda igĩkua.

¹⁴ Ikĩunganio ikĩigwo irũndo, nacio ikĩnungia bũrũri.

¹⁵ No rĩria Firaũni onire atĩ marĩkũhoorerwo nĩ thĩina-rĩ, akĩũmia ngoro na akĩrega kũigua Musa na Harũni, o ta ũria Jehova oigite.

Mũthiro wa Rwagĩ

¹⁶ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Ĩra Harũni atĩrĩ, ‘Tambũrũkia rũthanju rwaku ũgũthe

rūkūngū rūrīa rūrī thī, ' na būrūri-inī wothe wa Misiri-rī, rūkūngū rūu rūgūtuika rwagī. ”

17 Nao magīka ūguo; na rīrīa Harūni aatambūrūkirie guoko anyiitite rūthanju-rī, agūtha rūkūngū nago, rwagī rūgītambīrīra andū na nyamū. Rūkūngū ruothe būrūri-inī wa Misiri rūgītūika rwagī.

18 No hīndī īrīa aringi a cīama a būrūri wa Misiri maageririe kūrēhe rwagī na maūgī mao ma ūgo-rī, nīmaremirwo. Naruo rwagī rūgītambīrīra andū na nyamū.

19 Aringi acio a cīama makīra Firaūni atīrī, “Ūyū nī hinya wa kīara kīa Ngai.” No Firaūni akīūmia ngoro akīrega kūigua, o ta ūrīa Jehova oigīte.

Mūthiro wa Ngī

20 Ningī Jehova akīra Musa atīrī, “Ūkīra rūciinī tene, uumīrīre Firaūni agīthī Rūūi rwa Nili, ūmwīre atīrī, 'Jehova ekuuga ūū: Rekereria andū akwa mathī nīgeetha makandungatīre.

21 Ūngīaga kūrēka mathī-rī, ngūkūrēhera mīrumbī ya ngī, ndehere anene aku na andū aku, o na ndīcīrehe nyūmba-inī cīanyu. Nyūmba cia andū a Misiri ikūiyūra ngī, o na ningī ciyūre thī kūrīa guothe marī.

22 “ ‘No rīrī, mūthenya ūcio ngeeka ūndū ūrī ngūrani būrūri-inī wa Gosheni, kūrīa andū akwa matūūraga; gūtīkagīa na mīrumbī ya ngī kūu, nīgeetha ūmenye atī nī, Jehova, ndī būrūri-inī ūyū.

23 Nīngēkīra ngūūrani gatagatī ka andū akwa na aku. Rūciū nīrīo kīama gīkī gīgēkīka.’ ”

24 Na ũguo noguo Jehova eekire. Ngi mĩrumbĩ mĩnene ikĩiyũra nyũmba ya ũthamaki ya Firaũni na igĩtoonya nyũmba cia anene ake, naguo bũrũri wa Misiri wothe ũkĩanangwo nĩ ngi icio.

25 Ningĩ Firaũni agĩta Musa na Harũni, akĩmeera atĩrĩ, “Thiĩ mũkarutĩre Ngai wanyu iruta gũkũ bũrũri-inĩ.”

26 No Musa akĩmwĩra atĩrĩ, “Gũtingĩagĩrĩra gwĩka ũguo. Magongona marĩa tũkũrutĩra Jehova Ngai witũ nĩ mekuoneka marĩ magigi nĩ andũ a Misiri. Tũngĩkĩruta magongona marĩ magigi maitho-inĩ mao-rĩ, githĩ matigũtũhũura na mahiga nyuguto?”

27 No nginya tũthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ tũkarutĩre Jehova Ngai witũ magongona, o ta ũrĩa atwathĩte.”

28 Firaũni akiuga atĩrĩ, “Nĩngũmũrekereria mũthiĩ mũkarutĩre Jehova Ngai wanyu magongona werũ-inĩ, no mũtigathiĩ kũraya mũno. Na rũ, hooerai.”

29 Musa agĩcookia atĩrĩ, “Ndaarĩkia kuuma harĩwe, nĩngũhooya Jehova, na rũciũ ngi nĩikoima kũrĩ Firaũni na anene ake, na andũ ake. No ũkĩmenyerere atĩ Firaũni ndageke ũndũ wa kũheenania rĩngĩ, na ũndũ wa kwaga kũrekereria andũ mathiĩ makarutĩre Jehova magongona.”

30 Musa agĩkiuma harĩ Firaũni, akĩhooya Jehova,

31 nake Jehova agĩka ũrĩa Musa aamũhoire; nacio ngi ikĩeherera Firaũni, na anene ake, na andũ ake, na gũtirĩ ngi yatigarire.

³² No rĩrĩ, o na ihinda rĩrĩ Firaũni akĩũmia ngoro yake akĩrega kũrekereria andũ mathĩ.

9

Mũthiro wa Kũniina Ũhiũ

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Thĩ kũrĩ Firaũni ũkamwĩre atĩrĩ, ‘Jehova, o we Ngai wa Ahibirania ekuuga ũũ: “Rekereria andũ akwa mathĩ, nĩgeetha makandungatĩre.”

² Ũngĩrega kũmarekereria, na ũthĩ na mbere kũmarigĩrĩria-rĩ,

³ guoko kwa Jehova nĩgũkũrehithĩria ũhiũ waku ũrĩa ũrĩ ũrĩthio-inĩ mũthiro mũũru mũno kũrĩ mbarathi cianyu na ndigiri, na ngamĩra, na ng’ombe cianyu, na ng’ondu na mbũri.

⁴ No Jehova nĩagekĩra ngũũrani gatagatĩ ka ũhiũ wa andũ a Isiraeli na andũ a Misiri, nĩgeetha gũtikagĩe nyamũ ya Mũisiraeli igũkua.’”

⁵ Jehova agĩtua ihinda, na akiuga atĩrĩ, “Rũciũ Jehova nĩageeka ũndũ ũyũ gũkũ bũrũri-inĩ.”

⁶ Na mũthenya ũyũ ũngĩ Jehova agĩgĩka o ũguo: Ũhiũ wotha wa andũ a Misiri ũgĩkua, no gũtirĩ nyamũ o na ĩmwe ya Mũisiraeli yakuire.

⁷ Firaũni agĩtũma andũ magatũrie ũhoru, nao makĩona atĩ gũtiarĩ nyamũ o na ĩmwe ya andũ a Isiraeli yakuĩte. No rĩrĩ, ngoro yake ndĩororoire na ndaigana kũrekereria andũ mathĩ.

Mũthiro wa Mahũha

⁸ Ningĩ Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ, “Oyai ngundi cia mbiro kuuma riiko rĩrĩa inene, nake Musa amĩkie igũrũ mbere ya Firaũni.

9 Mbiro ñyo nĩgatuĩka rũkũngũ rũhinyu, naruo rũiyũre bũrũri wothe wa Misiri, rũcooke rũtuĩke mahũha ma ironda mĩĩrĩ-inĩ ya andũ na ya nyamũ bũrũri-inĩ ũcio wothe.”

10 Nĩ ũndũ ũcio magĩkĩoya mbiro kuuma riiko inene, makĩrũgama mbere ya Firaũni. Musa akĩmĩikia igũrũ, namo mahũha ma ironda makĩumĩra mĩĩrĩ-inĩ ya andũ o na ya nyamũ.

11 Aringi ciama a Misiri matingĩahotire kũrũgama mbere ya Musa nĩ ũndũ wa mahũha marĩa maarĩ namo,* hamwe na andũ othe a bũrũri wa Misiri.

12 No Jehova akĩũmia ngoro ya Firaũni, akĩrega kũigua Musa na Harũni, o ta ũrĩa Jehova eerĩte Musa.

Mũthiro wa Mbura ya Mbembe

13 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ũkĩra rũciinĩ tene, ũkarũgame mbere ya Firaũni ũmwĩre atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Jehova Ngai wa Ahibirania ekuuga: Rekereria andũ akwa mathĩ, nĩgeetha makahooe,

14 kana ihinda rĩĩrĩ ngũtũmĩre mũthiro yakwa yothe ya hinya, we o hamwe na anene aku na andũ aku, nĩguo ũmenye atĩ gũtirĩ ũngĩ ũhaana ta nĩ gũkũ thĩ guothe.

15 Nĩgũkorwo nginya rĩu nĩingĩhotete gũtambũrũkia guoko gwakwa, ngakũhũra na ngahũũra andũ aku na mũthiro ũrĩa ũngĩmũniinĩte inyuothe thĩ.

* **9:11** Mũthiro ũyũ wahũũrĩre aringi a ciama a bũrũri wa Misiri, no ñyo ñngĩ yerekeirio kũrĩ indo iria ciahooagwo nĩ andũ a Misiri.

16 No ngūrūgamītīe nī ūndū wa gītūmi gīkī kīūmbe, atī nguonie hinya wakwa, na atī rīitwa rīakwa rīhunjio thī yothe.

17 No wīyūmītīe kūhinyīrīria andū akwa na ūkagiria mathī.

18 Nī ūndū ūcio-rī, rūciū ihinda ta rīrī ngoiria mbura ya mbembe njūru mūno, itarī yoirā īngī tayo gūkū būrūri wa Misiri kuuma rīrīa Misiri kwambīrīrie gūtūūrwo nginya rīu.

19 Gīathane rīu atī ūhiū waku na indo ciothe iria ūrī nacio mūgūnda itoonyio handū īngīgītia, tondū mbura īyo ya mbembe yoirīra mūndū o wothe ūrī nja kana nyamū itarehetwo mūciī o yothe na īrī kūu mūgūnda no īgūkua.’ ”

20 Anene acio a Firaūni arīa meetigīrīte kiugo kīa Jehova makīhiūha gūtoonyia ngombo ciao na ūhiū wao nyūmba thīinī.

21 No arīa mateetigīrīre kiugo kīa Jehova maatigire ngombo ciao na ūhiū wao mīgūnda-inī.

22 Ningī Jehova akīra Musa atīrī, “Tambūrūkia guoko ūkūoretie matu-inī nīgeetha mbura ya mbembe yure būrūri wa Misiri guothe; yurīre andū, na nyamū na yurīre kīndū gīothe kīrakūra mīgūnda-inī ya būrūri wa Misiri.”

23 Rīrīa Musa aatambūrūkīrie rūthanju arūoretie matu-inī, Jehova agītūma kūgīe na marurumī hamwe na mbura ya mbembe, naruo rūheni rūkīhenūka thī. Nī ūndū ūcio Jehova akiuria mbura ya mbembe kūu būrūri wa Misiri;

24 mbura ya mbembe īgīkiura, naruo rūheni rūkīhenūka kūndū guothe. Nīkīo kīarī

kĩhuhũkanio kĩa kũru mũno kionekanĩte bũrũri wothe wa Misiri kuuma wambĩrĩria gũtũũrwo nĩ andũ.

²⁵ Mbura ĩyo ya mbembe ĩkiura bũrũri wothe wa Misiri, ĩkiurĩra kĩndũ gĩothe kĩaĩ mũgũnda, andũ o hamwe na nyamũ; ĩgĩthũkia kĩndũ gĩothe kĩaĩ mũgũnda na ĩgĩkahũra mĩtĩ yothe.

²⁶ Kũndũ kũria mbura ĩyo ya mbembe ĩtoirire no bũrũri wa Gosheni, kũria andũ a Isiraeli maarĩ.

²⁷ Nake Firaũni agũta Musa na Harũni, akĩmeera atĩrĩ, “Ihinda rĩrĩ nĩnjĩhĩtie. Jehova nĩwe wa ma; nĩ na andũ akwa nĩtũhĩtie.

²⁸ Hooyai Jehova, nĩgũkorwo nĩtũiganĩtie marurumĩ na mbura ya mbembe iria tuonete. Nĩngũmũrekereria mũthĩ; mũtigũikara gũkũ rĩngĩ.”

²⁹ Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ndoima itũura rĩrĩ inene, nĩngũtambũrũkia moko hooe Jehova. Marurumĩ nĩmegũthira, na gũtigũkorwo na mbura ĩngĩ ya mbembe, nĩgeetha ũmenye atĩ thĩ nĩ ya Jehova.

³⁰ No nĩnjũũĩ atĩ wee na anene aku mũtirĩ mũretigĩra Jehova Ngai.”

³¹ (Ũguta na cairi nĩciathũkirio, nĩ ũndũ cairi nĩyarutĩte magira, nago ũguta ũkaruta kiro.

³² No rĩrĩ, ngano o na guthemethu itiathũkirio, tondũ itiarĩ ngũrũ.)

³³ Hĩndĩ ĩyo Musa akĩehera harĩ Firaũni na akiuma nja ya itũura inene. Agĩtambũrũkia moko amaroretie na kũrĩ Jehova; marurumĩ na mbura ya mbembe igĩthira, na gũtiacookire kuura.

³⁴ Rĩrĩa Firaũni onire atĩ mbura ya mbembe na marurumĩ nĩciathira akĩhĩa rĩngĩ; we na anene ake makĩũmia ngoro ciao.

³⁵ Nĩ ũndũ ũcio ngoro ya Firaũni yarĩ nyũmũ na ndangĩarekereirie andũ a Isiraeli mathĩ, o ta ũrĩa Jehova aarĩtie na kanua ka Musa.

10

Mũthiro wa Ngigĩ

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Thĩĩ kũrĩ Firaũni, nĩgũkorwo nĩnyũmĩtie ngoro yake na ngoro cia anene ake nĩgeetha ninge ciama ici ciakwa gatagatĩ-inĩ kao;

² nĩguo mũkeeraga ciana cianyu na ciana ciacio ũrĩa ndokĩrĩire andũ a Misiri, na ũrĩa ndaringire ciama ciakwa gatagatĩ-inĩ kao, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Jehova.”

³ Nĩ ũndũ ũcio Musa na Harũni magĩthĩĩ kũrĩ Firaũni makĩmwĩra atĩrĩ, “Jehova Ngai wa Ahibirania ekuuga ũũ: ‘Ūgũikara nginya rĩ ũregete kũnjĩnyihĩria? Rekereria andũ akwa mathĩ, nĩgeetha makandungatĩre.

⁴ Warega kũmarekereria-rĩ, rũciũ nĩngarehithia ngigĩ bũrũri ũyũ wanyu.

⁵ Ikaiyũra thĩ, imĩhumbĩre yage kuoneka. Nĩkarĩa kĩrĩa gĩothe gĩtigĩtio nĩ mbura ya mbembe, o na irĩe mĩti yothe irĩa irakũra mĩgũnda-inĩ yanyu.

⁶ Ikaiyũra nyũmba ciaku, na cia anene aku, na cia andũ othe a Misiri, ũndũ maithe manyu kana maguuka manyu matarĩ mona kuuma rĩrĩa

mambĩrĩirie gũtũũra bũrũri ũyũ nginya rĩu.' ”
Nake Musa akĩgarũrũka akĩeherera Firaũni.

⁷ Anene a Firaũni makĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩ nginya rĩ mũndũ ũyũ egũtũũra arĩ mũtego harĩ ithuĩ? Rekereria andũ aya mathiĩ, nĩgeetha makahooe Jehova Ngai wao. Ndũramenya atĩ bũrũri wa Misiri nĩwanangĩtwo?”

⁸ Musa na Harũni magĩcookio kũrĩ Firaũni. Nake akĩmeera atĩrĩ, “Thiĩ mũkahooe Jehova Ngai wanyu; no rĩrĩ, nĩ arĩkũ megũthiĩ?”

⁹ Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, “Tũgũthiĩ na andũ aitũ arĩa ethĩ o na arĩa akũrũ, tũthiĩ na aanake na airĩtu aitũ, na tũthiĩ na ũhiũ witũ wothe, tondũ tũrathiĩ gũkũngũira Jehova na iruga inene.”

¹⁰ Firaũni akiuga atĩrĩ, “Hĩ! Kaĩ Jehova arogĩkara na inyuĩ ingĩmũrekereria mũthiĩ na atumia anyu na ciana cianyu-ĩ! Hatirĩ nganja mũrĩ na muoroto mũũru.

¹¹ Aca! Thiĩ o arũme oiki,* mũthiĩ mũhooe Jehova, nĩgũkorwo ũguo nĩguo mũkoretwo mũkienda.” Nao Musa na Harũni makĩingotwo, makĩehera mbere ya Firaũni.

¹² Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri nĩgeetha ngigĩ ciũke ciyũre bũrũri ũyũ wothe, nacio irĩe kĩndũ gĩothe kĩrakũra mĩgũnda-inĩ, kĩrĩa gĩothe gĩatigirio nĩ mbura ya mbembe.”

¹³ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩtambũrũkia rũthanju rwake igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, nake Jehova agĩtũma rũhuho ruumĩte irathĩro rũhurutane

* **10:11** Arũme no-o metĩkĩrĩtio kũhooya thĩnĩ wa ndini ya andũ a Misiri.

kūu bŭrŭri ũcio mŭthenya wothe na ũtukŭ wothe. Gŭgŭkinya rŭciinŭ rŭhuho rŭu nŭ rwarehete ngigŭ.

14 Nacio ngigŭ icio ikŭhithŭkŭira bŭrŭri wa Misiri wothe na igŭikara kŭndŭ guothe bŭrŭri-inŭ irŭ nyingŭ mŭno. Mbere ũyo gŭtiagŭte mŭthiro wa ngigŭ ta ũcio na gŭtikagŭa ũngŭ ta ũcio.

15 Ikŭhumbŭira thŭ yothe o nginya ikŭira. Ikŭrŭa kŭrŭa gŭothe gŭatigarŭtio nŭ mbura ya mbe-mbe, kŭrŭa gŭothe gŭakŭraga mŭgŭnda o na matunda marŭa maarŭ mŭtŭ-inŭ. Gŭtirŭ kŭndŭ kŭigŭ gŭatigarire mŭtŭ-inŭ kana mŭmera bŭrŭri-inŭ wothe wa Misiri.

16 Nake Firaŭni agŭta Musa na Harŭni narua, akŭmeera atŭrŭ, “Nŭnjŭhŭirie Jehova Ngai wanyu, o na inyuŭ nŭndŭmwŭhŭirie.

17 Rŭu ndekerai mehia makwa o rŭngŭ na mŭhooe Jehova Ngai wanyu anjehererie mŭthiro ũyŭ mŭŭru.”

18 Hŭndŭ ũyo Musa akŭeherera Firaŭni agŭthŭ akŭhooya Jehova.

19 Nake Jehova akŭigarŭra rŭhuho, akŭrŭtua rŭhuho rŭnene rwa kuuma ithŭiro, naruo rŭkŭmbŭra ngigŭ icio, rŭgŭcitwara Iria-inŭ Itune. Gŭtirŭ gakigŭ o na kamwe gaatigarire bŭrŭri wa Misiri.

20 No Jehova akŭŭmia ngoro ya Firaŭni, nake akŭrega kŭrekereria andŭ a Isiraeli mathŭ.

Mŭthiro wa Nduma

21 Ningŭ Jehova akŭira Musa atŭrŭ, “Tambŭrŭkia guoko ũkŭroretie igŭrŭ matu-inŭ nŭgeetha nduma ũyŭre bŭrŭri wa Misiri, nduma ũngŭhutŭka.”

22 Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩtambũrũkia guoko akũroretie igũrũ matu-inĩ, nayo nduma nene ikĩiyũra bũrũri wa Misiri mĩthenya ĩtatũ.

23 Gũtirĩ mũndũ ũngĩahotire kuona ũrĩa ũngĩ kana oime gwake handũ ha mĩthenya ĩtatũ. No andũ a Isiraeli, othe kũrĩa maikaraga kwarĩ na ũtheri.

24 Ningĩ Firaũni agĩta Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, “Thiĩ mũkahooe Jehova. O na atumia anyu na ciana no mathiĩ na inyuĩ; no rĩrĩ, mũtige ndũũru cianyu cia mbũri na cia ng’ombe.”

25 No Musa akĩmwĩra atĩrĩ, “No nginya ũtwĩtĩkirie tũkarutĩre Jehova Ngai witũ magongona na maruta ma njino.

26 Ũhiũ witũ no nginya tũthiĩ nago; gũtirĩ o na ihũngũ tũgũtiga na thuutha. No nginya tũhũthĩre imwe ciacio tũkĩhooya Jehova Ngai witũ, na tũtingĩmenya nĩ irĩkũ irĩbatarania mahooya-inĩ nginya tũkinye kũu.”

27 No Jehova akĩũmia ngoro ya Firaũni, nake akĩrega kũmarekereria mathiĩ.

28 Firaũni akĩra Musa atĩrĩ, “Uma, ũnjeherere! Wimenyerere ndũkanooke mbere yakwa rĩngĩ! Mũthenya ũrĩa ũkoona ũthiũ wakwa, no gũkua ũgaakua.”

29 Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, “O ta ũguo woiga, ndigooka mbere yaku rĩngĩ.”

11

Mũthiro wa Marigithathi

1 Na rĩrĩ, Jehova nĩeerĩte Musa atĩrĩ, “Nĩngũrehere Firaũni na bũrũri wa Misiri

mũthiro ũngĩ ũmwe. Thuutha ũcio, nĩakamũrekereria mũthiĩ mume gũkũ, na rĩrĩa ageeka ũguo, nĩkũmũingata akaamũingata biũ.

² Īra arũme othe, o hamwe na andũ-a-nja mahooe andũ a matũũra mao indo cia betha na cia thahabu.”

³ (Jehova agĩtũma andũ acio metĩkĩrĩke nĩ andũ a Misiri, na Musa we mwene aarĩ mũtĩku mũno kũu bũrũri wa Misiri nĩ anene a Firaũni o na andũ arĩa angĩ.)

⁴ Nĩ ũndũ ũcio Musa akiuga atĩrĩ, “Jehova eku-uga ũũ: ‘Kũrĩ ta ũtukũ gatagatĩ nĩngatuĩkania bũrũri wa Misiri wothe.

⁵ Mwana wothe wa kahĩ wa irigithathi gũkũ bũrũri wa Misiri nĩagaakua, kwambĩrĩria irigithathi rĩa Firaũni, rĩrĩa rĩikaragĩra gĩtĩ kĩa ũnene, nginya irigithathi rĩa ngombo ya mũirĩtu, ũrĩa ũrutaga wĩra gĩthĩi-inĩ, na marigithathi mothe ma ng’ombe o namo.

⁶ Nĩgũkaagĩa kĩrĩro kĩnene bũrũri wa Misiri wothe, kĩrĩro kĩũru gĩtarĩ gĩakorwo kuo, na gĩtakagĩa kuo rĩngĩ o na rĩ.

⁷ No gatagatĩ ka andũ a Isiraeli, gũtirĩ ngui ĩgaakũgĩra mũndũ, kana ĩkũgĩre nyamũ.’ Hĩndĩ ĩyo nĩũkamenya atĩ Jehova nĩekĩrĩte ngũũrani harĩ andũ a Misiri na andũ a Isiraeli.

⁸ Anene aya aku othe magooka kũrĩ niĩ, many-inamĩrĩre makiugaga atĩrĩ, ‘Thiĩ, we mwene o na andũ arĩa makũrũmĩrĩre!’ Thuutha ũcio nĩngathiĩ.” Hĩndĩ ĩyo Musa, acinĩtwo nĩ marakara, akĩeherera Firaũni.

⁹ Jehova nĩeerĩte Musa atĩrĩ, “Firaũni nĩakarega gũkũigua, nĩgeetha morirũ makwa gũkũ bũrũri wa Misiri mongerereke.”

¹⁰ Musa na Harũni nĩmaringire morirũ maya mothe mbere ya Firaũni, no Jehova akĩũmia ngoro ya Firaũni, na ndaigana kũrekereria andũ a Isiraeli moime bũrũri-inĩ wake.

12

Gĩathĩ kĩa Bathaka

¹ Jehova akĩira Musa na Harũni marĩ kũu bũrũri wa Misiri atĩrĩ,

² “Mweri ũyũ nĩguo ũgũtuĩka mweri wa mbere harĩ inyuĩ, ũtuĩke mweri wa mbere wa mwaka wanyu.

³ Īrai andũ othe a Isiraeli atĩ mũthenya wa ikũmi mweri ũyũ, o mũndũ akanyiiĩra andũ a nyũmba yake gatũrũme; o nyũmba gatũrũme kamwe.

⁴ Nyũmba ĩngĩgakorwo ĩrĩ nini mũno, ũndũ ĩtangĩniina gatũrũme kamwe-rĩ, nĩmanyiitanĩre gatũrũme kamwe na nyũmba ĩrĩa mahakanĩte nayo, marĩkĩtie gwĩtara mũigana wao metu-ranĩire. Rorai na mũtue wega nĩ tũtũrũme tũigana tũkabatarania kũringana na mũrĩire wa o mũndũ.

⁵ Nyamũ iria mũgũthuura no nginya ikorwo irĩ tũtũrũme twa ũkũrũ wa mwaka ũmwe, na itarĩ na kaũgũ, na mũgaaciruta kuuma harĩ ng’ondu kana mbũri.

⁶ Cimenyererei nginya mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri, hĩndĩ ĩrĩa andũ othe a Isiraeli magaacithĩnja hwaĩ-inĩ.

⁷ Hĩndĩ ĩyo makooya thakame ĩmwe ya tũtũrũme tũu, nao mamĩhake hingĩro-inĩ cia

igũrũ na cia mĩena ya mũrango wa nyũmba ĩrĩa makaarĩra tũtũrũme tũu.

⁸ Ūtukũ o ũcio makaarĩa nyama icio ihĩhĩtio na mwaki, marĩianĩrie na nyeni ndũrũ na mĩgate ĩtarĩ mĩĩkĩre ndawa ya kũmbia.

⁹ Mũtikanarĩe nyama irĩ njĩthĩ kana itherũkĩtio na maaĩ, no ihĩhio na mwaki, mũtwe, na magũrũ o na nyama cia nda.

¹⁰ Mũtikanatigie imwe ciacio ikinyĩrie rũciinĩ; iria ingĩtigara nginya rũciinĩ, no nginya mũgaacicina.

¹¹ Ūũ nĩguo mũkaarĩa nyama icio: mũkorwo mwĩhotorete mĩcibi yanyu njohero, na iraatũ cianyu irĩ magũrũ,* na mĩtirima yanyu ĩrĩ moko. Mũgaacirĩa naihenya; ĩyo nĩyo Bathaka ya Jehova.

¹² “O ũtukũ ũcio nĩngatuĩkanĩria bũrũri wa Misiri, na nĩngooraga marigithathi mothe ma andũ na ma nyamũ, na nĩngatuĩra ngai cia bũrũri wa Misiri ciothe ciira. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

¹³ Thakame ĩyo ĩgaatuĩka rũũri rwanyu nyũmba-inĩ iria mũgaakorwo mũrĩ, na rĩrĩa ngoona thakame-rĩ, no kũmũhĩtũka ngaamũhĩtũka. Gũtirĩ mũthiro ũkamũhutia hĩndĩ ĩria ngaahũura bũrũri wa Misiri.

¹⁴ “Mũthenya ũcio nĩmũrĩũririkanaga; ũkũngũyagĩrei harĩ njiarwa iria igooka ũrĩ wa gĩathĩ kĩa Jehova, ũrĩ ũndũ wathanĩtwo wa gũtũũra.

* **12:11** Ndwarĩ mūtugo wa andũ hĩndĩ ĩyo kũria mekĩrite iraatũ na makeyoha mĩcibi, nĩ tondũ maarutaga iraatũ magĩtoonya nyũmba kana hema.

15 Ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja, mũkaarĩaga mĩgate ĩtarĩ mũĩkĩre ndawa ya kũimbia. Mũthenya wa mbere mũkeetheria ndawa ya kũimbia kuuma nyũmba cianyu,† nĩgũkorwo mũndũ o wothe ũngĩria kĩndũ kĩrĩ ndawa ya kũimbia kuuma mũthenya wa mbere nginya wa mũgwanja-rĩ, nĩakaingatwo eherio harĩ andũ a Isiraeli.

16 Gĩai na kĩũngano gĩtheru mũthenya wa mbere, na mũgĩe na kĩngĩ mũthenya wa mũgwanja. Mũtikanarute wĩra o na ũrĩkũ mũthenya ĩyo, tĩa o wa kũhaarĩria irio cia kũrĩio nĩ mũndũ wothe, ũguo noguo mũngĩka.

17 “Kũngũirai Gĩathĩ kĩa Mĩgate ĩtarĩ Ndawa ya Kũimbia, tondũ nĩ mũthenya ũyũ kũmbe ndamũrutire mũrĩ ikundi kuuma bũrũri wa Misiri. Kũngũirai mũthenya ũyũ ũrĩ undũ wathanĩtwo wa gũtũura nginya njiarwa iria igooka.

18 Mweri wa mbere mũrĩrĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, kwambĩrĩria hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa ikũmi na ĩna, nginya hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa mĩrongo ĩrĩ na ũmwe.

19 Handũ ha matukũ mũgwanja, gũtikoneke ndawa ya kũimbia mĩgate nyũmba-inĩ cianyu. Na rĩrĩ, mũndũ o wothe ũngĩria kĩndũ kĩrĩ na ndawa ya kũimbia nĩakaingatwo athen-gio mũingĩ-inĩ wa Isiraeli, arĩ mũgeni, kana aciarĩtwo arĩ Mũisiraeli.

20 Mũtikanarĩe kĩndũ gũĩkĩrĩtwo ndawa ya kũimbia. Kũria guothe mũgaatũura,

† 12:15 Gĩathĩ kĩa Bathaka no kĩo kĩoikaine na rĩitwa rĩngĩ ta Gĩathĩ kĩa Mũgate ũtarĩ mwĩkĩre ndawa ya kũimbia.

mũkaarĩaga mĩgate ĩtarĩ ndawa ya kũmbia.”

²¹ Nake Musa agĩta athuuri a Isiraeli othe, akĩmeera atĩrĩ, “Thiĩ o narua mũgathuure nyamũ nĩ ũndũ wa nyũmba cianyu na mũthĩnje gatũrũme ka Bathaka.

²² Oyai kĩahe kĩa mahuti ma mũthobi, mũgĩtobokie karaĩ-inĩ karĩ na thakame, mũcooke mũmĩhake hingĩro ya igũrũ ya mũrango, o na mĩena yeerĩ ya hingĩro cia mũrango. Gũtikagĩe mũndũ o na ũmwe wanyu ũkuuma nja ya nyũmba yake nginya rũciinĩ.

²³ Hĩndĩ ĩrĩa Jehova arĩtuĩkania bũrũri nĩguo orage andũ a Misiri-rĩ, nĩarĩona thakame ĩyo ĩrĩ igũrũ na mĩena ya hingĩro cia mĩrango, nake ahĩtũke mũromo wa nyũmba ĩyo, na nĩakagiria mũniinani atoonye nyũmba cianyu amũũrage.

²⁴ “Athĩkĩrai ũrutani ũyũ taarĩ watho wa gũtũũra wathĩkagĩrwo nĩ inyuĩ na njiaro cianyu.

²⁵ Rĩrĩa mũgaatoonya bũrũri ũrĩa Jehova akaamũhe ta ũrĩa eranĩire-rĩ, mũkaamenyagĩrĩa gĩathĩ gĩkĩ.

²⁶ Na rĩrĩa ciana cianyu ikamũũria atĩrĩ, ‘Gĩathĩ gĩkĩ kiugĩte atĩa harĩ inyuĩ?’

²⁷ Mũgaaciĩra atĩrĩ, ‘Nĩ igongona rĩa Bathaka rĩa kũrutĩra Jehova, ũrĩa waagararire nyũmba cia andũ a Isiraeli kũu bũrũri wa Misiri, na akĩhonokia andũ a nyũmba ciitũ hĩndĩ ĩrĩa oor-agire andũ a Misiri.’ ” Nao andũ makĩinamĩrĩa mothiũ mao, makĩhooya.

²⁸ Andũ a Isiraeli magĩgĩka o ũrĩa Jehova aathire Musa na Harũni.

²⁹ O ũtukũ gatagatĩ Jehova akĩũraga marig-ithathi mothe kũu bũrũri wa Misiri, kwambĩrĩria

irigithathi rĩa Firaũni, ũrĩa waikaragĩra gĩtĩ kĩa ũnene, nginya irigithathi rĩa mũndũ muohe ũrĩa warĩ njeera na marigithathi ma mahiũ mothe.

³⁰ Firaũni na anene ake othe o na andũ a Misiri othe, magĩũkĩra kũrĩ o ũtukũ, nakuo gũkĩgĩa kĩrĩro kĩnene kũu bũrũri wa Misiri, nĩgũkorwo gũtiarĩ nyũmba ĩtaarĩ na mũndũ wakuĩte.

Thaama

³¹ O ũtukũ ũcio, Firaũni agĩta Musa na Harũni, akĩmeera atĩrĩ, “Ũkĩrai! Ehererai andũ akwa, inyuĩ o na andũ a Isiraeli othe! Thiĩ mũgatungatĩre Jehova o ta ũrĩa mũũrĩtie.

³² Oyai ndũũru cianyu cia mbũri na cia ng’ombe o ta ũrĩa mũroigĩte na mũthiĩ. Na mũndathime o na nĩ.”

³³ Nao andũ a Misiri makĩhĩka andũ acio moime bũrũri ũcio na ihenya, nĩgũkorwo moi-gire atĩrĩ, “Kwaga ũguo, tũgũkua ithuothe!”

³⁴ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli makĩoya kĩmere kĩa gĩtanekĩrwo ndawa ya kũimbua, na magĩgĩkuua na ciande, nayo mĩharatĩ yoohereirwo nguo-inĩ.

³⁵ Nao andũ a Isiraeli magĩka o ta ũrĩa meerĩtwo nĩ Musa na makĩhooya andũ a Misiri mamahe indo cia betha na cia thahabu, o na nguo.

³⁶ Jehova agĩtũma andũ acio metĩkĩrĩke nĩ andũ a Misiri nao makĩmahe kĩrĩa gĩothe mee-tirie; nĩ ũndũ ũcio magĩtaha indo cia andũ a Misiri.

³⁷ Andũ a Isiraeli makĩambĩrĩria rũgendo kuuma Ramesese magĩthiĩ Sukothu. Arũme

arĩa metwaraga na magũrũ maarĩ ta 600,000 hategũtarwo atumia na ciana.

³⁸ Na andũ angĩ aingĩ nĩmathiire na makĩambatania nao, hamwe na ndũũru nene cia mahiũ ma mbũri na ng'ombe.

³⁹ Kĩmere kĩrĩa maarutĩte bũrũri wa Misiri nĩkĩo maatũmĩrĩre gũthondeka mĩgate ĩtarĩ ndawa ya kũmbia. Kĩmere kũ gĩtiarĩ na ndawa ya kũmbia tondũ nĩkũingatwo maingatirwo bũrũri wa Misiri, na matiigana kũgĩa na ihinda rĩa kũhaarĩria irio ciao.

⁴⁰ Ihinda rĩrĩa andũ a Isiraeli maatũũrĩre bũrũri wa Misiri nĩ mĩaka 430.

⁴¹ Harĩa mĩaka ĩyo 430 yathirĩire-rĩ, mũthenya o ro ũcio, nĩguo ikundi ciothe cia andũ a Jehova cioimire bũrũri wa Misiri.

⁴² Tondũ ũtukũ ũcio nĩguo Jehova aikarire eigũite nĩguo amarute bũrũri wa Misiri-rĩ, na ũtukũ ũyũ nao andũ a Isiraeli othe nĩmarĩkaraga meiguĩte nĩguo matĩage Jehova njarwa-inĩ ciothe iria igooka.

Mĩhingo ya Bathaka

⁴³ Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ, “Maya nĩmo mawatho ma Bathaka:

“Gũtirĩ mũgeni ũngĩria Bathaka ĩyo.

⁴⁴ Ngombo o yothe ũgũrite no ĩrĩe Bathaka ĩyo thuutha wa kũmĩruithia,

⁴⁵ no mũrarĩrĩri kana mũruti wĩra wa mũcaara ndakanamĩrĩe.

⁴⁶ “No nginya ĩrĩagĩrwo thĩnĩ wa nyũmba o ĩmwe, mũtikanoimie nyama o na ĩrĩkũ nja ya nyũmba. Mũtikanoine ihĩndĩ o na rĩmwe rĩayo.

⁴⁷ Mũingĩ wotho wa Isiraeli no nginya ũkũngũire Bathaka.

48 “Mūgeni ūtūūrīte thīinī wanyu na nīekwenda gūkūngūīra Bathaka ya Jehova, no nginya aruithie arūme othe a nyūmba yake; thuutha ūcio nīrīo angīkūngūīra Bathaka ta mūndū ūciarīrwo būrūri-inī. Gūtīrī mūndū mūrūme ūtarī mūruu ūngīrīa Bathaka.

49 Watho o ūcio noguo ūgwatha arīa maciarītwo marī a būrūri, o na ageni arīa matūūranagia na inyuī.”

50 Andū a Isiraeli othe magīka o ūrīa Jehova aathīte Musa na Harūni.

51 Na mūthenya o ro ūcio, Jehova akīruta andū a Isiraeli kuuma būrūri wa Misiri na ikundi ciao.

13

Kwamūrwo kwa Marigithathi

1 Nake Jehova akīra Musa atīrī,

2 “Nyamūrīra marigithathi mothe ma twana twa tūhī. Maciaro ma mbere ma nda o yothe gatagatī-inī ka andū a Isiraeli nī makwa, marī ma mūndū kana ma nyamū.”

3 Nake Musa akīra andū atīrī, “Ririkana-gai mūthenya ūyū, mūthenya ūrīa mwoimire būrūri wa Misiri, mūkiuma būrūri wa ūkombo, tondū Jehova nīamūrutire kuo na guoko kwa hinya. Mūtīkarīage kīndū kīrī na ndawa ya kūimbia.

4 Ūmūthī, mweri-inī ūyū wa Abibu, nīguo mūrōimagara mūthī.

5 Rīrīa Jehova akaamūkinyia būrūri wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Ahivi, na Ajebusi būrūri ūrīa eehītire mbere ya maithe

manyu ma tene atĩ nĩakamũhe bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ-rĩ, mũkaamenyagĩrĩra gĩathĩ gĩkĩ mweri-inĩ ũyũ:

⁶ Ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja mũkaarĩaga mĩgate ĩtarĩ mĩĩkĩre ndawa ya kũmbia na mũthenya wa mũgwanja mũthondeke iruga inene nĩ ũndũ wa Jehova.

⁷ Rĩagai mĩgate ĩtarĩ mĩĩkĩre ndawa ya kũmbia ihinda rĩa mĩthenya ĩyo mũgwanja; gũtikoneke kĩndũ kĩrĩ na ndawa ya kũmbia gatagatĩ kanyu, kana ndawa ya kũmbia yoneke handũ o hothe mĩhaka-inĩ yanyu.

⁸ Mũthenya ũcio o mũndũ ere mũriũ atĩrĩ, 'Ndĩreka ũũ tondũ wa ũrĩa Jehova aanjĩkĩire rĩrĩa ndoimire bũrũri wa Misiri.'

⁹ Kũmenyerera mũthenya ũyũ nĩkuo kũrĩtuĩkaga ta rũũri guoko-inĩ gwaku, na kĩririkania ũthiũ-inĩ waku, atĩ watho wa Jehova nĩũrĩkaraga iromo-inĩ ciaku. Nĩgũkorwo Jehova nĩakũrutire bũrũri wa Misiri na guoko gwake kwa hinya.

¹⁰ No nginya mũrũmie watho ũyũ mwathane ihinda rĩaguo rĩakinya, mwaka o mwaka.

¹¹ "Thuutha wa Jehova kũmũkinyia bũrũri wa Akaanani na amũhe guo, o ta ũrĩa eeranĩire na mwĩhĩtwa kũrĩ inyuĩ o na maithe manyu ma tene-rĩ,

¹² nĩmũkahe Jehova maciaro ma mbere ma nda ciothe. Marigithathi ma njamba mothe ma ũhiũ wanyu nĩ ma Jehova.

¹³ Mũgaakũũraga irigithathi o rĩothe rĩa ndi-

giri na gatūrūme,* no mūngĩaga kūrĩkũūra-rĩ, mũriune ngingo. Kũũragai marigithathi mothe manyu ma aanake.

14 “Matukũ-inĩ marĩa magooka, rĩrĩa mūrũguo agaakũũria atĩrĩ, ‘Ūũ nĩ kuuga atĩa?’ mwĩre atĩrĩ, ‘Jehova aatũrutire bũrũri wa Misiri, agĩtũruta bũrũri wa ũkombo, na guoko gwake kwa hinya.

15 Rĩrĩa Firaũni omirie mũtwe akĩrega gũtũrekereria-rĩ, Jehova nĩooragire marigithathi ma bũrũri wa Misiri mothe, andũ o na nyamũ. Ũndũ ũcio nĩguo ũtũmaga ndutĩre Jehova igongona rĩa njamba ciothe iria ciambaga kuuma nda, na ngakũūra mũriũ wakwa wothe wa irigithathi.

16 Naguo ũndũ ũcio ũrĩtuĩkaga ta rũuri guoko-inĩ gwaku, o na ũtuĩkage kionania gũĩkĩrĩtwo ũthiũ-inĩ waku, atĩ Jehova nĩatũrutire bũrũri wa Misiri na guoko gwake kwa hinya.’ ”

Kũringa Iria Itune

17 Rĩrĩa Firaũni aarekereirie andũ a Isiraeli mathiĩ-rĩ, Ngai ndaamatongoreirie njĩra-inĩ ya kũhĩtũkĩra bũrũri wa Afilisti,† o na gũtuĩka iyo nĩyo yarĩ njĩra ĩrĩa nguhĩ. Nĩgũkorwo Ngai oigire atĩrĩ, “Mangĩcemanía na mbaara-rĩ, maahota kwĩricũkwo, macooke bũrũri wa Misiri.”

18 Nĩ ũndũ ũcio Ngai agĩgĩtongoria andũ acio mathiũrũrũkĩire njĩra ya werũ-inĩ merekeire

* **13:13** Ndigiri ndĩngĩarutĩrwo Ngai ta igongona, no watho nĩwetĩkĩrĩtie ikũũranio na ndũrũme. † **13:17** Njĩra ĩno nĩyo yarĩ nguhĩ kuuma Gosheni gũthiĩ Kaanani, na nĩyarangagĩrwo nĩ andũ a Misiri.

Iria Itune. Andũ a Isiraeli maambatire makiuma bũrũri wa Misiri meeohete indo cia mbaara.

¹⁹ Musa nĩakuuire mahĩndĩ ma Jusufu, nĩ ũndũ Jusufu nĩehĩtithĩtie ariũ a Isiraeli na mwĩhĩtwa. Oigĩte atĩrĩ, “Ti-itherũ Ngai nĩakamũteithia, na inyuĩ hĩndĩ ĩyo no nginya mũgaakuua mahĩndĩ makwa kuuma kũndũ gũkũ.”

²⁰ Thuutha wa kuuma Sukothu maambire kambĩ ciao Ethamu ndeere-inĩ cia werũ.

²¹ Mũthenya, Jehova aathiiaga mbere yao arĩ gĩtugĩ-inĩ gĩa itu gĩa kũmoonereria njĩra, na ũtukũ-rĩ, aathiiaga mbere yao arĩ gĩtugĩ-inĩ kĩa mwaki amamũrikĩire njĩra, nĩgeetha mahote gũthĩ mũthenya o na ũtukũ.

²² Gĩtugĩ gĩa itu mũthenya kana gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ, gũtirĩ kĩheraga handũ hakĩo mbere ya andũ acio.

14

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

² “Ĩra andũ a Isiraeli macooke na thuutha, na mambe hema gũkuhĩ na Pi-Hahirothu, gatagatĩ ka Migidoli na iria. Nĩmambe hema hũgũrũrũ-inĩ cia iria, kũng’ethanĩra na Baali-Zefoni.

³ Firaũni nĩageciiria atĩrĩ, ‘andũ a Isiraeli marĩ na kĩrigiicano no kũũrũũra marorũũra bũrũri-inĩ, mahingĩrĩrio nĩ werũ.’

⁴ Na nĩngomia ngoro ya Firaũni, nake nĩakamaingatithia. No nĩ mwene nĩngegĩra na riiri nĩ ũndũ wa Firaũni na mbũtũ yake yothe ya ita, nao andũ a Misiri nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ Jehova.” Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli magũka o ũguo merĩtwo.

5 Rĩrĩa mũthamaki wa bũrũri wa Misiri eerirwo atĩ andũ acio nĩmorĩte-rĩ, Firaũni na anene ake makĩricũkwo ũhoro ũcio, magĩkiuga atĩrĩ, “Hĩ! Tweka atĩa? Twarekereria andũ a Isiraeli mathiĩ na ithuĩ tuorĩrwo nĩ ũtungata wao?”

6 Nĩ ũndũ ũcio akiuga ngaari yake ya ita ihaariio, na agĩthiĩ na mbũtũ yake ya ita.

7 Agĩthiĩ na ngaari cia ita 600 iria njega mũno, o hamwe na ngaari cia ita iria ingĩ ciothe cia bũrũri wa Misiri, ciothe irũgamĩrĩrwo nĩ anene.

8 Jehova akĩũmia ngoro ya Firaũni mũthamaki wa bũrũri wa Misiri, na nĩ ũndũ ũcio akĩrũmĩrĩra andũ a Isiraeli na ihenya arĩa moimagariĩte makinyũkĩtie na ũcamba.

9 Andũ a Misiri, hamwe na mbarathi ciothe cia Firaũni na ngaari cia ita, na andũ arĩa mathiiga mahaicĩte mbarathi, na thigari, makĩrũmĩrĩra andũ a Isiraeli na ihenya makĩmakinyĩra harĩa maambĩte hema rũteere-inĩ rwa iria, hakuhiĩ na Pi-Hahirothu kũng’ethera Baali-Zefoni.

10 Firaũni akuhĩrĩria-rĩ, andũ a Isiraeli makĩhũgũra, makĩona andũ a Misiri mamomĩte thuutha makĩmaka mũno, magĩkaĩra Jehova.

11 Makĩra Musa atĩrĩ, “Nĩ mbĩrĩra gũtaarĩ bũrũri wa Misiri, nĩguo ũtũrehe tũkuĩre gũkũ werũ-inĩ? Nĩ atĩa ũũ ũtwĩkĩte ũgatũruta bũrũri wa Misiri?”

12 Githĩ tũtiakwĩrĩre tũrĩ o bũrũri wa Misiri atĩ ũtigane na ithuĩ, ũreke tũtungatĩre andũ a bũrũri wa Misiri? Kũngĩarĩ wega tũtungatĩre andũ a Misiri kũrĩ gũkuĩra werũ-inĩ!”

13 Musa agĩcookeria andũ acio atĩrĩ, “Tigai

gwĩtigĩra. Mwĩhaandei wega, na nĩmũkuona ũhonokio ũrĩa Jehova ekũmũrehere ũmũthĩ. Andũ a Misiri aya mũrona ũmũthĩ, mũtikamona rĩngĩ.

¹⁴ Jehova nĩekũmũrũĩrĩa, mũbatie o gũikara mũhooreire.”

¹⁵ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ūrangaĩra nĩkĩ? Īra andũ a Isiraeli mathĩ na mbere.

¹⁶ Oya rũthanju rwaku, na ũtambũrũkie guoko igũrũ wa iria ũganyanie maaĩ nĩgeetha andũ a Isiraeli matuĩkanĩrie iria-inĩ, mathĩrũire thĩ nyũmũ.

¹⁷ Nĩngũũmia ngoro cia andũ a Misiri nĩgeetha o nao mamarũmirĩre. Na nĩngegĩra riiri nĩ ũndũ wa Firaũni na mbũtũ yake ya ita, o na nĩ ũndũ wa ngaari ciake cia ita, o na andũ ake arĩa mathiiga mahaicĩte mbarathi.

¹⁸ Nao andũ a Misiri nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova hĩndĩ ĩyo ngegĩra riiri nĩ ũndũ wa Firaũni, na ngaari ciake cia ita na andũ ake arĩa mathiiga mahaicĩte mbarathi.”

¹⁹ Hĩndĩ ĩyo mũraika wa Ngai ũrĩa wathiiga atongoretie mbũtũ ya thigari cia Isiraeli, akĩehera agĩcooka thuutha wao. Gĩtugĩ gĩa itu nakĩo gĩkiuma hau mbere, gĩkĩrũgama thuutha wao,

²⁰ gĩkĩgĩa gatagatĩ ga thigari cia Misiri na cia Isiraeli. Ūtukũ wothe itu rĩu rĩgũĩkĩra nduma mwena ũmwe, na ũtheri mwena ũrĩa ũngĩ; nĩ ũndũ ũcio gũtirĩ andũ makuhĩrĩrie arĩa angĩ ũtukũ wothe.

²¹ Ningĩ Musa agĩtambũrũkia guoko igũrũ wa iria, na ũtukũ wothe Jehova agĩtindĩka iria na

thuutha na ũndũ wa rũhuho rwa kuuma mwena wa irathĩro, na agĩtũma hau hatũike thĩ nyũmũ. Maaĩ macio makĩgayũkana,

²² nao andũ a Isiraeli makĩringa iria mahĩtũkĩire thĩ nyũmũ, maaĩ marũgamĩte mwena wao wa ũrĩo na wa ũmotho.

²³ Nao andũ a Misiri makĩmarũmĩrĩra na ihenya, nacio mbarathi ciothe cia Firaũni na ngaari cia ita, na andũ arĩa mathiiaga mahaicĩte mbarathi makĩmarũmĩrĩra nginya iria-inĩ.

²⁴ Rũciinĩ ruoro rũgĩtema-rĩ, Jehova agĩcũthĩrĩria mbũtũ ya ita ya andũ a Misiri arĩ gĩtugĩ-inĩ kĩa mwaki na gĩa itu, nake akĩmĩrigiica.

²⁵ Agĩtũma magũrũ ma ngaari ciao cia ita macomoke nĩgeetha makorwo na thĩina wa gũcitwarithia. Nao andũ a Misiri makiuga atĩrĩ, “Nĩtũũrei twehere harĩ andũ aya a Isiraeli! Jehova nĩwe ũramarũrĩra kũrĩ andũ a Misiri.”

²⁶ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Tambũrũkia guoko igũrũ wa iria nĩgeetha maaĩ macooke mahubanĩrie andũ a Misiri na ngaari ciao cia ita, na andũ arĩa mathiiaga mahaicĩte mbarathi.”

²⁷ Musa agĩtambũrũkia guoko gwake igũrũ wa iria, na gũgĩkĩa-rĩ, iria rĩgĩcooka gũtherera o ta mbere. Nao andũ a Misiri makĩgeria kũrĩrĩra, no Jehova akĩmahubanĩria iria-inĩ thĩinĩ.

²⁸ Maaĩ magĩcookana, magĩthika ngaari cia ita na andũ arĩa mathiiaga mahaicĩte mbarathi; nĩo mbũtũ yothe ya Firaũni irĩa yarũmĩrĩire andũ a Isiraeli iria-inĩ. Gũtirĩ o na ũmwe wao wahonokire.

²⁹ No andũ a Isiraeli maaringire iria magereire

njĩra nyũmũ, rũthingo rwa maaĩ rũrũgamĩte mwena wao wa ũrĩo na wa ũmotho.

³⁰ Mũthenya ũcio Jehova akĩhonokia Isiraeli kuuma moko-inĩ ma andũ a Misiri, nao andũ a Isiraeli makĩõnera ciimba cia andũ a Misiri kũu hũgũrũrũ-inĩ cia iria.

³¹ Na rĩrĩa andũ a Isiraeli moonire hinya mũnene ũrĩa Jehova onirie andũ a Misiri-rĩ, andũ acio magĩtigĩra Jehova na makĩmwĩhoka o na makĩhoka Musa ndungata yake.

15

Rwĩmbo rwa Musa na Miriamu

¹ Hĩndĩ ĩyo Musa na andũ a Isiraeli makĩinĩra Jehova rwĩmbo rũrũ:

“Nĩngũinĩra Jehova,

nĩgũkorwo nĩwe ũtũũgĩrĩtio mũno.

Mbarathi amĩikĩtie iria-inĩ hamwe na mũmĩhaici.

² Jehova nĩwe hinya wakwa na rwĩmbo rwakwa; nĩwe ũtuĩkĩte ũhonokio wakwa.

Nĩwe Ngai wakwa na nĩndĩimũgocaga,

Nĩwe Ngai wa baba na nĩndĩimũtũũgagĩria.

³ Jehova nĩ njamba ya ita;

Jehova nĩrĩo rĩitwa rĩake.

⁴ Ngaari cia ita cia Firaũni na mbũtũ yake aamĩikirie iria-inĩ.

Anene arĩa ega mũno a Firaũni moorĩire maaĩ-inĩ ma Iria Itune.

⁵ Maaĩ marĩa mariku nĩmamathikĩte;

Nao magakĩrikĩra kũrĩa kũriku ta ihiga.

⁶ “Wee Jehova, guoko gwaku kwa ũrĩo kwarĩ gwa kũgegania, gũkagĩa hinya.

Wee Jehova, guoko gwaku kwa ũrĩo nĩ
gwathuthangire thũ.

7 Nĩ ũndũ wa ũnene waku wa magegania,
nĩwakurumanirie arĩa magũũkĩrĩire.

Nĩwaitũrũrĩre marakara maku mahiũ;
makĩmacina taarĩ mahuti.

8 Na ũndũ wa mūrurumo wa mĩhũmũ ya
maniũrũ maku-rĩ,
maaĩ nĩmeiganĩrĩire hĩba.

Makũmbĩ ma maaĩ makĩrũgama ta rũthingo;
maaĩ ma kũrĩa kũriku makĩnyiitana gatagatĩ
ka iria.

9 “Thũ nayo yetũite, ĩkoiga atĩrĩ,
‘Nĩngamarũmĩrĩra na ihenya,
ndĩmakinyĩre.

Ngagayania indo iria matahĩte,
ndĩhũũnĩrĩrie nacio.

Nĩngũcomora rũhiũ rwakwa rwa njora,
nakuo guoko gwakwa kũmaniine.’

10 No wahuhire rũhuho rũkĩhurutana,
narĩo iria rĩkĩmathika,
makĩrika ta kĩgera maaĩ-inĩ maingĩ.

11 “Wee Jehova-rĩ, nũũ ũhaana tawe harĩ ngai
ciothe?

Nũũ ũhaana tawe,
wee ũrĩ ũtheru wa magegania,
wee wĩtigĩrĩtwo nĩ ũndũ wa riiri waku,
wee wĩkaga maũndũ ma magegania?

12 Watambũrũkirie guoko gwaku kwa ũrĩo, nayo
thĩ ĩkĩmameria.

13 “Nĩ ũndũ wa wendo waku ũtathiraga,

nĩũgũtongoria andũ arĩa ũkũũrĩte.
Nĩũkamatongoria na ũndũ wa hinya waku,
ũmatware nginya gũikaro gĩaku gĩtheru.

¹⁴ Ndũrĩrĩ ikaigua, nacio ciinaine;
ruo rũnyiite andũ a Filistia.

¹⁵ Aathani a Edomu nĩmakamaka mũno,
na atongoria a Moabi manyiitwo nĩ
kũinaina,

andũ a Kaanani makaiyũrwo nĩ maaĩ nda;

¹⁶ guoya na kĩmako nĩkamakinyĩrĩra.

Na ũndũ wa hinya wa guoko gwaku-rĩ,
makahaana ta ihiga matekwĩnyagunya,
nginya andũ aku, Wee Jehova, maringe,
nginya andũ arĩa wegũrĩire maringe.

¹⁷ Ũkaamarehe thĩinĩ na ũmahaande
kĩrĩma-inĩ kĩa igai rĩaku,

o handũ harĩa, Wee Jehova,

wombire hatuĩke gũikaro gĩaku,

handũ-harĩa-haamũre, harĩa Wee Jehova,

wahaandire na moko maku.

¹⁸ Jehova agaathamaka tene na tene.”

¹⁹ Hĩndĩ ĩrĩa mbarathi cia Firaũni, na ngaari
cia ita, na andũ arĩa maathiiaga mahaicĩte
mbarathi maatoonyire iria-inĩ-rĩ, Jehova
agĩcookania maaĩ ma iria, makĩmathika. No
rĩrĩ, andũ a Isiraeli maatuĩkanirie iria-inĩ
mathiĩrĩire thĩ nyũmũ.

²⁰ Hĩndĩ ĩyo Miriamu ũrĩa mũnabii mũndũ-wa-
nja, mwarĩ wa nyina na Harũni, akĩoya kĩhembe
gĩa kũinio, nao atumia othe makĩmuuma thu-
utha marĩ na ihembe ciao makĩinaga.

²¹ Miriamu akĩmainĩra atĩrĩ:
“Inĩrai Jehova,

nīgũkorwo nĩwe ũtũũgĩrĩtio mũno.
Mbarathi amĩkĩtie iria-inĩ, hamwe na
mũmĩhaici.”

Maaĩ ma Mara na ma Elimu

²² Ningĩ Musa agĩtongoria Isiraeli kuuma Iria Itune magĩthiĩ Werũ wa Shuri. Magĩthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ na matekuona maaĩ.

²³ Rĩria maakinyire Mara, matingĩahotire kũnyua maaĩ makuo tondũ maarĩ marũrũ. (Nĩkĩo handũ hau hetagwo Mara.)

²⁴ Nĩ ũndũ ũcio andũ magĩtetia Musa, makiuga atĩrĩ, “Tũkũnyua kĩ?”

²⁵ Nake Musa agĩkaĩra Jehova, nake Jehova akĩmuonia kamũtĩ. Agĩgaikia maaĩ-inĩ, namo makĩgĩa mũcamo mwega.

O hau Jehova agĩathana, akĩmathondekera watho na uuge wa kũrũmagĩrĩrwo, na akĩmagereria ho.

²⁶ Akiuga atĩrĩ, “Mũngĩthikĩrĩria mũgambo wa Jehova Ngai wanyu wega, na mwĩke maũndũ marĩa magĩrĩire maitho-inĩ make, mũngĩrũmbũiya maathani make na mũmenyerere wathani wake wothe-rĩ, ndikamũrehera mũrimũ o na ũmwe wa ĩria ndareheire andũ a Misiri, nīgũkorwo nĩ nĩ nĩ Jehova, ũria ũmũhonagia.”

²⁷ Ningĩ magĩkinya Elimu, harĩa haarĩ ithima ikũmi na igĩrĩ, na mĩtende mĩrongo mũgwanja, nao makĩamba hema hau hakuhĩ na maaĩ.

16

Mana na Tũmakia-Arũme

¹ Mũingĩ wothe wa Isiraeli nĩwoimagararire ũkiuma Elimu ũgĩkinya Werũ wa Sini, ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka Elimu na kĩrĩma gĩa Sinai, mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa keerĩ thuutha wao kuuma bũrũri wa Misiri.

² Kũu werũ-inĩ, mũingĩ ũcio wothe nĩwatetirie Musa na Harũni.

³ Andũ a Isiraeli makĩmeera atĩrĩ, “Naarĩ korwo Jehova aatũũragĩre bũrũri wa Misiri na guoko gwake! Kũu twaikaraga tũthiũrũrũkĩrie nyũngũ cia nyama, na tũkarĩaga o kĩrĩa gĩothe twendaga, no inyuĩ mūtũrehete gũkũ werũ-inĩ nĩguo mũũrage kĩũngano gĩkĩ gĩothe na ng’aragu.”

⁴ Hĩndĩ ĩyo Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ngũmuurĩria mĩgate kuuma igũrũ ta mbura. Andũ mariumaga nja o mũthenya makongania mĩgate ya kũmaigana o mũthenya ũcio. Ngũmageria na njĩra ĩyo nyone kana nĩmekũrũmĩrĩra ũrutani wakwa.

⁵ Mũthenya wa gatandatũ-rĩ, marĩharagĩria kĩrĩa mainũkia, nakĩo gĩkoragwo kĩrĩ maita meerĩ ma kĩrĩa monganagia mĩthenya ĩrĩa ĩngĩ.”

⁶ Nĩ ũndũ ũcio Musa na Harũni makĩira andũ othe a Isiraeli atĩrĩ, “Hwai-inĩ-rĩ, nĩmũrĩmenya atĩ nĩ Jehova wamũrutire bũrũri wa Misiri,

⁷ na rũciinĩ nĩmũkona riiri wa Jehova, tondũ nĩaiguĩte ũrĩa mũmũtetetie. Ithuĩ tũkĩrĩ a, atĩ nĩguo mūtũtetie?”

⁸ O na ningĩ Musa akĩmeera atĩrĩ, “Nĩmũkamenya atĩ ũcio nĩ Jehova, rĩrĩa akaamũhe nyama mũrĩe hwai-inĩ na amũhe mĩgate ĩrĩa yothe mũkwenda rũciinĩ, tondũ

n̄aiguĩte ũrĩa m̄m̄utetetie. Ithuĩ tũkĩrĩ a? Ti ithuĩ m̄uratetia, no nĩ Jehova m̄uratetia.”

⁹ Ningĩ Musa akĩira Harũni atĩrĩ, “Ĩra mũingĩ wothe wa Isiraeli atĩrĩ, ‘Ūkai mbere ya Jehova, n̄gũkorwo n̄aiguĩte ḡuteta kwanyu.’”

¹⁰ Hĩndĩ ĩrĩa Harũni aaragĩria mũingĩ wothe wa Isiraeli-rĩ, makĩrora na mwena wa werũ-inĩ, na kũu makĩona riiri wa Jehova ũrĩ itu-inĩ.

¹¹ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

¹² “N̄injiguĩte ḡuteta kwa andũ a Isiraeli. Meere atĩrĩ, ‘Hwaĩ-inĩ m̄rĩrĩaga nyama na r̄uciinĩ m̄karĩa m̄gate m̄kahũna. Hĩndĩ ĩyo n̄m̄kamenya atĩ niĩ, nĩ niĩ Jehova Ngai wanyu.’”

¹³ Hwaĩ-inĩ ũcio ḡugĩũka tũnyoni tũrĩa twĩtagwo tũmakia-arũme tũkĩiyũra kambĩ ciao. Naguo r̄uciinĩ kwarĩ ime r̄athiũrũrũkĩirie kambĩ ciao.

¹⁴ Ime r̄aitĩka-rĩ, ḡũkĩoneka tũthendũ twa ḡithiũrũrĩ tũhaana maaĩ magandie nĩ mbaa, tũgwĩte thĩ kũu werũ-inĩ.

¹⁵ Rĩrĩa andũ a Isiraeli maatuonire, makĩũrania atĩrĩ, “Gĩkĩ nĩ kĩĩ?” n̄gũkorwo matiamenyaga nĩ kĩĩ.

Musa akĩmeera atĩrĩ, “Nĩ m̄gate ĩrĩa Jehova amũheete m̄rĩe.

¹⁶ Jehova aathanĩte ũũ: ‘O m̄ndũ n̄onganie o ĩrĩa ĩkũmũigana. Oyagai o k̄ibaba k̄imwe k̄ia omeri* k̄ia o m̄ndũ wothe ũrĩ hema-inĩ cianyu.’”

* **16:16** nĩ ta lita igĩrĩ na robo (2:25)

17 Andũ a Isiraeli magĩka o ta ũrĩa meerirwo; amwe makĩũngania mĩingĩ, na amwe makĩũngania mĩnini.

18 Na rĩrĩa yathimirwo na kĩbaba kĩa omeri, gũkĩoneka atĩ ũrĩa wonganĩtie mĩingĩ-rĩ, ndaarĩ na mĩingĩ makĩria; nake ũrĩa wonganirie mĩnini, ndaarĩ na mĩnini makĩria. O mũndũ oonganĩtie mũigana wa ũrĩa aabataire.

19 Ningĩ Musa akĩmeera atĩrĩ, “Gũtikagĩe mũndũ ũkũiga kĩndũ o na kĩnini kĩayo nginya rũciinĩ.”

20 No rĩrĩ, amwe matiigana kũrũmbũiya ũrĩa Musa oigire; makĩigĩra ĩmwe yayo nginya rũciinĩ, nayo ĩgĩkorwo ĩyũrĩte igunyũ na ĩkambĩrĩria kũnunga. Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩrakario nĩo.

21 O rũciinĩ mũndũ o mũndũ nĩoyaga ĩrĩa abatairio nĩyo, narĩo riũa rĩahiũha ĩgatweka.

22 Mũthenya wa gatandatũ-rĩ, nĩmoonganagia maita meerĩ; ibaba igĩrĩ cia omeri† harĩ o mũndũ. Nao atongoria a mũingĩ magĩka makĩra Musa ũhoru ũcio.

23 Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, “Ũũ nĩguo Jehova aathanĩte, ‘Rũciũ nĩ mũthenya wa kũhurũka, Thabatũ Theru ya Jehova. Nĩ ũndũ ũcio rugai ĩrĩa yothe mũkwenda kũruga, na mũcamũkie kĩrĩa gĩothe mũkwenda gũcamũkia. Kĩrĩa gĩgũtigara-rĩ, mũkĩige nginya rũciinĩ.’ ”

24 Nĩ ũndũ ũcio makĩiga imwe nginya rũciinĩ, o ta ũrĩa maathĩtwo nĩ Musa, nacio itiigana kũnunga, kana kũgĩa na igunyũ.

† 16:22 nĩ ta lita inya na nuthu (4.5)

25 Musa akĩmeera atĩrĩ, “Cirĩei ũmũthĩ, tondũ ũmũthĩ nĩ mũthenya wa Thabatũ ya Jehova. Ũmũthĩ mūtigũciona igwĩte thĩ.

26 Mĩthenya ĩtandatũ nĩguo mũrĩciũnganagia, no mũthenya wa mũgwanjari, ũcio wa Thabatũ, gũtirĩkoragwo kũrĩ kĩndũ o na kĩ.”

27 No rĩrĩ, andũ amwe makiumagara mũthenya ũcio wa mũgwanja, magĩthĩ gũciũngania, nao matiigana kuona kĩndũ.

28 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Nĩ nginya hĩndĩ ĩrĩkũ mũgũtũũra mũregete kũmenyerera maathani makwa na kũigua ũrutani wakwa?

29 Menyai atĩ Jehova nĩamũheete Thabatũ; na nĩkĩo amũheaga mĩgate ya mĩthenya ĩrĩ mũthenya ũcio wa gatandatũ. Mũndũ o wotho nĩaikarage harĩa arĩ mũthenya ũcio wa mũgwanja; gũtikanagĩe mũndũ ũkumagara.”

30 Nĩ ũndũ ũcio andũ makĩhurũka mũthenya wa mũgwanja.

31 Andũ a Isiraeli magĩta mĩgate ĩyo mana. Maarĩ merũ ta mbegũ cia korianda, na maacama ta tũmĩgate tũthondeketwo na ũũkĩ.

32 Musa akiuga atĩrĩ, “Jehova aathanĩte atĩrĩ; ‘Oyai kĩbaba kĩa omeri ĩmwe ya mana na mũkĩge nĩ ũndũ wa njjarwa iria igooka thuutha, nĩgeetha makoona mĩgate ĩrĩa ndaamũheire mũrĩe mũrĩ werũ-inĩ, rĩrĩa ndamũrutire bũrũri wa Misiri.’”

33 Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩira Harũni atĩrĩ, “Oya ndigithũ na wĩkĩre omeri ĩmwe ya mana thĩinĩ wayo. Ningĩ ũcooke ũmĩge mbere ya Jehova ĩgĩrwo njjarwa iria igooka thuutha.”

34 O ta ũrĩa Jehova aathire Musa-rĩ, Harũni akĩiga mana mbere ya ithandũkũ rĩa Ũira, nĩguo matũũre ho.

35 Andũ a Isiraeli maarĩire mana mĩaka mĩrongo ĩna nginya magĩkinya bũrũri ũrĩa watũũragwo nĩ andũ; maarĩire mana nginya rĩrĩa maakinyire mũhaka-inĩ wa Kaanani.

36 (Omeri ĩmwe ĩgana ta gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe.)

17

Maaĩ Kuuma Rwaro-inĩ rwa Ihiga

1 Mũingĩ wothe wa Isiraeli ũkiomagara kuuma Werũ wa Sini, ũkoimaga handũ hamwe ũgathiĩ harĩa hangĩ o ta ũrĩa Jehova aathanaga. Makĩamba hema ciao Refidimu, no gũtiarĩ maaĩ ma kũnyuuo nĩ andũ acio.

2 Nĩ ũndũ ũcio andũ acio makĩnegenia Musa, makĩmwĩra atĩrĩ, “Tũhe maaĩ ma kũnyua.”

Nake Musa akĩmacookeria atĩrĩ, “Mũranegenia nĩkĩ? Nĩ kĩ gĩgũtũma mũgerie Jehova?”

3 No andũ nĩmanyootire marĩ kũu, nao magĩtetia Musa makĩmũũria atĩrĩ, “Watũrutire bũrũri wa Misiri nĩkĩ, tũũke ũtũũrage na nyoota ithũĩ na ciana ciitũ na ũhiũ witũ?”

4 Nake Musa agĩkaĩra Jehova akĩmũũria atĩrĩ, “Ngwĩka atĩa na andũ aya? Marĩ hakuhĩ kũhũura na mahiga nyuguto.”

5 Jehova agĩcookeria Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, “Thũĩ mbere ya andũ aya. Thiĩĩ na athuuri amwe a Isiraeli na ũkuue rũthanju rũrĩa wagũthire Nili naruo.

⁶ Niĩ ngũrũgama hau mbere yaku, o hau hakuhĩ na rwaro rwa ihiga kũu Horebu. Gũtha ihiga, na maaĩ nĩmekuuma thĩinĩ warĩo nĩguo andũ manyue.” Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩĩka ũguo athuuri a Isiraeli makĩonaga.

⁷ Nake agĩĩta handũ hau Masa na Meriba, tondũ nĩho andũ a Isiraeli maanegenirie na makĩgeria Jehova, makĩũragia atĩrĩ, “Ĩĩ Jehova arĩ hamwe na ithuĩ kana aca?”

Kũhootwo kwa Amaleki

⁸ Andũ a Amaleki nĩmookire makĩhithũkĩra andũ a Isiraeli kũu Refidimu.

⁹ Musa akĩĩra Joshua atĩrĩ, “Thuura andũ amwe aitũ mumagare mũkahũũrane na andũ a Amaleki. Rũciũ ngaarũgama kĩrĩma igũrũ nyiitĩte rũthanju rwa Ngai na guoko.”

¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio Joshua akĩhũũrana na andũ a Amaleki o ta ũrĩa Musa aathanĩte; nake Musa, na Harũni na Huri makĩhaica kĩrĩma-inĩ.

¹¹ Rĩrĩa rĩothe Musa akoragwo oete moko make na igũrũ-rĩ, andũ a Isiraeli makahootana, no rĩrĩa agũithia moko make, andũ a Amaleki makahootana.

¹² Rĩrĩa Musa aanogire moko-rĩ, makĩoya ihiga makũiga thĩ akĩrĩkarĩra. Harũni na Huri magĩkĩnyitĩrĩra moko make, o ũmwe akanyi-itĩrĩra guoko kũmwe, na ũcio ũngĩ kũu kũngĩ. Nĩ ũndũ ũcio moko ma Musa magĩikara mambarairio nginya riũa rĩgĩthũa.

¹³ Nĩ ũndũ ũcio Joshua akĩhoota mbũtũ cia andũ a Amaleki na rũhiũ rwa njora.

¹⁴ Ningĩ Jehova akĩĩra Musa atĩrĩ, “Andĩka ũndũ ũyũ ibuku-inĩ rĩa gĩkũnjo ũrĩ ũndũ wa

gūtũũra ũririkanagwo na ũreke Joshua aũigue, tondũ nĩngeheria rĩitwa rĩa Amaleki biũ nao matigacooka kũririkanwo gũkũ thĩ.”

¹⁵ Musa agĩaka kĩgongona na agĩgĩta atĩrĩ “Jehova Nĩwe Bendera yakwa.”

¹⁶ Akiuga atĩrĩ, “Nĩgũkorwo moko nĩmambararirio na igũrũ kwerekera gĩtĩ-inĩ kĩa ũnene kĩa Jehova. Jehova arĩhũũranaga na andũ a Amaleki kuuma njiarwa na njiarwa.”

18

Jethero Gũceerera Musa

¹ Na rĩrĩ, Jethero, ũrĩa warĩ mũthĩnjĩri ngai wa Midiani na mũthoni-we wa Musa, akĩigua maũndũ mothe marĩa Ngai eekĩire Musa na andũ ake a Isiraeli, na ũrĩa Jehova aarutire andũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri.

² Thuutha wa Musa gũcookia mũtumia wake Zipora, mũthoni-we Jethero nĩamwamũkĩrire,

³ hamwe na ariũ ake eerĩ. Mũriũ ũmwe eetagwo Gerishomu, nĩgũkorwo Musa oigire atĩrĩ, “Nĩndũkĩte mũgeni bũrũri-inĩ wene”;

⁴ mũriũ ũcio ũngĩ eetagwo Eliezeri, nĩgũkorwo oigire atĩrĩ, “Ngai wa baba nĩwe warĩ mũteithia wakwa; nĩahonokirie kuuma rũhiũ-inĩ rwa Firaũni.”

⁵ Jethero, mũthoni-we wa Musa, hamwe na mũtumia wa Musa na ariũ ake, magĩũka kũrĩ we kũu werũ-inĩ, kũrĩa aambĩte hema hakuhĩ na kĩrĩma kĩa Ngai.

⁶ Jethero nĩamũtũmanĩire akoiga atĩrĩ, “Nĩ, mũthoni-guo Jethero, nĩndĩrooka kũrĩ we tũrĩ na mũtumia waku na ariũ aku eerĩ.”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩkiumagara agatũnge mũthoni-we, akĩinamĩrĩra, akĩmũmumunya. Makĩgeithania, na magĩcooka magĩtoonya hema thĩinĩ.

⁸ Musa akĩhe mũthoni-we ũhoru wothe wa ũrĩa Jehova eekire Firaũni na andũ a Misiri nĩ ũndũ wa andũ a Isiraeli na, akĩmwĩra mathĩna mothe marĩa moonete rũgendo-inĩ, na ũrĩa Jehova aamahonoketie.

⁹ Jethero nĩakenirio nĩ kũigua maũndũ macio mothe mega marĩa Jehova eekĩire Isiraeli, nĩ ũndũ wa kũhonokia andũ a Isiraeli kuuma guoko-inĩ kwa andũ a Misiri.

¹⁰ Jethero akiuga atĩrĩ, “Jehova arogoocwo, ũrĩa wamũteithũrĩre kuuma guoko-inĩ kwa andũ a Misiri na gwa Firaũni, na agĩteithũra andũ kuuma guoko-inĩ kwa andũ a Misiri.

¹¹ Rĩu nĩ nĩmenyete atĩ Jehova nĩ mũnene gũkĩra ngai iria ingĩ ciothe, nĩgũkorwo ũguo nĩguo eekire arĩa maahatĩrĩrie Isiraeli metĩite.”

¹² Hĩndĩ iyo Jethero, mũthoni-we wa Musa, akĩrehe maruta ma njino na magongona mangĩ ma kũrutĩra Ngai, nake Harũni agĩũka marĩ na athuuri othe a Isiraeli nĩguo marĩanĩre irio na mũthoni-we wa Musa, marĩ mbere ya Ngai.

¹³ Mũthenya ũyũ ũngĩ Musa agĩkarĩra gĩtĩ nĩguo atuithanie andũ ciira, nao andũ makĩrũgama mamũthiũrũrũkĩrie kuuma rũciinĩ nginya o hwaĩ-inĩ.

¹⁴ Rĩrĩa mũthoni-we onire wĩra ũrĩa wothe Musa aarutagĩra andũ, akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ wĩra ũrĩkũ ũyũ ũrarutĩra andũ aya? Nĩ kĩĩ gĩgũtũma ũrute wĩra wa gũtuithania ciira ũrĩ

o wiki, nao andũ aya othe matindage marũngĩĩ magũthiũrũrũkĩirie kuuma rũciinĩ nginya o hwaĩ-inĩ?”

¹⁵ Musa akĩmũcookeria, akĩmwĩra atĩrĩ, “Tondũ andũ aya marokaga kũrĩ niĩ nĩguo mamenye wendi wa Ngai.

¹⁶ Rĩrĩa rĩothe marĩ na ũndũ matekũiguanĩra, ũrehagwo kũrĩ niĩ, na niĩ ngamatuithania na ngamamenyithia uuge wa Ngai na mawatho make.”

¹⁷ Mũthoni-we wa Musa akĩmũcookeria, akĩmwĩra atĩrĩ, “Ūrĩa ũreka ti wega.

¹⁸ Wee, na andũ aya marooka kũrĩ we nĩmũkwĩnogia na mĩnoga. Wĩra ũyũ nĩ mũritũ mũno makĩria harĩwe; ndũngĩũhota ũrĩ wiki.

¹⁹ Rĩu-rĩ, ta thikĩrĩria ngũtaare, na Ngai aroikara nawe. Wee tuĩka mūtũmwo wa Ngai kũrĩ andũ aya, na ũkamũtwaragĩra maũndũ marĩa matekũiguanĩra.

²⁰ Marute uuge wa Ngai na mawatho make, na ũmoonie njĩra njega ya mūtũũrĩre na mawĩra marĩa magĩrĩire kũruta.

²¹ No rĩrĩ, thuura andũ marĩ na ũhoti kuuma andũ-inĩ aya, andũ etigĩri Ngai, na andũ ehokeku arĩa mathũire kwamũkĩra ihaki, na ũmatue anene a kũrũgamagĩrĩra ikundi cia ngiri, na ikundi cia magana, na ikundi cia mĩrongo ĩtano, na ikundi cia makũmi.

²² Reke matuĩke a gũtuithania andũ aya ci-ira mahinda mothe, no makũrehagĩre maci-ira marĩa maritũ; marĩa mahũthũ makamatu-ithanagia arĩ o. Ūndũ ũcio nĩũgũkũhũthĩria mũrigo, tondũ nĩmarĩgayanaga nawe.

²³ Ũngĩka ũguo na Ngai agwathe, nĩũrĩhotaga gwĩtiiria mĩnoga, na andũ aya othe marĩinũkaga maiganĩire.”

²⁴ Musa nĩathikĩriirie mũthoni-we na agĩlka ũrĩa wothe aamũtaarire.

²⁵ Agĩthuura andũ marĩ na ũhoti kuuma Isiraeli guothe, akĩmatua atongoria a andũ acio; akĩmatua anene a ikundi cia ngiri, na ikundi cia magana, na ikundi cia mĩrongo ĩtano, na ikundi cia makũmi.

²⁶ Magĩtuĩka a gũtuithanagia andũ ciira hĩndĩ ciothe. Maciira marĩa maritũ magatwarĩra Musa, no marĩa mahũthũ magatuithanagia arĩ o.

²⁷ Musa agĩcooka akiugĩra mũthoni-we ũhoro, nake Jethero agĩcooka bũrũri wake mwene.

19

Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai

¹ Mweri wa gatatũ thuutha wa andũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, mũthenya o ũcio-rĩ, magĩkinya Werũ wa Sinai.

² Thuutha wa kuuma Refidimu, magĩtoonya werũ wa Sinai, nao andũ a Isiraeli makĩamba hema ciao kũu werũ-inĩ, magũrũ-inĩ ma kĩrĩma kũu kĩa Sinai.

³ Ningĩ Musa akĩambata kĩrĩma-inĩ harĩ Ngai, nake Jehova akĩmwĩta arĩ kĩrĩma-inĩ, akĩmwĩra atĩrĩ, “Ũũ nĩguo ũkwĩra nyũmba ya Jakubu, na wĩre andũ a Isiraeli:

⁴ ‘Inyuĩ ene nĩmweyoneire ũrĩa Ndeekire bũrũri wa Misiri, o na ũrĩa ndahaanire ta

ndamũkuuire na mathagu ma nderi, ngĩmũrehe harĩ niĩ.

⁵ Na rĩrĩ, mũngĩnjathĩkĩra biũ na mũmenyerere kĩrĩkanĩro gĩakwa-rĩ, gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe, inyuĩ mũgaatuĩka andũ akwa a goro. O na gũtuĩka thĩ yothe nĩ yakwa-rĩ,

⁶ inyuĩ mũgaatuĩka ũthamaki wakwa wa athĩnjĩri-Ngai na rũrĩrĩ rwamũre.’ Ciugo icio nĩcio ũkwĩra andũ a Isiraeli.”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩcooka, na agĩta athuri arĩa matongoragia andũ, akĩmahe ũhoru wothe ũrĩa Jehova aamwathĩte ameere.

⁸ Nao andũ acio magĩtĩkanĩria hamwe makiuga atĩrĩ, “Nĩtũgwĩka ũrĩa wothe Jehova oigĩte.” Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩcookeria Jehova ũhoru ũrĩa moigire.

⁹ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Nĩngũũka kũrĩ inyuĩ ndĩ thĩinĩ wa itu itumanu, nĩgeetha andũ maanjigwe ngĩaria nawe, nao nĩ megũtũra makwĩhokete.” Musa agĩcooka akĩra Jehova ũrĩa andũ moigĩte.

¹⁰ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Thiĩ kũrĩ andũ ũmatherie ũmũthĩ na rũciũ. Meere mathambie nguo ciao,

¹¹ na makorwo mehaarĩirie mũthenya wa gatatũ, tondũ mũthenya ũcio Jehova nĩagaikũrũka igũrũ rĩa Kĩrĩma gĩa Sinai andũ othe makĩonaga.

¹² Īkĩra mĩhaka ĩthiũrũrũkĩrie kĩrĩma, na ũmeere ũũ, ‘Mwĩmenyererei mũtikahaice kĩrĩma kana mũhutie magũrũ-inĩ ma kĩa. Ũrĩa wothe ũkaahutia kĩrĩma ti-itherũ nĩakooragwo.

13 Ti-itherũ nĩakahũũrwo na mahiga nyuguto, kana arathwo na mĩguĩ; hatirĩ guoko gũkaamũhutia. Ndagetikĩrio atũũre muoyo, arĩ mũndũ kana nyamũ.’ No rĩrĩa coro wa rũhĩa rwa ndũrũme ũrĩgamba, no rĩo marĩhaica kĩrĩma igũrũ.”

14 Thuutha wa Musa gũikũrũka oimĩte kĩrĩma-inĩ agĩthiĩ kũrĩ andũ, akĩmatheria, nao magĩthambia nguo ciao.

15 Ningĩ akĩmeera atĩrĩ, “Mwĩhaarĩriei nĩ ũndũ wa mũthenya wa gatatũ. Mũtigakome na andũ-a-nja.”

16 Rũciinĩ rwa mũthenya wa gatatũ, gũkĩgĩa ngwa o na heni, na itu itumanu rĩgĩkara igũrũ rĩa kĩrĩma, gũkĩiguuo mũgambo mũnene wa coro. Andũ othe arĩa maarĩ kambĩ, makĩinaina.

17 Hĩndĩ iyo Musa agĩtongoria andũ kuuma kambĩ magacemanie na Ngai, nao makĩrũgama magũrũ-inĩ ma kĩrĩma.

18 Kĩrĩma gĩa Sinai kĩaahumbĩritwo nĩ ndogo, tondũ Jehova aikũrũkire igũrũ wakĩo arĩ mwaki-inĩ. Nayo ndogo ĩgĩtoogororoka kuuma igũrũ rĩa kĩrĩma ta ndogo ĩkuuma riiko-inĩ inene; nakĩo kĩrĩma gĩgĩthingitha na hinya,

19 naguo mũgambo wa coro ũgĩkĩrĩrĩria kũneneha. Nake Musa akĩaria, naguo mũgambo wa Ngai ũkĩmũcookeria.

20 Jehova agĩikũrũka igũrũ rĩa Kĩrĩma gĩa Sinai na agĩta Musa ahaice kũu kĩrĩma igũrũ. Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩhaica,

21 nake Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Ikũrũka na ũkaanie andũ matikehatĩrĩrie kwambata gũũka kuona Jehova, nĩguo aingĩ ao matigakue.

22 O na athĩnjĩri-Ngai arĩa me gũthengerera Jehova, no nginya metherie kana Jehova amahithũkĩre, amaniine.”

23 Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Andũ mat-ingĩhaica Kĩrĩma gĩa Sinai tondũ we mwene nĩwatũkaanirie, ũgĩtwĩra atĩrĩ, ‘Ikĩra mũhaka ũthiũrũrũkĩrie kĩrĩma, na ũkĩamũre gĩtuĩke gĩtheru.’”

24 Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Ikũrũka, mwambate na Harũni. No athĩnjĩri-Ngai na andũ matikehatĩrĩrie kwambata mathiĩ kũrĩ Jehova kana amahithũkĩre amaniine.”

25 Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩikũrũka kũrĩ andũ acio, akĩmahe ũhoru ũcio.

20

Maathani Marĩa Ikũmi

1 Nake Ngai akĩaria ciugo ici ciothe, akiuga atĩrĩ:

2 “Nĩ nĩ Jehova Ngai waku, ũrĩa wakũrutire bũrũri wa Misiri, kuuma bũrũri wa ũkombo.

3 “Ndũkanagĩe na ngai ingĩ tiga nĩ.

4 “Ndũkanethondekere mũhianano mũicũhie wa mũhianire wa kĩndũ o gĩothe kĩrĩ kũũrĩa igũrũ kana gũkũ thĩ, kana kĩrĩ maaĩ-inĩ marĩa marĩ mũhuro wa thĩ.

5 Ndũkanacinamĩrĩre kana ũcihooe, nĩgũkorwo nĩ, Jehova Ngai waku, ndĩ Ngai ũrĩ ũiru, herithagia ciana nĩ ũndũ wa mehia ma maithe mao nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana rwa andũ arĩa maathũire,

⁶ no ngonania wendo kūrī njiarwa ngiri na ngiri cia andũ arĩa manyendete na magaaathĩkĩra maathani makwa.

⁷ “Ndũkanagwete rĩtwa rĩa Jehova Ngai waku na itherũ, nĩgũkorwo Jehova ndagatua aŧĩ mũndũ ndehĩtie ũrĩa ũgwetaga rĩtwa rĩa ke na itherũ.

⁸ “Ririkanaga mũthenya wa Thabatũ ũwamũrage.

⁹ Rutaga wĩra waku wothe mĩthenya ĩtandatũ,

¹⁰ no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ ya Jehova Ngai waku. Mũthenya ũcio ndũkanarute wĩra o na ũrĩkũ, wee mwene, kana mũrũ-guo, kana mwarĩ-guo, kana ndungata yaku ya mũndũ mũrũme, kana ya mũndũ-wa-nja, kana ũhiũ waku, kana mũgeni ũrĩ gwaku mũciĩ.

¹¹ Nĩgũkorwo Jehova ombire igũrũ na thĩ, na iria rĩrĩa inene na indo ciothe iria irĩ kuo, na mĩthenya ĩtandatũ, no akĩhurũka mũthenya wa mũgwanja. Nĩ ũndũ ũcio Jehova akĩrathima mũthenya ũcio wa Thabatũ, akĩwaamũra.

¹² “Tĩia thoguo na nyũkwa, nĩgeetha ũtũũre matukũ maingĩ bũrũri ũrĩa Jehova Ngai waku egũkũhe.

¹³ “Ndũkanoragane.

¹⁴ “Ndũkanatharanie.

¹⁵ “Ndũkanaiye.

¹⁶ “Ndũkanaigĩrĩre mũndũ ũrĩa ũngĩ kĩgeenyoye.

¹⁷ “Ndũkanacumĩkĩre nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũngĩ. Ndũkanacumĩkĩre mũtumia wa mũndũ ũngĩ, kana ũcumĩkĩre ndungata yake ya mũndũ mũrũme kana ya mũndũ-

wa-nja, kana ndegwa yake kana ndigiri yake, o na kana kīndũ gĩothe gĩaake.”

¹⁸ Rĩrĩa andũ maiguire marurumĩ, na makĩona rūheni, na makĩigua coro ũkĩgamba, na makĩona kĩrĩma gĩgītoga ndogo, makĩinaina nĩ guoya. Magĩikara o haraaya,

¹⁹ na makĩira Musa atĩrĩ, “Twarĩrie arĩ we, na nītũgũkũigua, no tiga kũreka twarĩrio nĩ Ngai, tūtigakue.”

²⁰ Musa akĩira andũ acio atĩrĩ, “Tigai gwĩtigĩra. Ngai okĩte kũmũgeria, nĩgeetha mūtũũre mwĩtigĩrĩte Ngai, mwagage kwĩhia.”

²¹ Andũ acio magĩgĩikara o haraaya, nowe Musa agĩthengerera harĩa haarĩ nduma ndumanu, harĩa Ngai aarĩ.

Mĩhianano na Magongona

²² Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ĩra andũ a Isiraeli ũndũ ũyũ: ‘Nĩmweyonera inyuĩ ene atĩ ndaaria na inyuĩ ndĩ o igũrũ:

²³ Mūtikanathondeke ngai ingĩ
cia kũhooyagwo hamwe na nĩ;
mūtikanathondekere ngai cia betha kana ngai
cia thahabu.

²⁴ “ ‘Njakĩrai kĩgongona gĩa tĩiri, na mũrutĩre ng’ondu na mbũri na ng’ombe cianyu ho irĩ magongona manyu ma njino na ma ũiguano. Kũrĩa guothe ngaatũma rĩitwa rĩakwa rĩtĩagwo, nĩndĩũkaga kũrĩ inyuĩ na ngamũrathima.

²⁵ Mũngĩnjakĩra kĩgongona kĩa mahiga, mūtigagĩaake na mahiga marĩa maacũhie,

nĩgũkorwo mũngĩgaatũmĩra kĩndũ gĩa gwacũhia nĩmũgagĩthaahia.

²⁶ Mũtikanahaice kĩgongona gĩakwa na ngathĩ, nĩguo njaga yanyu ndĩkanonekanĩre ho.'

21

¹ “Maya nĩmo mawatho marĩa ũkũhe andũ a Isiraeli:

Ndungata cia Ahibirania

² “Ũngĩgũra Mũhibirania arĩ ndungata, agaakũrutĩra wĩra mĩaka ĩtandatũ. No mwaka wa mũgwanja, nĩũkamũrekereria athiĩ, na ndagakũrĩha kĩndũ.

³ Angĩgooka arĩ wiki, akaarekererio athiĩ arĩ o wiki; no angĩgooka arĩ na mĩtumia, makaarekererio mathiĩ marĩ hamwe.

⁴ Mwathi wa ndungata ĩyo angĩmĩhe mĩtumia nake mĩtumia ũcio amũciarĩre ciana cia aanake na airĩtu, mĩtumia ũcio na ciana ciake magatuĩka a mwathi ũcio wake, na no ndungata ĩyo ya mũndũ mũrũme ĩkaarekererio ĩthiĩ.

⁵ “No ndungata ĩyo ĩngĩkaaria, ĩmwĩre atĩrĩ, ‘Nĩnyendete mwathi wakwa, na mĩtumia wakwa na ciana na ndikwenda kũrekererio thiĩ,’

⁶ hĩndĩ ĩyo mwathi wa ndungata ĩyo nĩakamĩtwara mbere ya atuithania ciira. Akaamĩtwara mũrango-inĩ, kana hingĩro-inĩ

ya mūrango, na amītũre gūtũ na mũkuha.*
Nayo ndungata ãyo ãgaatuĩka ya mwathi ũcio
matukũ ma muoyo wayo wothe.

7 “Mũndũ angĩendia mwarĩ agatuĩke ndun-
gata, ndĩkarekererio ãthiĩ ta ũrĩa ndungata cia
arũme ciĩkagwo.

8 ãngĩaga gũkenia mwathi ũrĩa wamĩthuurĩte,
no nginya etĩkĩre ndungata ãyo ãkũũrwo. Ndarĩ
na kĩhoo to gĩa kwendia ndungata ãyo kũrĩ ageni,
tondũ nĩagĩte kwĩhokeka harĩ yo.

9 Angĩmĩũrĩria mũriũ, no nginya amĩtue ta ãrĩ
mwarĩ wake mwene.

10 Mũriũ angĩhikia mĩtumia ũngĩ, ndakaime
ũrĩa wa mbere irio na nguo, na ndakamũime
kĩhoo to gĩake ta mĩtumia wake.

11 Angĩaga kũmũhingĩria maũndũ maya
matatũ-rĩ, akĩrekererio athiĩ, gũtarĩ na mbeeca
ikũrĩhwo.

Watho Ũkonĩ Gũtĩhia Mũndũ

12 “Mũndũ ũrĩa ũngĩgũtha mũndũ amũũrage,
ti-itherũ o nake no akooragwo.

13 No rĩrĩ, angĩkorwo ekĩte ũguo atekwenda-
rĩ, no gũtuĩke nĩ Ngai ũtũmĩte ũndũ ũcio
wĩkĩke, nake mũndũ ũcio nĩakoorĩra kũndũ
kũrĩa ngaathuura.

14 No mũndũ angĩtũmĩra mawara na oor-
age mũndũ ũrĩa ũngĩ akĩendaga-rĩ, mweheriei
kĩgongona-inĩ gĩakwa, na mũmũũrage.

* 21:6 Ngombo ciatũragwo matũ ãrĩ njĩra ya kuonania wĩrutĩri
wa gũtungata aathani aacio. Ũyũ warĩ mũtugo thĩinĩ wa bũrũri
wa Ashuri na mabũrũri marĩa maariganĩtie.

15 “Mündũ ũrĩa ũngĩtharĩkĩra ithe kana nyina no nginya ooragwo.

16 “Mündũ ũngĩya mündũ ũngĩ na hinya akamwendie, kana o na anyiitwo arĩ nake atanamwendia-rĩ, no nginya ooragwo.

17 “Mündũ ũrĩa ũngĩruma ithe kana nyina no nginya ooragwo.

18 “Andũ mangĩũgitana na ũmwe aringe ũrĩa ũngĩ na ihiga kana na ngundi na aage gũkua, no akome ũrĩrĩ kwa ihinda-rĩ,

19 ũcio mũringani ndagacookererwo nĩ mahĩtia angĩkorwo ũrĩa waringĩtwo nĩakehota na etware nja na mũtirima wake. No rĩrĩ, no nginya arĩhe mahinda ma mündũ ũcio mũtihie marĩa morĩte na one atĩ nĩahona biũ.

20 “Mündũ angĩhũũra ngombo yake ya mündũ mũrũme kana ya mündũ-wa-nja na rũthanju, nayo ngombo ĩyo ĩkue nĩ ihũũra rĩu-rĩ, no nginya aherithio,

21 no ndangĩherithio ngombo ĩyo ĩngĩarahũka thuutha wa mũthenya ũmwe kana ĩrĩ, tondũ ngombo ĩyo nĩ kĩndũ gĩake.

22 “Andũ mangĩkorwo makĩrũa, maringe mũtumia ũrĩ nda, ahune no ndagĩe na thũna ũngĩ-rĩ, ũrĩa ũmũringĩte nĩakarĩha kĩrĩa gĩothe mũthuuri wa mũtumia ũcio ageetia, igooti rĩetĩkĩria.

23 No mũtumia ũcio angĩtihio ũũru, muoyo nĩũrĩhagio na muoyo, na

24 riitho rĩrĩhagio na riitho, na igeo rĩrĩhagio na igeo, na guoko kũrĩhagio na guoko, na kũgũrũ kũrĩhagio na kũgũrũ, na

25 ihĩa rĩrĩhagio na ihĩa, na itihia rĩrĩhagio na itihia, naruo rũhara rũrĩhagio na rũhara.

26 “Mũndũ angĩgũtha ndungata ya mũndũ mũrũme kana ya mũndũ-wa-nja riitho narĩo rĩthũke-rĩ, no nginya akaarekereria ndungata ĩyo ĩĩthĩre, ũndũ ũcio ũtuĩke nĩguo irĩhi rĩa riitho.

27 Na angĩkũũra igege rĩa ndungata ya mũndũ mũrũme kana ya mũndũ-wa-nja, no nginya arekererie ndungata ĩyo ĩĩthĩre, ũndũ ũcio ũtuĩke nĩguo irĩhi rĩa igege.

28 “Ndegwa ĩngĩtheeca mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja na rũhĩa akue, ndegwa ĩyo no nginya ĩhũũrwo na mahiga nginya ĩkue, na nyama ciayo itikarĩo. No mwene ndegwa ndangĩũrio.

29 No rĩrĩ, angĩkorwo ndegwa ĩyo nĩmenyerete gũtheeca andũ na rũhĩa, na mwene nĩamenyithĩtio ũhoru ũcio nake akaaga kũmĩhingĩra, nayo ĩcooke yũrage mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja-rĩ, ndegwa ĩyo no nginya ĩhũũrwo na mahiga ĩkue, na mwene o nake no nginya ooragwo.

30 Na rĩrĩ, angĩtuĩka nĩ gwĩtio irĩhi-rĩ, no akũũre muoyo wake na kũrĩha kĩrĩa gĩothe angĩtio.

31 Watho ũyũ noguo ũrũgamĩrĩre ndegwa ĩngĩtheeca mwanake kana mũirĩtu wa mũndũ na rũhĩa.

32 Ndegwa ĩngĩtheeca ngombo ya mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja, mwene no nginya arĩhe cekerĩ mĩrongo ĩtatũ cia betha kũrĩ

mwathi wa ngombo ãyo,† nayo ndegwa ãyo no nginya ãhũũrwo na mahiga.

³³ “Mũndũ angĩkunũra irima, kana enje rĩmwe na aage kũrĩkunĩka, nayo ndegwa kana ndigiri ãgwe thĩinĩ warĩo,

³⁴ mwene irima rĩu no nginya arĩhe hathara ãyo; no nginya arĩhe mwene nyamũ, nayo nyamũ ãyo ãkuĩte ãtuĩke yake.

³⁵ “Ndegwa ya mũndũ ãngĩtia ndegwa ya mũndũ ũngĩ ãkue, andũ acio nĩmakendia ndegwa ãrĩa ãrĩ muoyo, magayane mbeeca na magayane nyamũ ãyo ãkuĩte.

³⁶ No rĩrĩ, kũngĩkorwo nĩkũmenyekete atĩ ndegwa ãyo nĩmenyerete gũtheecana na rũhĩa, nake mwene akaaga kũmĩhingĩra-rĩ, no nginya mwene arĩhe, nyamũ ãrĩhio na nyamũ ãngĩ, na ãrĩa ãkuĩte ãtuĩke yake.

22

Ũgitĩri wa Indo

¹ “Mũndũ angĩiya ndegwa kana ng’ondũ, na amĩthĩnje kana amĩendie-rĩ, no nginya arĩhe ndegwa ithano nĩ ũndũ wa ndegwa ãyo na ng’ondũ inya nĩ ũndũ wa ng’ondũ ãyo.

² “Mũici angĩnyitwo agĩtua nyũmba nake agũthwo akue-rĩ, mũmũgũthi ndarĩ na ihĩtia rĩa gũita thakame;

³ no ũndũ ũcio ũngĩkĩka thuutha wa riũa kũratha, mũndũ ũcio wagũthana arĩ na ihĩtia rĩa gũita thakame.

† 21:32 Thogora wa ngombo warĩ icunjĩ mũrongo ãtatũ cia betha.

“Mũici no nginya arihe kīrīa aiyīte, no angīkorwo ndarī na kīndũ, no nginya endio nīguo kīrīa aiyīte kīrīhwo.

⁴ “Nyamũ ĩrīa ĩiyītwo ĩngĩonekana ĩrī muoyo moko-inī make, ĩrī ndegwa kana ndigiri kana ng’ondũ no nginya arihe maita meerī.

⁵ “Mũndũ angĩrīithia ũhiũ wake mũgũnda wene o na kana arīithie mũgũnda wene wa mīthabibũ, aũrekererie ũrīe mũgũnda wa mũndũ ũngĩ-rī, no nginya arihe na indo iria njega cia mũgũnda wake o na arihe na thabibũ iria njega mũno cia mũgũnda wake.

⁶ “Mwaki ũngītuthũka na ũcine ihinga cia mīigua nginya ũkinyīre itīa cia ngano kana ngano ĩrũngĩ, kana ũcine mũgũnda wothe, mwakia wa mwaki ũcio no nginya arihe ngano ĩyo.

⁷ “Mũndũ angĩhithia mũndũ wa itũũra rīake betha kana indo amũigĩre-rī, nacio indo icio ciywo kuuma nyũmba yake, mũici ũcio angĩnyīitwo no nginya arihe indo icio maita meerī.

⁸ No mũici ũcio angĩaga kũnyīitwo, mwene nyũmba no nginya athī mberē ya aciirithania nīguo kũmenyeke kana nīwe ũiyīte indo icio cia mũndũ ũcio ũngĩ.

⁹ Ha ũhorō o wothe wa mũndũ gũkorwo na kīndũ na njīra ĩrīa ĩtagĩrīire, kīrī ndegwa, kana ndigiri, kana ng’ondũ, kana nguo, kana kīndũ kīngĩ gĩothe kīūrīte kīrīa mũndũ ũngĩ angiuga atīrī, ‘Kīndũ gīkī nī gīakwa,’ andũ acio eerī no nginya marehe ũhorō wao mberē ya aciirithania.

Mündũ ũrĩa aciirithania magatua atĩ nĩehĩtie-rĩ, no nginya arĩhe mündũ ũcio ũngĩ maita meerĩ.

¹⁰ “Mündũ angĩhithia mündũ wa itũũra rĩake ndigiri, kana ndegwa, kana ng’ondũ kana nyamũ o yothe amũigĩre, nayo ĩkue, kana ĩtihio, kana ĩiywo, hatarĩ mündũ ũroona-rĩ,

¹¹ ũhoru ũcio wao ũgaatuuo na njĩra ya kwĩhĩta mwĩhĩtwa mbere ya Jehova atĩ ũrĩa ũhithĩtio tiwe ũiyĩte indo ĩcio. Mwene nake etĩkĩre mwĩhĩtwa ũcio, na hatikagĩa ũhoru wa kũrĩhania.

¹² No angĩkorwo nyamũ nĩkũiywo yairwo kuuma kũrĩa yahithĩtio-rĩ, no nginya mündũ ũcio arĩhe mwene.

¹³ Angĩkorwo yatambuurirwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, nĩakonania matigari matuĩke ũira, na ndakaarĩhio nyamũ ĩyo ĩtambuurĩtwo nĩ nyamũ.

¹⁴ “Mündũ angĩgwatio nyamũ ya mündũ ũngĩ, nayo ĩtihio kana ĩkue mwene atarĩ hakuhĩ, no nginya amĩrĩhe.

¹⁵ No nyamũ ĩyo ĩngĩkorwo ĩrĩ na mwene-rĩ, ũrĩa ũgwatĩtio ndangĩmĩrĩha. Angĩkorwo nyamũ nĩgũkomborithio yakomborithĩtio, mbeeca iria ĩkomboretwo nĩrĩhĩte hathara ĩyo.

Maũndũ makonĩ Gũikarania

¹⁶ “Mündũ angĩuha mũirĩtu gathirange ũtoorĩtio kũhikio, nake akome nake, no nginya arĩhe rũracio, nake mũirĩtu ũcio atuĩke mũtumia wake.

17 Ithe wa mūirītu angĩrega biũ kũmũheana kũrĩ mũndũ ũcio, no nginya mũndũ ũcio arĩhe rūracio rwa airītu gathirange.

18 “Mūtigetĩkirie mũndũ-wa-nja mūrogi atũũre muoyo.

19 “Mũndũ ũngĩgwata nyamũ no nginya oor-agwo.

20 “Mũndũ ũkaarutĩra ngai ingĩ iruta tiga Jehova nĩakaniinwo.

21 “Mūtigeke mūgeni ũũru kana mũmũhinyĩrĩrie, nĩgũkorwo o na inyuĩ mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri.

22 “Mūtikanahinyĩrĩrie mūtumia wa ndigwa kana mwana wa ngoriai.

23 Mũngĩka ũguo nao mangaĩre, hatirĩ nganja nĩngaigua kirĩro kĩa.

24 Nĩngacinwo nĩ marakara, na nĩngamũũraga na rũhiũ rwa njora, nao atumia anyu matuĩke a ndigwa na ciana cianyu ituĩke cia ngoriai.

25 “Ũngĩkombera mũndũ ũmwe wakwa gatagatĩ-inĩ kanyu mbeeca abatairio nĩcio-rĩ, ndũgatuĩke ta mũkombanĩri wa mbeeca; ndũkamũrĩhie uumithio wacio.

26 Mũndũ ũngĩ angĩkũnengera nguo yake ya igũrũ irũgamĩrĩre thiirĩ, mũcookerie riũa rĩtanathũa,

27 tondũ noyo arĩ nayo ya kwĩhumbĩra. Angĩkĩhumbĩra nakĩ agĩkoma? Angaĩra, nĩngamũigua, nĩgũkorwo ndĩ mũigua tha.

28 “Ndũkanarume Ngai kana ũrume mũnene wa andũ anyu.

29 “Ndũgacerithĩrie maruta kuuma makũmbĩ-inĩ maku kana mahihĩro-inĩ maku ma ndibei.

“No nginya ũũheage marigithathi ma ariũ aku.

30 Wĩkage o ũguo mwena-inĩ wĩgĩĩ ng’ombe na ng’onde ciaku. Iria ciaciarwo ũrekage igaikara na manyina mĩthenya mũgwanja, mũthenya wa ĩnana ũgacineana kũrĩ nĩ.

31 “Inyuĩ mũgũtuĩka andũ akwa aamũre. Nĩ ũndũ ũcio mũtikanarĩe nyama cia nyamũ ndamburange nĩ nyamũ cia gĩthaka; ciikagĩriei ngui.

23

Mawatho ma Kĩhooto na Kũiguanĩra Tha

1 “Ndũkanamemerekie ndeto cia maheeni. Ndũgateithĩrie mũndũ mwaganu na ũndũ wa kũrũgamĩrĩra ũira wa maheeni.

2 “Ndũkarũmanĩrĩre na mũingĩ gwĩka ũũru. Ũngĩruta ũira igooti-inĩ, ndũkogomie kĩhooto ũkĩnyiitanĩra na mũingĩ,

3 na ndũkonanie kĩmenyano harĩ mũndũ mũthĩni ciira-inĩ wake.

4 “Ũngĩona ndegwa kana ndigiri ya mũndũ mũrĩ ũthũ nake yũrĩte-rĩ, tigĩrĩra aĩ nĩwamĩcookia kũrĩ we.

5 Ũngĩona ndigiri ya mũndũ ũgũthũire ĩgwĩte ĩkaremererwo nĩ mũrigo wayo-rĩ, ndũkamĩtuge hau; no nginya ũmũteithie kũmĩũkĩria.

6 “Ndũkanaima andũ anyu arĩa athĩni kĩhooto ciira-inĩ wao.

7 Ndũkahutanie na thitango ya maheeni, na ndũkoorage mũndũ ũtarĩ na mahĩtia kana

mũndũ mwĩhokeku, nĩgũkorwo ndikarekereria
mũndũ mwĩhia.

⁸ “Ndũkoe ihaki, nĩgũkorwo ihaki nĩrĩtũmaga
arĩa monaga matuĩke atumumu, na rĩkoogomia
ciugo cia andũ arĩa athingu.

⁹ “Ndũkahatĩrĩrie mũgeni; inyuĩ nĩmũũĩ ũrĩa
mũgeni aiguaga, tondũ mwarĩ ageni bũrũri wa
Misiri.

Mawatho ma Thabatũ

¹⁰ “Haandaga irio mĩgũnda yaku mĩaka
ĩtandatũ, na ũkagetha irio iria iciarĩte mĩaka
ĩyo,

¹¹ no mwaka wa mũgwanja ũkarekaga
mũgũnda ũikare ũguo ũtarĩmĩtwo na
ũtekũhũthĩrwo. Nao arĩa athĩni gatagatĩ ka
andũ anyu makonaga irio kuuma mũgũnda
ũcio, nacio nyamũ cia gĩthaka ikarĩĩaga kĩrĩa
marĩtigagia. Īkaga o ũguo na mũgũnda waku
wa mĩthabibũ na wa mĩtamaiyũ.

¹² “Rutaga wĩra waku mĩthenya ĩtandatũ, no
mũthenya wa mũgwanja ndũkanarute wĩra,
nĩgeetha ndegwa na ndigiri yaku ihurũke, nayo
ngombo ĩrĩa ĩciarĩirwo gwaku, kana mũgeni, o
nao magĩage na ihinda rĩa kũnogoka.

¹³ “Menyagĩrĩra wĩkage maũndũ marĩa mothe
ngwĩrĩte. Ndũkanagwete marĩitwa ma ngai
ingĩ; ndũkareke maiguuo makĩgwetwo na
kanua gaku.

Ciathĩ Ithatũ cia o Mwaka

¹⁴ “Gĩagai na gĩathĩ gĩa gũkũngũĩra maita
matatũ o mwaka.

15 “Kūngūyagīra Gīathī kīa Mīgate Ītarī na Ndawa ya Kūimbia; handū ha mīthenya mūgwanja ūrīage mīgate ĩtarī na ndawa ya kūimbia, o ta ūrīa ndagwaathire. Īkaga ūndū ūyū hīndī ĩrīa ĩtuĩtwo mweri-inĩ wa Abibu, tondū nĩ mweri-inĩ ūcio woimire būrūri wa Misiri.

“Gūtikanagīe mūdū ūrīūkaga mbere yakwa moko matheri.

16 “Kūngūyagīra Gīathī kīa Magetha* na maciaro ma mbere ma irio iria ūhaandīte mīgūnda yaku.

“Kūngūyagīra Gīathī kīa Igetha mūthia-inĩ wa mwaka, rīrīa ūgūcookanīrīria irio ciaku kuuma mīgūnda.

17 “Arūme othe nīmarīthhiaga mbere ya Mwathani Jehova maita matatū o mwaka.

18 “Ndūkanandutīre thakame ya igongona hamwe na kīndū kīrī na ndawa ya kūimbia.

“Maguta ma maruta makwa ma gīathī matikaigwo nginya rūciinĩ.

19 “Rehaga indo iria njega cia maciaro ma mbere nyūmba-inĩ ya Jehova Ngai waku.

“Ndūkanaruge koori na iria rīa nyina.†

Mūraika wa Ngai Kūhaarīria Njīra

20 “Na rīrī, nū nīndīratūma mūraika athī mbere yanyu, amūrangīre njīra-inĩ na amūkinyie handū harīa ndīmūhaarīrie.

* **23:16** Gīathī kīa Magetha no kīo kīokaine ta Gīathī kīa Ciumia (34:22), na gīakūngūyagīrwo ciumia mūgwanja thuutha wa Bendegothito. † **23:19** Kūruga kori na iria rīa nyina warī mūtugo wa andū a Kaanani.

21 Iguagai na mwathĩkagĩre ũrĩa ekũmwĩra. Mũtikanamũkararie tondũ ndakamũrekerera ũremi wanyu, nĩgũkorwo Rĩitwa rĩakwa rĩrĩ thĩinĩ wake.

22 Mũngĩmũigua kũna ũrĩa aroiga, na mwĩke ũrĩa wothe ngaamwĩra, nĩngatuĩka thũ kũrĩ thũ cianyu, na njũkĩrĩre arĩa makaamũũkĩrĩra.

23 Mũraika wakwa nĩagathiĩ mbere yanyu, na amũkinyie bũrũri wa Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Akaanani, na Ahivi, na Ajobusi, na nĩ nĩngamaniina biũ.

24 Mũtikanainamĩrĩre ngai ciao, kana mũcihoee, kana mũrũmĩrĩre mĩtugo yao. No nginya mũcianange, nayo mĩhianano ya ngai ciao cia mahiga mũmiunange tũcunjĩ.

25 Hooyagai Jehova Ngai wanyu nake, nĩarĩrathimaga irio cianyu na maaĩ manyu. Nĩndĩmweheragĩria mĩrimũ gatagatĩ-inĩ kanyu,

26 na gũtirĩ mũndũ ũkaahuna kana atuĩke thaata bũrũri-inĩ wanyu. Nĩndĩmũkinyagĩria matukũ marĩa mwathĩrĩrio ma gũtũura muoyo.

27 “Nĩngũtũma kĩmakania gĩakwa mbere yanyu, na ndũme ndũrĩrĩ iria mũrĩkoragĩrĩra inyiitwo nĩ kĩrigiicano. Nĩndĩtũmaga thũ cianyu imũũragĩre.

28 Nĩngatũma magi mbere yanyu, maingate Ahivi, na Akaanani na Ahiti mamweherere.

29 No rĩrĩ, ndikamaingata o mwaka ũmwe, tondũ bũrũri wahota gũcooka gĩthaka, nacio nyamũ cia gĩthaka imũingĩhĩre mũno.

30 Ndĩmaingataga o kahora o kahora, nginya rĩrĩa mũkaingĩha mũhote kwĩnyiitĩra bũrũri ũcio.

31 “Nĩngekĩra mĩhaka yanyu kuuma Iria Itune, ndĩmĩkũrũkie nginya Iria rĩa Afilisti, na kuuma werũ-inĩ nginya Rũũ rwa Farati. Andũ arĩa maikaraga kũu nĩngamaneana moko-inĩ manyu, na inyuĩ mũmaingate mamweherere.

32 Mũtikagĩe na kĩrĩkanĩro nao kana na ngai ciao.

33 Mũtikareke matũũre bũrũri-inĩ wanyu; nĩ tondũ no matũme mũnjĩhĩrie, nĩ tondũ kũhooya ngai icio ciao ti-itherũ nĩgũkamũtoonya mũtego-inĩ.”

24

Kĩrĩkanĩro Gwĩkĩrwo Hinya

1 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ambata, ũuke kũrĩ Jehova, wee na Harũni, na Nadabu, na Abihu, na athuuri mĩrongo mũgwanja a Isiraeli, mũnamĩrĩre mũhooe mũrĩ haraaya,

2 no Musa wiki ũgaakuhĩrĩria Jehova; acio angĩ matigooke hakuhĩ. Nao andũ acio angĩ a Isiraeli matikambate nawe.”

3 Nake Musa agĩthĩ na akĩira andũ ciugo ciothe cia Jehova na mawatho make, nao andũ magĩtĩkanĩria na mũgambo ũmwe, makiuga atĩrĩ, “Ūrĩa wothe Jehova oigĩte, nĩtũgwĩka.”

4 Nake Musa akĩandĩka ũhoru wothe ũrĩa Jehova aarĩtie.

Mũthenya ũyũ ũngĩ agĩũkĩra rũciinĩ tene, agĩaka kĩgongona magũrũ-inĩ ma kĩrĩma, na akĩrũgamia itugĩ ikũmi na igĩrĩ cia mahiga irũgamĩrĩre mĩhĩrĩga ikũmi na ũrĩ ya Isiraeli.

5 Ningĩ agĩtũma aanake amwe a Isiraeli, nao makĩruta magongona ma njino, na magĩthĩnja tũtegwa tũrĩ igongona rĩa ũiguano kũrĩ Jehova.

6 Musa akĩoya nuthu ya thakame yatuo akĩmũkĩra mbakũri-inĩ, na nuthu ĩrĩa ĩngĩ akĩmĩminjaminjĩria kĩgongona kũu.

7 Ningĩ akĩoya Ibuku rĩa Kĩrĩkanĩro, na akĩrĩthomera andũ. Nao andũ magĩĩtĩkanĩria, makiuga atĩrĩ, “Nĩtũgwĩka ũrĩa wothe Jehova oigĩte; nĩtũgwathĩka.”

8 Musa agĩcooka akĩoya thakame ĩyo, akĩmĩminjaminjĩria andũ, na akiuga atĩrĩ, “Ĩno nĩ thakame ya kĩrĩkanĩro kĩrĩa Jehova aarĩkanĩire na inyuĩ kũringana na ciugo ici ciothe.”

9 Musa na Harũni, na Nadabu na Abihu hamwe na athuuri acio mĩrongo mũgwanja a Isiraeli makĩambata,

10 na makĩona Ngai wa Isiraeli. Rungu rwa makinya make haarĩ handũ haakĩtwo wega na mahiga ma yakuti ya bururu, matherete o ta igũrũ rĩo rĩene.

11 No Jehova ndaigana kũhũũra atongoria acio a Isiraeli; nĩmoonire Ngai, na makĩria na makĩnyua.

12 Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Ambata, ũũke kũrĩ nĩ kĩrĩma igũrũ, na ũikare ho, na nĩngũcooka ngũnengere ihengere cia mahiga, irĩ na maandĩko ma watho na maathani marĩa nyandĩkite nĩguo ũmarutage andũ a Isiraeli.”

13 Ningĩ Musa akiumagara marĩ na mũteithĩrĩria wake Joshua, nake Musa akĩambata kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai.

14 Akĩira athuuri acio atĩrĩ, “Twetererei haha nginya rĩrĩa tũgaacooka. Harũni na Huri marĩ hamwe na inyuĩ, mũndũ o wothe ũrĩa ũngĩgĩa na ciira nĩathiiage kũrĩ o.”

15 Rĩrĩa Musa aambatire kĩrĩma-inĩ, itu rĩkĩhumbĩra kĩrĩma,

16 naguo riiri wa Jehova ũgĩkara igũrũ rĩa Kĩrĩma gĩa Sinai. Kĩrĩma gĩkĩhumbĩrwo nĩ itu rĩu mũthenya itandatũ, na mũthenya wa mũgwanja Jehova agĩta Musa arĩ itu-inĩ rĩu.

17 andũ a Isiraeli moonaga riiri wa Jehova ũtariĩ ta mwaki wa kũniinana ũrĩ kĩrĩma igũrũ.

18 Hĩndĩ iyo Musa agĩtoonya itu-inĩ o akĩambataga kĩrĩma. Agĩikara kũu kĩrĩma-inĩ matukũ mĩrongo ĩna, ũtukũ na mũthenya.

25

Maruta ma Hema ĩrĩa Nyamũre

1 Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

2 “Ĩra andũ a Isiraeli mandehere iruta. Nĩwe ũkwamũkĩra iruta rĩu handũ hakwa kuuma kũrĩ mũndũ o wothe ũrĩa ngoro yake ĩkwenda kũheana.

3 Maruta marĩa ũrĩamũkagĩra kuuma kũrĩ o nĩmo maya: thahabu, na betha na gĩcango;

4 na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mũtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njega, o na guoya wa mbũri;

5 na njũa cia ndũrũme itoboketio rangi-inĩ mũtune, na njũa cia pomboo, na mbaũ cia mũgaa;

6 na maguta ma mũtamaiyũ ma gwakia tawa; na mahuti manungi wega ma gũthondeka

maguta ma gũitanĩrĩrio, na ũbumba ũrĩa mũnungi wega;

⁷ na tũhiga twa onigithi, na tũhiga tũngĩ twa goro twa gwĩkĩrwo ebodi-inĩ na gakuo ga gĩthũri.*

⁸ “Ningĩ ũnjakithĩrie handũ haamũre, na nĩ nĩngatũũranagia nao.

⁹ Thondekai hema ĩno nyamũre, na mwĩkĩre indo cia thĩinĩ kũringana na mũhano ũrĩa ngũkuonia.

Ithandũkũ rĩa Kĩrĩkanĩro

¹⁰ “Nĩmathondekere ithandũkũ rĩa mbaũ cia mũgaa. Ūraihu warĩo ũkorwo ũrĩ mĩkono ĩrĩ na nuthu,[†] na kwarama kwarĩo gũkorwo kũrĩ mũkono ũmwe na nuthu,[‡] na kũraiha na igũrũ kwarĩo gũkorwo nĩ mũkono ũmwe na nuthu.

¹¹ Ithandũkũ rĩu rĩgemio na thahabu therie mĩena yeerĩ nja na thĩinĩ, na mũrĩtirihe na mũcibi wa thahabu mĩena yothe.

¹² Rĩtwekerie icũhĩ inya cia thahabu, na ũcioherere magũrũ-inĩ marĩo mana, icũhĩ igĩrĩ mwena ũmwe na icũhĩ igĩrĩ mwena ũrĩa ũngĩ.

¹³ Ūcooke ũthondeke mĩtĩ mĩraaya ya mũgaa ũmĩgemie na thahabu.

¹⁴ Toonyia mĩtĩ ĩyo mĩraaya icũhĩ-inĩ iria irĩ mĩena ya ithandũkũ nĩgeetha rĩkuuĩkage.

¹⁵ Mĩtĩ ĩyo mĩraaya ĩrekwo ĩkarage icũhĩ-inĩ cia ithandũkũ rĩrĩ, na ndĩkeheragio.

* **25:7** Ebodi yarĩ nguo nyamũre na yekagĩrwo nĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene (28:6-14). † **25:10** nĩ ta mita ĩmwe ‡ **25:10** nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

16 Ūcooke wĩkĩre thĩinĩ wa ithandũkũ rĩu Ūira, ũrĩa ngũkũhe.

17 “Thondeka gĩtĩ gĩa tha gĩa thahabu therie, gĩkorwo kĩrĩ kĩa ũraihi wa mĩkono ĩrĩ na nuthu,§ na wariĩ wa mũkono ũmwe na nuthu.*

18 Na ũture makerubi meerĩ ma thahabu, ũmekĩre mĩthia-inĩ ya gĩtĩ kũ gĩa tha.

19 Thondeka ikerubi rĩmwe rĩikare mũthia-inĩ ũmwe, na ikerubi rĩu rĩngĩ rĩikare mũthia-inĩ ũrĩa ũngĩ wa gĩtĩ gĩa tha; thondeka makerubi macio maanyiitanĩte na gĩtĩ gĩa tha mĩthia-inĩ yeerĩ.

20 Makerubi macio makorwo matambũrũkĩtie mathagu mamu na igũrũ, magathiĩka gĩtĩ kũ gĩa tha namo. Makerubi macio makorwo maroranĩte, na marorete gĩtĩ kũ gĩa tha.

21 Igĩrĩra gĩtĩ kũ gĩa tha igũrũ rĩa ithandũkũ, na wĩkĩre thĩinĩ wa ithandũkũ rĩu Ūira ũrĩa ngũkũhe.

22 Na hau igũrũ wa gĩtĩ gĩa tha, gatagatĩ ka makerubi macio meerĩ marĩ igũrũ wa ithandũkũ rĩa Ūira nĩngacemania nawe ngũhe maathani makwa mothe nĩ ũndũ wa andũ a Isiraeli.

Metha

23 “Thondeka metha na mbaũ cia mũgaa, ũraihi wayo ũkorwo ũrĩ wa mĩkono ĩrĩ,† na wariĩ wayo ũkorwo ũrĩ wa mũkono ũmwe,‡ na kũraiha na igũrũ ĩkorwo ĩrĩ na mũkono ũmwe na nuthu.§

§ 25:17 nĩ ta mita ĩmwe * 25:17 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

† 25:23 nĩ ta mita ĩmwe ‡ 25:23 nĩ ta nuthu mita § 25:23 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

24 Ūmĩgemie na thahabu therie, na ūmĩtirihe na mũcibi wa thahabu.

25 Mĩthondekere karũbaũ gaceke ka wariĩ wa rũhĩ* gathiũrũrũkĩrie metha ĩyo, na ūgatirihe na mũcibi wa thahabu.

26 Thondekera metha ĩyo icũhĩ inya cia thahabu, ūcioherere koonainĩ iria inya o harĩa magũrũ macio mana marĩ.

27 Icũhĩ icio ikorwo irĩ hakuhĩ na mũcibi wa karũbaũ karĩa gaceke, nĩgeetha inyiitagĩrĩre mĩtĩ ĩrĩa ya gũkuuaga metha ĩyo.

28 Thondeka mĩtĩ mĩraaya ya mbaũ cia mũgaa, ūmĩgemie na thahabu na ūkuuaga metha nayo.

29 Na ūthondeke thaani ciayo, na thaani nene cia thahabu therie na ndigithũ, na mbakũri cia gũitaga maruta.

30 Iga mĩgate ĩrĩa ĩigagwo mbere yakwa igũrũ rĩa metha ĩyo, nayo ĩkarage hau mbere yakwa mahinda mothe.

Mũtĩ wa Kũigĩrĩwo Matawa

31 “Thondeka mũtĩ wa kũigĩrĩwo matawa ma thahabu therie, kĩrũgamo o na gĩtina kĩaguo iturwo inyiitanĩte; ikombe ciaguo ihaana ta mahũa, na tũkonyo twaguo o na mahũa ikorwo irĩ kĩndũ kĩmwe inyiitanĩte naguo.

32 Honge ithathatũ ciumĩre mĩena-inĩ ya mũrũgamo wa mũtĩ ūcio wa kũigĩrĩwo matawa, ithatũ mwena ūmwe na ithatũ mwena ūrĩa ūngĩ.

33 Ikombe ithatũ iturĩtwo na mũhiano wa mahũa ma mũrothi irĩ na tũkonyo na mahũa ikorwo irĩ rũhonge-inĩ rũmwe, nacio ithatũ

* 25:25 nĩ ta centimita 8

ikorwo rūu rūngĩ; honge icio ciothe ithathatũ
ikorwo ihaana o ũguo, ciumĩte mūtĩ-inĩ ũcio wa
kũigĩrĩrwo matawa.

³⁴ Na mūtĩ-inĩ ũcio wa kũigĩrĩra matawa hagĩe
ikombe inya cia mũhiano wa mahũa ma mũrothi
irĩ na tũkonyo na mahũa.

³⁵ Gakonyo kamwe gakorwo karĩ rungu rwa
honge cia mbere igĩrĩ ciumĩte mūrũgamo-inĩ wa
mūtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa, nako gakonyo
ga keerĩ kagĩe rungu rwa honge cia keerĩ igĩrĩ,
nako gakonyo ga gatatũ kagĩe thĩ wa honge cia
gatatũ igĩrĩ, ciothe nĩ honge ithathatũ.

³⁶ Tũkonyo tũu na honge icio ikorwo irĩ kĩndũ
kĩmwe na mūtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa,
iturĩtwo na thahabu therie.

³⁷ “Ningĩ ũthondeke matawa mũgwanja
maguo na ũmaigĩrĩre igūrũ rĩaguo nĩgeetha
mamūrĩke hau mbere ya guo.

³⁸ Magathĩ ma gũtinia ndaambĩ na thaani
cia mūrārĩ wa ndaambĩ ikorwo irĩ cia thahabu
therie.

³⁹ Taranda† ya thahabu therie ĩhũthĩrwo
gũthondeka mūtĩ wa kũigĩrĩrwo matawa o na
indo icio ciothe.

⁴⁰ Ũtigĩrĩre atĩ nĩwacithondeka kũringana na
mũhianĩre ũrĩa wonirio ũrĩ kĩrĩma-inĩ.

26

Hema ĩrĩa Nyamũre

¹ “Thondeka hema nyamũre ĩrĩ na itambaya
ikũmi cia gũcuurio itumĩtwo na gatani yogo-
thetwo wega ya ndigi cia rangi wa bururu, na

† 25:39 nĩ ta kilo 34

cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakū, na igemio na makerubi nĩ mūtumi mūūgĩ na wĩra ūcio.

² Itambaya icio cia gūcuurio ciothe ikorwo ciiganaine, mĩkono mĩrongo ūĩrĩ na ĩnana* kūruiha na mĩkono ĩna† kwarama.

³ Itambaya ithano-rĩ, itumanio hamwe, na icio ingĩ ithano itumanio hamwe.

⁴ Kundĩka ciana cia gĩtambaya kĩa rangi wa bururu mũthia-inĩ wa gĩtambaya gĩa gūcuurio kĩrĩa kĩrĩ mũico wa mwena ūmwe, na wĩke o ro ūguo harĩ gĩtambaya kĩa mũico kĩa mwena ūcio ūngĩ.

⁵ Kundĩka ciana mĩrongo ĩtano gĩtambaya-inĩ kĩmwe gĩa gūcuurio, na ingĩ mĩrongo ĩtano gĩtambaya-inĩ kĩa mũico kĩa mwena ūcio ūngĩ, na ūringithanie o kĩaana na kĩrĩa kĩngĩ.

⁶ Ningĩ ūthondeke ngathĩka mĩrongo ĩtano cia thahabu, na ūcihũthĩre na kuohithania itambaya icio cia gūcuurio nĩguo hema ĩyo nyamũre ituĩke kĩndũ kĩmwe.

⁷ “Tuma itambaya ikūmi na kĩmwe cia guoya wa mbũri ituĩke hema ya kũhumbĩra hema ĩrĩa nyamũre.

⁸ Itambaya icio ciothe ikūmi na kĩmwe ikorwo ciiganaine, ikorwo irĩ mĩkono mĩrongo ĩtatũ‡ kūruiha na mĩkono ĩna§ kwarama.

⁹ Tumania itambaya ithano cia icio cia gūcuurio ituĩke kĩndũ kĩmwe, nacio icio ingĩ ithathatũ itumanio hamwe. Kũnja gĩtambaya

* **26:2** nĩ ta mita ikūmi na igĩrĩ na nuthu (12:5) † **26:2** nĩ ta mita ĩmwe na robo ithatũ (1:75) ‡ **26:8** nĩ ta mita ikūmi na ithatũ na nuthu (13:5) § **26:8** nĩ ta mita ĩmwe na robo ithatũ (1:75)

gĩa gatandatũ maita meerĩ mwena wa mbere wa hema.

¹⁰ Kundĩka ciana mĩrongo ĩtano mũthia-inĩ wa itambaya cia gũcuurio cia mwena ũmwe, ningĩ wĩke o ũguo mũthia-inĩ wa itambaya icio cia mwena ũrĩa ũngĩ.

¹¹ Ningĩ ũthondeke ngathĩka mĩrongo ĩtano cia gĩcango, na ũcitoonyie ciana-inĩ nĩgeetha hema ĩyo ĩtuĩke kĩndũ kĩmwe.

¹² Harĩ ũraihi wa gĩtambaya gĩa gũcuurio ũrĩa ũngĩtigara, nuthu ya gĩtambaya kĩrĩa gĩtigaire nĩ gĩcunjuure mwena wa thuutha wa hema ĩyo nyamũre.

¹³ Itambaya cia gũcuurio cia hema ikorwo iraihĩte kũrĩ icio ingĩ na mũkono ũmwe* mĩena yeerĩ; kĩrĩa gĩgũtigara gĩcunjuure kĩhumbĩre mĩena ya hema ĩyo nyamũre.

¹⁴ Thondekera hema ĩyo kĩandarũa kĩa njũa cia ndũrũme itoboketio rangi-inĩ mũtune igatunĩha, na igũrũ wakĩo ũkĩhumbĩre na njũa cia pomboo.

¹⁵ “Thondeka mbaũ cia kũrũgama cia mũtĩ wa mũgaa cia gwaka hema ĩyo nyamũre.

¹⁶ O rũbaũ-inĩ rũkorwo rũrĩ rwa mũkono ikũmi† kũraiha na mũkono ũmwe na nuthu‡ kwarama,

¹⁷ mbaũ icio igĩe na tũhocio tũcomokete tũigananĩrie. Thondeka mbaũ icio ciothe cia Hema-ĩrĩa-Nyamũre na njĩra ĩyo.

¹⁸ Thondeka mbaũ mĩrongo ĩrĩ cia mwena wa gũthini wa hema ĩyo nyamũre,

* **26:13** nĩ ta nuthu mita † **26:16** nĩ ta mita inya na nuthu (4.5)

‡ **26:16** nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

19 na ũthondeke itina cia betha mĩrongo ĩna cia gũikarĩrwo nĩ mbaũ icio mĩrongo ĩĩrĩ, o rũbaũ rũmwe rũgaikarĩra itina igĩrĩ, o rũmwe rũkorwo rũrĩ rungu rwa kahocio.

20 Ningĩ mwena ũcio ũngĩ, mwena wa gathigathini wa hema ĩyo nyamũre, thondeka mbaũ mĩrongo ĩĩrĩ

21 na itina mĩrongo ĩna cia betha o igĩrĩ igaikarĩrwo nĩ rũbaũ rũmwe.

22 Thondeka mbaũ ithathatũ cia mwena wa na thuutha, nĩguo mwena wa mũthia wa ithũiro wa hema ĩyo nyamũre,

23 na ũthondeke mbaũ igĩrĩ cia koine cia mwena wa na thuutha.

24 Koine-inĩ icio cieri no nginya ikorwo irĩ mbaũ igĩrĩ igĩrĩ kuuma thĩ nginya igũrũ, na ciohanio na mũrĩnga ũmwe; koine cieri igakorwo itariĩ ũguo.

25 Nĩ ũndũ ũcio hegũkorwo na mbaũ inyanya, na itina ikũmi na ithathatũ cia betha, o igĩrĩ igaikarĩrwo nĩ rũbaũ rũmwe.

26 “Ningĩ ũthondeke mĩgamba ya mbaũ cia mũgaa: ĩtano yayo nĩ ũndũ wa mbaũ cia mwena ũmwe wa hema ĩyo nyamũre,

27 na ĩtano nĩ ũndũ wa mbaũ cia mwena ũcio ũngĩ, na ĩtano nĩ ũndũ wa mbaũ cia mwena wa ithũiro mũthia-inĩ ũrĩa wa na thuutha wa hema ĩyo nyamũre.

28 Mũgamba wa gatagatĩ uume mũthia ũmwe nginya ũrĩa ũngĩ, ũgereire gatagatĩ ka mbaũ icio.

29 Gemia mbaũ icio na thahabu, na ũthondeke mĩrĩnga ya thahabu ya kũnyitĩrĩra mĩgamba ĩyo. O nayo mĩgamba ĩyo nĩngemio na thahabu.

30 “Aka hema ãyo nyamũre kũringana na mũhianĩre ũrĩa wonirio rĩrĩa warĩ kĩrĩma-inĩ.

31 “Tuma gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi na cia rangi mũtune ta gakarakũ, na cia gatani ĩrĩa yogothetwo wega na ĩkagemio na makerubi nĩ mũbundi mũũgĩ.

32 Cuuria gĩtambaya kũu na tũcuurio twa thahabu ikĩngĩ-inĩ inya cia mũgaa iria igemetio na thahabu, na ikarũgama igũrũ rĩa njikarĩro inya cia betha.

33 Cuuria gĩtambaya kũu gĩa gũcuurio na ngathĩka, na ũcooke ũige ithandũkũ rĩa Ũira thuutha wa gĩtambaya kũu gĩa gũcuurio. Gĩtambaya kũu gĩa gũcuurio kĩhakanie Handũ-harĩa-Hatheru na Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno.Š

34 Igĩrĩra gĩtĩ gĩa tha igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira thĩinĩ wa Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno.

35 Iga metha nja ya gĩtambaya kũu gĩa gũcuurio mwena wa gathigathini wa hema ãyo nyamũre, naguo mũtĩ wa kũigĩrĩra matawa ũũige mwena wa gũthini ũng’ethanĩre na metha ĩyo.

36 “Itoonyero-inĩ rĩa hema, thondeka gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa yogothetwo wega, kĩgemetio nĩ mũgemia mũũgĩ.

Š 26:33 Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nowe wiki wetĩkĩrĩtio gũtoonya Harĩa-Hatheru-Mũno, na eekaga ũguo riita rĩmwe o mwaka hĩndĩ ĩrĩa ekũhoroheria andũ mehĩa mao.

37 Thondekera gītambaya kīu gĩa gūcuurio tūcuurio twa thahabu na itugĩ ithano cia mūgaa igemetio na thahabu. Na ūcitwekerie itina ithano cia gĩcango.

27

Kīgongona kĩa Iruta rĩa Njino

1 “Aka kīgongona na mbaũ cia mūgaa, kĩa mīkono ĩtatũ* kūraiha na igūrũ; gĩkorwo kīiganaine mīena yothe, mīkono ĩtano† kūraiha na mīkono ĩtano kwarama.

2 Thondeka hĩa inya, o rūmwe koine-inĩ ĩmwe ya kīgongona, nĩgeetha hĩa icio na kīgongona ikorwo irĩ kīndũ kīmwe, nakĩo kīgongona kīu ūkīgemie na gĩcango.

3 Thondeka indo ciothe cia kīgongona irĩ cia gĩcango, ūgĩthondekere nyūngũ cia kūrutaga mūhu, na icakūri na mbakūri cia gwĩkĩrwo thakame ya kūminjaminja, na njibe cia kūnyiita nyama, na ngĩo cia mwaki.

4 Thondekera kīgongona kīu gītara, na ningĩ ūthondeke mūkwa wa gĩcango, na ūthondeke mĩrĩnga ya gĩcango, o ūmwe wĩkĩrwo koine-inĩ iria inya cia mūkwa ūcio.

5 Ūige gītara kīu rungu wa muoho wa kīgongona nĩgeetha rūkinye nuthu ya ūraiha wa kīgongona.

6 Thondeka itugĩ cia mūgaa nĩ ūndũ wa kīgongona na ūcigemie na gĩcango.

* 27:1 nĩ ta mita ĩmwe na robo (1:25) † 27:1 nĩ ta mita igĩrĩ na robo (2:25)

⁷ Itugĩ icio itoonyio mĩrĩnga-inĩ ãyo nĩgeetha ãgakoragwo ãkarĩire mĩena-inĩ yeerĩ ya kĩgongona hĩndĩ ya gũgĩkuua.

⁸ Thondeka kĩgongona kũu na mbaũ nĩguo kĩgĩe na irima gatagatĩ. Ũgĩthondeke o ta ũrĩa wonirio rĩrĩa warĩ kĩrĩma-inĩ.

Nja ya Hema ãrĩa Nyamũre

⁹ “Thondeka nja ya hema ãrĩa nyamũre; mwena wa gũthini ũkorwo ũrĩ wa mĩkono igana‡ kũraiha na ũgĩe na itambaya cia gũcuurio cia gatani ũrĩa mwogotho wega,

¹⁰ ũkorwo na itugĩ mĩrongo ãrĩ na itina mĩrongo ãrĩ cia gĩcango, irĩ na tũcuurio na tũmĩkwa twa betha itugĩ-inĩ.

¹¹ Mwena wa gathigathini o nagueo ũkorwo ũrĩ na mĩkono igana kũraiha na ũgĩe na itambaya cia gũcuurio, ũgĩe na itugĩ mĩrongo ãrĩ na itina mĩrongo ãrĩ cia gĩcango, irĩ na tũcuurio na tũmĩkwa twa betha itugĩ-inĩ.

¹² “Mwena wa ithũiro wa nja ãyo ũkorwo ũrĩ wa mĩkono mĩrongo ãtano§ kwarama na ũgĩe na itambaya cia gũcuurio na itugĩ ikũmi na itina ikũmi.

¹³ Mwena wa irathĩro, kwerekera kũrĩa riũa rĩrathagĩra, nja ãyo ãkorwo ãrĩ ya wariĩ wa mĩkono mĩrongo ãtano.

¹⁴ Itambaya cia gũcuurio ãkorwo irĩ cia ũraihi wa mĩkono ikũmi na ãtano* na ãkorwo irĩ mwena ũmwe wa itoonyero rĩa nja ãyo, na ãkorwo na itugĩ ithatũ na itina ithatũ,

‡ 27:9 nĩ ta mita 46 § 27:12 nĩ ta mita 23 * 27:14 nĩ ta mita 7

15 na itambaya ingĩ cia gũcuurio cia ũraihi wa mĩkono ikũmi na ĩtano ikorwo mwena ũcio ũngĩ wa itoonyero, na ikorwo irĩ na itugĩ ithatũ na itina ithatũ.

16 “Naguo ũhoro wa itoonyero rĩa nja ĩyo, wĩkĩre gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩkorwo kĩrĩ kĩa ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ,† kĩa ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mĩtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa yogothetwo wega, wĩra wa mũgemia mũũgĩ, na gĩkorwo na itugĩ inya na itina inya.

17 Itugĩ ciothe gũthiũrũrũkĩria nja ĩyo, igĩe na tũmĩkwa na tũcuurio twa betha na itina cia gĩcango.

18 Nja ĩyo ĩkorwo na ũraihi wa mĩkono igana,‡ na mĩkono mĩrongo ĩtano kwarama,§ na ĩkorwo na itambaya cia gũcuurio cia gatani yogothetwo wega ya mĩkono ĩtano kũraiha na igũrũ, na ĩrĩ na itina cia gĩcango.

19 Indo iria ingĩ ciothe cia gũtũmĩrwo wĩra-inĩ wa hema ĩrĩa nyamũre, irĩ cia wĩra o na ũrĩkũ, o hamwe na higĩ cia kwamba hema na cia nja ciothe, nĩikorwo irĩ cia gĩcango.

Maguta ma Mũtĩ wa Kũigĩrĩrwo Matawa

20 “Atha andũ a Isiraeli makũrehere maguta marĩa makeere wega ma ndamaiyũ hihe ma gũkũheaga ũtheri, nĩgeetha matawa maikarage maakanĩte.

21 Thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, nja ya gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩrĩa kĩrĩ mbere ya ithandũkũ rĩa Ũira, Harũni na ariũ ake

† 27:16 nĩ ta mita 9 ‡ 27:18 nĩ ta mita 46 § 27:18 nĩ ta mita 23

nĩmaigage matawa maakanĩte mbere ya Jehova kuuma hwaĩ-inĩ o nginya rũciinĩ. Ũndũ ũyũ ũtuĩke watho wa kũrũmagĩrĩrwo tene na tene thĩinĩ wa Isiraeli njarwa-inĩ ciothe iria igooka.

28

Nguo cia Athĩnjĩri-Ngai

¹ “Tũmanĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa oke harĩwe kuuma gatagatĩ ka andũ a Isiraeli, hamwe na ariũ ake Nadabu na Abihu, na Eleazaru na Ithamaru, nĩgeetha mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai.

² Tumĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa nguo nyamũre, cia kũmũnenehagia na kũmũtĩithagia.

³ Arĩria mabundi marĩa marĩ na ũũgĩ wa gũtuma, nguo arĩa nĩ heete ũũgĩ maũndũ-inĩ ta macio, nĩguo matumĩre Harũni nguo cia kwĩhumba akĩamũrwo, nĩguo andungatagĩre arĩ mũthĩnjĩri-Ngai.

⁴ Nacio ici nĩcio nguo iria megũtuma: gakuo ga gĩthũri, na ebodi, na nguo ndaaya, na kanjũ ya taama ng’emie wega, na kĩremba, na mũcibi. Nguo ici nyamũre megũcitumĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa na ariũ ake nĩguo mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai.

⁵ Nĩ mahũthĩre thahabu, na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mũtune ta gakarakũ, hamwe na gatani ĩrĩa njega.

Ebodi

⁶ “Tuma ebodi ya ndigi cia rangi wa thahabu na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi na cia rangi mūtune ta gakarakū na ya gatani ĩrĩa yogothetwo wega, wĩra wa mūbundi mūũgĩ.

⁷ Nĩ wega ebodi ĩyo ĩgĩe na tũmĩkwa twĩrĩ twa kũmĩnyiitithanĩria ciande-inĩ, tūtumĩrĩrwo mĩthia-inĩ yeerĩ yayo nĩgeetha ndaamĩ ciayo cierĩ inyiitane.

⁸ Naguo mūcibi wayo wa njohero ũrĩa mūtume wega ũkorwo ũhaana tayo na ũrĩ wa gĩcunjĩ kĩmwe na ebodi ĩyo na ũthondeketwo na ndigi cia rangi wa thahabu, na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakū, hamwe na gatani njogotho wega.

⁹ “Oya tũhiga twĩrĩ twa onigithi ũkurure marĩtwa ma ariũ a Isiraeli igũrũ rĩatuo

¹⁰ marũmanĩrĩire ũrĩa maaciarirwo, ũkurure marĩtwa matandatũ kahiga-inĩ kamwe, na matandatũ kau kangĩ.

¹¹ Kurura marĩtwa ma ariũ a Isiraeli tũhiga-inĩ tũu twĩrĩ ta ũrĩa mūrengi wa tũhiga twa goro akururaga kahengere ga gwĩkĩra mũhũuri. Ũcooke ũtūtumĩrĩre tũkonyo-inĩ twa thahabu,

¹² na ũtuohereere ndaamĩ-inĩ cia kĩaande cia ebodi, tũrĩ tũhiga twa kĩririkania kĩa ariũ a Isiraeli. Harũni nĩarĩkuuaga marĩtwa macio ciande-inĩ ciake matuĩke kĩririkania mbere ya Jehova.

¹³ Thondeka tũkonyo tũgemu twa thahabu

¹⁴ na irengeeri igĩrĩ cia thahabu therie, ihaana ta mũkanda, nacio ũcinyiitithanie na tũkonyo

tũu.

Gakuo ga Gĩthũri

¹⁵ “Thondekithia gakuo ga gĩthũri ga gwĩkagĩrwo ituĩro-inĩ rĩa ciira, nako gatumwo nĩ mūtumi mũũgĩ. Gathondeke ta ebodi: karĩ ka ndigi cia rangi wa thahabu na ka ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ na gatani ĩrĩa yogothetwo wega.

¹⁶ Gakuo kau gakorwo kaiganaine mĩena yothe ĩna inji kenda* kũraiha na inji kenda kwarama, na koinanĩrwo maita meerĩ.

¹⁷ Ũcooke ũgatumĩrĩre mĩhari ĩna ya tũhiga twa goro. Mũhari wa mbere hakorwo kahiga ka wakiki ũrĩa mūtune, na ka yakuti ĩrĩa ĩhaana ngoikoni, na ka baregethu;

¹⁸ mũhari wa keerĩ ũtumĩrĩre kahiga ga thumarati, na ka yakuti ĩrĩa ya rangi wa bururu, na ka arimathi;

¹⁹ mũhari wa gatatũ ũtumĩrĩre kahiga ka wakiki ũrĩa wa bururu, na ka yacimu, na ka amethuthito;

²⁰ naguo mũhari wa kana ũtumĩrĩrwo kahiga ga thumarati ĩrĩa theru, na ka onigithi, na ka njathibi. Ũtutumĩrĩre tũkonyo-inĩ tũgemu twa thahabu.

²¹ Hagĩkorwo harĩ na tũhiga ikũmi na twĩrĩ, o kamwe karũgamĩrĩre marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli, o kamwe gakururwo rĩĩtwa rĩa mũhĩrĩga ũmwe wa ĩrĩa ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli, o ta ũrĩa kahengere ka mũhũũri gakururagwo.

* **28:16** nĩ ta centimita 22

22 “Thondekera gakuo kau ga gĩthũri irengeeri njogothē cia thahabu therie ihaana ta mũkanda.

23 Gathondekere mĩrĩnga ĩrĩ ya thahabu, ũmĩohereere mĩthia-inĩ ĩrĩ ya gakuo kau ga gĩthũri.

24 Ohania irengeeri igĩrĩ cia thahabu mĩrĩnga-inĩ hau mĩthia-inĩ ya gakuo ga gĩthũri,

25 nayo mĩthia ĩrĩa ĩngĩ ya irengeeri yohithanio na tũkonyo tũrĩa twĩrĩ, ũmĩnyitithanie na ndaamĩ cia kĩande cia ebodi mwena wa na mbere.

26 Thondeka mĩrĩnga ĩrĩ ya thahabu ũmĩnyitithanie na mĩthia ĩrĩa ĩngĩ ĩrĩ ya gakuo ga gĩthũri mwena wa na thĩinĩ kũrigania na ebodi.

27 Thondeka mĩrĩnga ĩngĩ ĩrĩ ya thahabu na ũmĩnyitithanie magũrũ-inĩ ma ndaamĩ cia kĩande mwena-inĩ wa mbere wa ebodi, hakuhĩ na rũtumo, igũrũ hanini wa mũcibi wa njohero ya ebodi.

28 Mĩrĩnga ya gakuo ga gĩthũri ĩrĩohithanagio na mĩrĩnga ya ebodi na rũrigi rwa bururu, na inyiitithanio na mũcibi wa njohero, nĩgeetha gakuo ga gĩthũri gatikarekanie na ebodi.

29 “Rĩrĩa rĩothe Harũni arĩitoonyaga Handũ-harĩa-Hatheru, arĩkuuaga marĩitwa ma ariũ a Isiraeli marĩ gĩthũri-inĩ gĩake gakuo-inĩ ga gĩthũri ga ituĩro rĩa ciira, arĩ kĩririkania gĩa gũtũũra mbere ya Jehova.

30 Ningĩ wĩkĩre Urimu na Thumimu† thĩinĩ wa

† 28:30 Urimu na Thumimu twarĩ tũnyamũ twahũthagĩrwo kũmenya wendi wa Ngai; no ũrĩa twahũthagĩrwo kana ũrĩa twarutaga wĩra, gũtirĩ mũndũ ũũ.

gakuo kau ga gĩthũri, nĩgeetha ciikarage gĩthũri-inĩ kĩa Harũni rĩrĩa rĩothe arĩtoonyaga agathiĩ mbere ya Jehova. Ūguo nĩguo Harũni arĩkuuaga ũhoti wa gũtuagĩra andũ a Isiraeli ciira gĩthũri-inĩ gĩake arĩ mbere ya Jehova.

Nguo ingĩ cia Athĩnjĩri-Ngai

³¹ “Tuma nguo ndaaya ya ebodi ya taama wa bururu mũtheri,

³² na ĩkorwo na harũkĩrio ya mũtwe gatagatĩ kayo. ĩkorwo ĩtirihĩtwo mũthia-inĩ ta kara ya ngingo gũthiũrũrũkĩria iharũkĩrio rĩu rĩa mũtwe, nĩgeetha ndĩgatarũke.

³³ Thondeka tũcunjuura tũtariĩ ta matunda ma makomamanga twa ndigi cia rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ta gakarakũ gũthiũrũrũka rũtumo rwa magũrũ-inĩ rwa nguo ĩyo, tũhakanĩtio na ngengere cia thahabu.

³⁴ Ngengere cia thahabu na makomamanga macio mathiĩ mahakanĩtio gũthiũrũrũka rũtumo rwa magũrũ-inĩ rwa nguo ĩyo ndaaya.

³⁵ Harũni no nginya ehumbage nguo ĩyo hĩndĩ ciothe rĩrĩa egũtungata. Ngengere nĩrĩiguagwo ikĩgamba rĩrĩa egũtoonya Handũ-harĩa-Hatheru o hau mbere ya Jehova na rĩrĩa ekuuma ho, nĩgeetha ndagakue.

³⁶ “Thondeka gatanji ga thahabu therie, na ũgakurure ta ũrĩa mũhũri ũkururagwo, ũkurure ciugo ici: MŪTHERU MWAMŪRĪRE JEHOVA.

³⁷ Koherere rũrigi rwa rangi wa bururu nĩguo ũkanyitithanie na kĩremba, gakorwo karĩ mwena wa mbere wa kĩremba.

38 Karĩkoragwo karĩ thiithi-inĩ wa Harũni, nake agakuuaga mahĩtia makoniĩ iheo iria theru, iria andũ a Isiraeli mangĩkorwo mamũrĩire Jehova, o na irĩ cia mũthemba o na ũrĩkũ. Gatanji kau gakoragwo karĩ thiithi-inĩ wa Harũni hĩndĩ ciothe nĩgeetha magetĩkĩrĩkaga nĩ Jehova.

39 “Kanjũ nĩtumwo ĩrĩ ya gatani ĩrĩa njega mũno, o na ũtume kĩremba na gatani ĩrĩa njega mũno. Mũcibi ũtumwo nĩ mũgemia ũrĩa mũũgĩ na wĩra ũcio.

40 Tumĩra ariũ a Harũni kanjũ, na mũcibi, na tũmĩcibi twa kĩongo, cia gũtũma manenehagio na maheagwo gĩtĩio.

41 Warĩkia kũhumba mũrũ wa nyũkwa na ariũ ake nguo icio-rĩ, ũmaitĩrĩrie maguta na ũmaamũre. ũmaamũre nĩgeetha mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai.

42 “Matumithĩrie thuruarĩ cia thĩinĩ cia gatani, cia kũhumbĩra njaga ya mũrĩ yao kuuma njohero nginya ciero-inĩ.

43 Harũni na ariũ ake no nginya maciĩhumbage rĩrĩa rĩothe marĩtoonyaga Hema-ya-Gũtũnganwo kana magĩthengerera kĩgongona marutĩre wĩra Handũ-harĩa-Hatheru nĩgeetha matikahĩtie, nao makue.

“Ūyũ nĩtuĩke watho wa kũrũmagĩrĩrwo tene na tene nĩ Harũni na njiaro ciake.

29

Kwamũrwo gwa Athĩnjĩri-Ngai

1 “Na rĩrĩ, ũũ nĩguo ũgwĩka nĩgeetha wamũre Harũni na ariũ ake, nĩguo mandungatagĩre

marĩ athĩnjĩri-Ngai: Oya gategwa kamwe na ndũrũme igĩrĩ itarĩ kaũũgũ.

² Na kuuma mũtu-inĩ mũhinyu mũno wa ngano ũtarĩ ndawa ya kũimbia, ũthondeke mĩgate na keki itukanĩtio na maguta na tũmĩgate tũhũthũ tũhakĩtwo maguta.

³ Īkĩra indo icio gĩkabũ-inĩ na ũcinenganĩre ũguo hamwe na ndegwa ĩyo na ndũrũme icio cieri.

⁴ Ũcooke ũrehe Harũni na ariũ ake itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, ũmathambie na maaĩ.

⁵ Oya nguo icio, ũhumbe Harũni kanjũ, na nguo ndaaya ya ebodi, na ebodi yo nyene na gakuo ga gĩthũri. Muohe ebodi na mũcibi wayo wa njohero ũrĩa mũtume wega.

⁶ Mwikĩre kirembe mũtwe, nako gatanji karĩa kaamũre ũgekĩre kirembe-inĩ kũu.

⁷ Oya maguta ma gũitanĩrĩrio ũmũitĩrĩrie mũtwe ũmwamũre.

⁸ Rehe ariũ ake na ũmahumbe kanjũ,

⁹ na ũmoohere tũmĩcibi twa mũtwe. Ningĩ wohe Harũni na ariũ ake mũcibi. ũthĩnjĩri-Ngai nĩ wao ũrĩ watho wa kũrũmagĩrĩrwo tene na tene. ũguo nĩguo ũkaamũra Harũni na ariũ ake.

¹⁰ “Rehe ndegwa ĩyo mwena wa mbere wa Hema-ya-Gũtũnganwo, nake Harũni na ariũ ake mĩgĩrĩre moko mao mũtwe wayo.

¹¹ Ũcooke ũmĩthĩnjĩre mbere ya Jehova o hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

¹² Ningĩ woe thakame ĩmwe ya ndegwa ĩyo, ũmĩhake hĩa cia kĩgongona na kĩaara gĩaku, ĩyo ĩngĩ ũmĩite gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona.

13 Ningĩ woe maguta mothe marĩa mahumbĩire nyama cia nda, na marĩa mahumbĩire ini, na higo cieri na maguta ma cio ũmacinĩre hau kīgongona-inĩ.

14 No nyama cia ndegwa ĩyo hamwe na rũũa na mahu ũcicinĩre nja ya kambĩ. Rũu nĩ iruta rĩa mehia.

15 “Oya ndũrũme ĩmwe nake Harũni na ariũ ake mamĩgĩrĩre moko mao mũtwe igũrũ wayo.

16 Mĩthĩnje na woe thakame, ũmĩminjaminjĩrie kīgongona mĩena yothe.

17 Tinangia ndũrũme tũcunjĩ, na ũthambie nyama cia nda, na magũrũ mayo, ũciige hamwe na mũtwe na tũcunjĩ tũu tũngĩ.

18 Ũcooke ũcinĩre ndũrũme ĩyo yothe igũrũ wa kīgongona. Rũu nĩ iruta rĩa njino rĩa kũrutĩra Jehova, rĩrĩ mũtararĩko mwega rĩrutĩirwo Jehova, rĩrĩ iruta rĩrutĩirwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki.

19 “Oya ndũrũme ĩyo ĩngĩ, nake Harũni na ariũ ake mamĩgĩrĩre moko mao mũtwe.

20 Mĩthĩnje, woe thakame ĩmwe yayo ũmĩhake moni cia matũ ma ũrĩo ma Harũni na ariũ ake o na ciara iria nene cia moko mao ma ũrĩo, na ciara iria nene cia magũrũ mao ma ũrĩo. Ũcooke ũminjaminjĩrie kīgongona thakame mĩena yothe.

21 Na woe thakame ĩmwe kuuma kīgongona-inĩ na maguta ma gũitanĩrĩrio ũcimjaminjĩrie Harũni na nguo ciake, na ariũ ake na nguo ciao. Hĩndĩ ĩyo Harũni na ariũ ake hamwe na nguo ciao nĩmagatuĩka aamũre.

22 “Oya maguta mamwe ma ndūrūme ñyo, maguta ma mūting’oe ūrĩa mūnoru, na maguta marĩa mahumbĩire nyama cia nda, na maguta marĩa mahumbĩire ini, na higo cieri na maguta ma cio, na kiero kĩa mwena wa ūrĩo. (Ñyo ñyo ndūrūme ya igongona rĩa kwamūrana.)

23 Kuuma gĩkabũ-inĩ kĩa mĩgate itarĩ mĩkĩre ndawa ya kũmbia kĩrĩa kĩrĩ mbere ya Jehova, oya mũgate ūmwe na keki ithondeketwo na maguta, na woe kamũgate kahũthũ.

24 Indo ici ciothe cineane moko-inĩ ma Harũni na ariũ ake, ūcooke ūcithũngũthie mbere ya Jehova ñrĩ Igongona rĩa gũthũngũthio.

25 Ningĩ ūcooke woe indo icio kuuma moko-inĩ mao, ūcicinĩre kĩgongona-inĩ igũrũ hamwe na iruta rĩa njino, ituĩke mūtatarĩko mwega harĩ Jehova, rĩrĩ iruta rĩrutĩrwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki.

26 Warĩkia kūruta gĩthũri kĩa ndūrūme ñyo ya kĩamūrano kĩa Harũni, gĩthũngũthie mbere ya Jehova rĩrĩ iruta rĩa gũthũngũthio, nakĩo gĩtuĩke rwĩga rwaku.

27 “Amūra icunjĩ cia ndūrūme ñyo ya kĩamūrano iria irĩ cia Harũni na ariũ ake nacio nĩ: gĩthũri kĩrĩa gĩathũngũthĩtio na kiero kĩrĩa kĩaheanĩtwo.

28 Indo icio ituĩke rwĩga rwa kũheagwo Harũni na ariũ ake nĩ andũ a Isiraeli hĩndĩ ciothe. Nĩrĩo iruta rĩrĩa andũ a Isiraeli marĩrutagĩra Jehova kuuma maruta-inĩ ma ũiguano.

29 “Nguo iria nyamũre cia Harũni igũtuĩka cia njiaro ciake, nĩgeetha magaitagĩrĩrio maguta na makaamũragwo maciĩhumbĩte.

³⁰ Mũriũ ũrĩa ũkamũgaya atuĩke mũthĩnjĩri-Ngai na oke gũtungata thĩinĩ wa Handũ-Harĩa-Hatheru, Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo arĩhumbaga nguo icio mũthenya mũgwanja.

³¹ “Oya ndũrũme ĩyo ya kĩamũrano nacio nyama ciayo ũcirugĩre handũ harĩa hatheru.

³² Harũni na ariũ ake marĩragĩra nyama cia ndũrũme ĩyo na mũgate kuuma gĩkabũ-inĩ o hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

³³ Nĩmarĩrĩaga indo icio irutĩtwo cia horohio nĩ ũndũ wa kwamũrwo kwao na gũtherio. No itikanarĩo nĩ mũndũ ũngĩ, nĩ ũndũ nĩ theru.

³⁴ Na rĩrĩ, nyama cia ndũrũme ĩyo ya kĩamũrano kana mũgate ingĩtigara nginya rũciinĩ-rĩ, nĩcinwo. Itikanarĩo tondũ nĩ theru.

³⁵ “Ĩka Harũni na ariũ ake maũndũ mothe marĩa ngwathĩte, na ũniine mũthenya mũgwanja ũkĩmaamũra.

³⁶ Rutagai ndegwa ĩmwe o mũthenya, ĩrĩ iruta rĩa mehia rĩa kũhorohanĩria. Theria kĩgongona na ũndũ wa gũkĩhoroheria na gũgĩitĩrĩria maguta, ũkĩamũre.

³⁷ Gĩa na horohio ya kĩgongona mũthenya mũgwanja ya gũkĩamũra. Thuutha ũcio kĩgongona kũ nĩgĩgũtuĩka gĩtheru mũno, nakĩo kĩrĩa gĩothe kĩrĩkĩhutagia kĩrĩtuĩkaga gĩtheru.

³⁸ “Gĩkĩ nĩkĩo kĩndũ kĩrĩa ũrĩrutaga hĩndĩ ciothe kĩgongona-inĩ o mũthenya: tũtũrũme twĩrĩ, o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe.

³⁹ Gatũrũme kamwe gakarutwo rũciinĩ na karĩa kangĩ hwaĩ-inĩ kũrĩ mairia.

⁴⁰ Gatūrūme ka mbere gakarutanagĩrio na mũtu mũhinyu mũno gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba* ũtukanĩtio na maguta ma mūtamaiyũ gacunjĩ ka inya ka hini ĩmwe† na ndibei gacunjĩ ka inya ka hini ĩmwe, irĩ kĩndũ gĩa kũnyuuo.

⁴¹ Ruta gatūrūme kau kangĩ igongona hwaĩ-inĩ kūrĩ mairia, hamwe na iruta rĩa mũtu na rĩa kĩndũ gĩa kũnyuuo o ta cia rũciinĩ, arĩ guo mūtaraĩko mwega, rĩrĩ iruta rĩrutĩrwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki.

⁴² “Harĩ njiaro iria igooka, iruta rĩrĩ rĩa njino rĩkaarutagwo hĩndĩ ciothe itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo mbere ya Jehova. Hau nĩho ndĩcemanagia nawe na njaragie nawe;

⁴³ ningĩ hau no ho ndĩcemanagia na andũ a Isiraeli, naho nĩhakaamũrwo nĩ riiri wakwa.

⁴⁴ “Nĩ ũndũ ũcio nĩngamũra Hema-ĩyo-ya-Gũtũnganwo na kĩgongona na nyamũre Harũni na ariũ ake mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai.

⁴⁵ Ningĩ nĩngatũũrania na andũ a Isiraeli na ndũike Ngai wao.

⁴⁶ Nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao, ũrĩa wamarutire bũrũri wa Misiri nĩgeetha ndũũranagie nao. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao.

30

Kĩgongona kĩa Ūbumba

¹ “Thondeka kĩgongona kĩa mbaũ cia mũgaa gĩa gũcinagĩra ũbumba.

* **29:40** nĩ ta kilo 2 † **29:40** nĩ ta lita ĩmwe

2 Nĩgĩkorwo kĩiganaine mĩena yothe mũkono ũmwe* kũraiha na mũkono ũmwe kwarama na mĩkono ĩĩrĩ† kũraiha na igũrũ, hĩa ciakĩo ituĩke kĩndũ o ro kĩmwe na kĩgongona.

3 Kĩgemie igũrũ, o na mĩena yothe, o na hĩa ciakĩo, na thahabu therie, na ũgĩtirihe na mũcibi wa thahabu ũgĩthiũrũrũkĩrie.

4 Thondekera kĩgongona kũu mĩrĩnga ĩĩrĩ, ũmĩoherere thĩ wa mũcibi ũcio, ĩĩrĩ mwena ũmwe, na ĩĩrĩ mwena ũrĩa ũngĩ ĩnyiitagĩrĩre mĩtĩ ĩrĩa mĩraaya ĩtũmagĩrwo gũgĩkuua.

5 Thondeka mĩtĩ mĩraaya ya mbaũ cia mũgaa, na ũmĩgemie na thahabu.

6 Iga kĩgongona kũu mbere ya gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩrĩa kĩrĩ mbere ya ithandũkũ rĩa Ũira, mbere ya gĩtĩ gĩa tha kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira, harĩa ngaacemania nawe.

7 “Harũni no nginya acinĩre ũbumba mũnungi wega hau igũrũ rĩa kĩgongona o rũciinĩ rĩrĩa egũthondeka matawa.

8 No nginya acine ũbumba rĩngĩ agĩakia matawa hwaĩ-inĩ kũrĩ mairia, nĩgeetha ũbumba ũikarage ũgĩcinagwo mahinda mothe mbere ya Jehova, njiarwa na njiarwa iria igooka.

9 Ndũkanacinĩre ũbumba wa mũthemba ũngĩ kĩgongona-inĩ gĩkĩ kana ũrutĩre ho iruta rĩa njino, kana rĩa mũtu, na ndũkanaitĩrĩrie iruta rĩa kũnyuuo igũrũ rĩakĩo.

10 Harũni nĩarutage horohio hĩa-inĩ cia kĩgongona kũu o mwaka riita rĩmwe. Horohio ĩno ya o mwaka no nginya ĩrutagwo na thakame

* 30:2 nĩ ta nuthu mita † 30:2 nĩ ta mita ĩmwe

ya iruta rĩa kũhoroheria mehia, nginya njjarwa iria igooka. Horohio ãyo nĩ igongona itheru mũno harĩ Jehova.”

Mbeeca cia Horohio

¹¹ Hĩndĩ ãyo Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

¹² “Rĩrĩa ũgũtara andũ a Isiraeli-rĩ, o mũndũ no nginya arutagĩre Jehova kĩndũ gĩa gũkũũra muoyo wake rĩrĩa egũtarwo. Na gũtirĩ mũthiro ũkaamakora ũkĩmatara.

¹³ Mũndũ o wothe ũrĩkĩraga agathiĩ mwena wa andũ arĩa marĩkĩtie gũtarwo, nĩarĩrutaga nuthu ya cekeri‡ kũringana na ũrĩa cekeri ya harĩa haamũre ĩtariĩ ĩrĩa ĩrĩ na ũritũ wa geera mĩrongo ĩrĩ. Nuthu ãyo ya cekeri nĩ iruta kũrĩ Jehova.

¹⁴ Arĩa othe marĩkĩraga magathiĩ mwena wa arĩa marĩkĩtie gũtarwo, marĩ na ũkũrũ wa mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, no nginya maheage Jehova iruta rĩu.

¹⁵ Arĩa atongu matirĩheanaga makĩria ya nuthu ya cekeri, nao arĩa athĩini matirĩheanaga kĩndũ kĩnini gũkĩra nuthu ya cekeri hĩndĩ ya kũrutĩra Jehova horohio ya mĩoyo yao.

¹⁶ Amũkĩra mbeeca cia horohio kuuma kũrĩ andũ a Isiraeli nawe ũcihũthĩre ũtungata-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo. Ũguo ũgaatuĩka kĩririkano kĩa andũ a Isiraeli mbere ya Jehova makĩrutĩra mĩoyo yao horohio.”

Kĩraĩ gĩa Gwĩthambĩra

¹⁷ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

‡ 30:13 nĩ ta giramu 6

18 “Thondeka kīraĩ gĩa gwĩthambagĩra gĩa gĩcango, kīrĩ na kīgũrũ gĩakĩo gĩa gĩcango. Ũkĩige gatagatĩ ka Hema-ya-Gūtũnganwo na kīgongona, na ũgĩkĩre maaĩ.

19 Harũni na ariũ ake marĩthambaga moko mao na nyarĩrĩ na maaĩ macio.

20 Rĩrĩa rĩothe marĩtoonyaga Hema-ya-Gūtũnganwo, marĩthambaga na maaĩ nĩgeetha matigakue. O na ningĩ rĩrĩa mathengerera kīgongona nĩguo marutĩre Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki,

21 marĩthambaga moko na nyarĩrĩ nĩgeetha matigakue. Ũndũ ũcio ũgaatuĩka watho wa kũrũmĩrĩrwo tene na tene nĩ Harũni na njiaro ciae, na njiarwa ciao ciothe iria igooka.”

Maguta ma Gũitanĩrĩria

22 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

23 “Oya mahuti maya manungi wega: cekeri 500§ cia manemane ĩrĩa ndwekie, nuthu yamo (nacio icio nĩ cekeri 250) cia ndarathini nungi wega, na cekeri 250 cia karamathi nungi wega,

24 cekeri 500 cia mwĩnũ, ciothe kũringana na cekeri ya handũ-harĩa-haamũre, na hini* ya maguta ma mĩtamaiyũ.

25 Indo ici ũcithondeke ituĩke maguta matheru ma gũitanĩrĩrio matukanĩtio makanunga wega marutĩrwo wĩra nĩ mũthondeki mũũgĩ wa maguta. Macio matuĩke maguta matheru ma gũitanagĩrĩrio.

§ 30:23 nĩ ta kilo 6 * 30:24 nĩ ta lita 4

²⁶ Ningĩ ũhũthĩre maguta macio gũitĩrĩria Hema-ya-Gũtũnganwo, na ithandũkũ rĩa Ũira,

²⁷ na metha na indo ciayo ciothe, na mũtĩ wa kũigĩrĩrwo matawa na indo ciagu, na kĩgongona gĩa gũcinĩra ũbumba, na

²⁸ kĩgongona kĩa iruta rĩa njino na indo ciakĩo ciothe, na kĩaĩ na kĩgũrũ gĩaĩkĩo.

²⁹ Nĩũgaciamũra nĩgeetha ituĩke theru mũno makĩria, nakĩo kĩa gĩothe gĩgacihutia nĩgĩgatuĩka gĩtheru.

³⁰ “Itĩrĩria Harũni na ariũ ake maguta ũmaamũre nĩgeetha mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai.

³¹ Īra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Maya nĩmo maguta makwa marĩa matheru ma gũitanagĩrĩrio ma njiarwa iria igooka.

³² Ndũkanamaitĩrĩrie mũrĩ ya arũme, na ndũkanathondeke maguta mangĩ na mũthondekere ũcio. Nĩ matheru na nĩ wega ũmatuage atĩ nĩ matheru.

³³ Mũndũ wothe ũrĩthondekaga maguta manungi wega mahaana ta maya, na mũndũ o wothe ũngĩmaitĩrĩria mũndũ ũtarĩ mũthĩnjĩri-Ngai, nĩakaingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.’ ”

Ũbumba

³⁴ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Oya mahuti manungi wega marĩa metagwo thitakiti, na onuka na garibane, hamwe na ũbani ũrĩa mwega mũno, mothe mathimĩtwo maiganaine,

³⁵ na ũthondekithie magĩe na mũtararĩko mwega wa ũbumba; wĩa ũcio ũrutwo nĩ mũthondeki mũũgĩ wa maguta. Makorwo

mekĩrĩtwo cumbĩ, na marĩ matheru na makaamũrwo.

³⁶ Thĩithia mahuti mamwe matuĩke mũtu, naguo ũũige mbere ya ithandũkũ rĩa Ũira thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, harĩa ndĩcemanagia nawe. Ũgaakorwo ũrĩ mũtheru mũno harĩwe.

³⁷ Mũtikanethondekere ũbumba wa mũthemba ũyũ nĩ ũndũ wa inyuĩ ene; ũtuagei mũtheru nĩ ũndũ wa Jehova.

³⁸ Mũndũ o na ũrĩkũ ũrĩa ũgathondeka ũngĩ taguo nĩguo ekenagie na mũtararĩko waguo nĩakaingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.”

31

Bezaleli na Oholiabu

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

² “Ta rora wone, nĩthuurĩte Bezaleli mũrũ wa Uri ũrĩa mũriũ wa Huri wa mũhĩrĩga wa Juda,

³ na nĩndĩmũiyũrĩtie na Roho wa Ngai, na ũũgĩ na ũhoti na ũmenyo mawĩra-inĩ ma mũthemba yothe ya moko;

⁴ ya gũcora mũcoro ya ũũgĩ indo-inĩ cia thahabu, na betha na gĩcango, na

⁵ gwacũhia tũhiga twa goro twa gũthecererwo indo-inĩ, na kũruta wĩra wa gũkaaya mbaũ, na kũruta mawĩra ma mũthemba yothe ya ũbundi.

⁶ O na rĩrĩ, nĩthuurĩte Oholiabu mũrũ wa Ahisamaku, wa mũhĩrĩga wa Dani, nĩguo atei-thagie Bezaleli wĩra. Ningĩ nĩheete mabundi mothe ũũgĩ wa gũthondeka indo ciothe iria ngwathĩte:

7 nacio nĩ Hema-ya-Gũtũnganwo, na ithandũkũ rĩa Ũira, na gĩtĩ gĩa tha kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩarĩo, na indo iria ingĩ ciothe cia hema,

8 nacio nĩ metha na indo ciayo, na mũtĩ wa thahabu therie wa kũigĩrĩrwo matawa na indo ciaguo ciothe, na kĩgongona gĩa gũcinĩra ũbumba, na

9 kĩgongona kĩa iruta rĩa njino na indo ciakĩo, na kĩaĩ na kĩgũrũ gĩakĩo,

10 o na nguo iria ndume, iria theru cia kwĩhumbwo nĩ Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na nguo cia kwĩhumbwo nĩ ariũ ake rĩrĩa megũtungata marĩ athĩnjĩri-Ngai,

11 na maguta ma gũitanĩrĩrio, na ũbumba mũnungi wega wa Handũ-harĩa-Hatheru. Mathondeke indo icio o ta ũrĩa ngwathĩte.”

Thabatũ

12 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

13 “Ĩra andũ a Isiraeli ũũ: ‘No nginya mũrĩmagie Thabatũ ciakwa. Rũrũ nĩruo rĩgatuĩka rĩũri gatagatĩ gakwa na inyuĩ njiarwa iria igooka, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Jehova ũrĩa ũmũtheragia.

14 “ ‘Menyagĩrĩrai Thabatũ tondũ nĩ mũthenya mũtheru harĩ inyuĩ. Mũndũ ũngĩũthaahia no nginya ooragwo; mũndũ ũngĩruta wĩra mũthenya ũcio nĩakaingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

15 Wĩra nĩũrutagwo mũthenya ĩtandatũ, no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ theru ya Jehova ya andũ kũhurũka. Ũrĩa wothe ũkaaruta wĩra mũthenya wa Thabatũ no nginya ooragwo.

16 andũ a Isiraeli nĩmathĩkagĩre Thabatũ, mamĩkũngũyagĩre ĩtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa gũtũũra njjarwa iria igooka.

17 Rũrũ nĩruo rũgaatuĩka rũũri gatagatĩ gakwa na andũ a Isiraeli nginya tene, nĩgũkorwo Jehova ombire igũrũ na thĩ na mĩthenya ĩtandatũ na mũthenya wa mũgwanja ndaigana kũruta wĩra, akĩhurũka.’ ”

18 Rĩrĩa Jehova aarĩkirie kwaria na Musa kũu igũrũ rĩa Kĩrĩma gĩa Sinai, akĩmũnengera ihengere icio igĩrĩ cia Ũira, o ihengere icio cia mahiga, o icio ciandĩkĩtwo na kĩara kĩa Ngai.

32

Njaũ ya Thahabu

1 Rĩrĩa andũ moonire atĩ Musa nĩaikarire mũno ataikũrũkĩte kuuma kĩrĩma-inĩ, magĩcookanĩrĩra harĩ Harũni makĩmwĩra atĩrĩ, “Ũka, tũthondekere ngai iria irĩtũtongoragia. Ha ũhoru wa mũndũ ũyũ ũgwĩtwo Musa, ũrĩa watũrutire bũrũri wa Misiri, tũtiũũ ũrĩa oonete.”

2 Harũni akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, “Rutai icũhĩ cia thahabu iria irĩ matũ ma atumia anyu, na aanake na airĩtu anyu mũndehere.”

3 Nĩ ũndũ ũcio andũ othe makĩruta icũhĩ cia thahabu icio ciarĩ matũ-inĩ mao magĩcirehere Harũni.

4 Nake akĩoya indo iria maamũreheire, agĩcitwekia agĩtũmĩra indo cia ũbundi gũcithondeka mũhianano wa njaũ. Nao andũ makiuga atĩrĩ, “Ici nĩcio ngai ciaku, wee Isiraeli, iria ciakũrutire bũrũri wa Misiri.”

5 Rĩrĩa Harũni onire ũguo, agĩaka kĩgongona mbere ya njaũ ĩyo, na akĩanĩrĩra, akiuga atĩrĩ, “Rũciũ nĩgũgakorwo na gĩathĩ kĩa Jehova.”

6 Nĩ ũndũ ũcio mũthenya ũyũ ũngĩ andũ magĩũkĩra rũciinĩ tene, makĩruta magongona ma njino na ma ũiguano. Thuutha ũcio magĩikara thĩ kũrĩa na kũnyua, magĩcooka magĩũkĩra kũina na gwĩkenia.

7 Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Ikũrũka, tondũ andũ aku arĩa warutire bũrũri wa Misiri nĩmethũkĩtie.

8 Nĩmagarũrũkĩte narua magatiga ũrĩa ndaamathĩte, na nĩmethondekeire mũhianano wa gũtwekio ũhaana njaũ. Nĩmaũinamĩrĩre na makaũrutĩra iruta makiugaga atĩrĩ, ‘Ici nĩcio ngai ciaku, wee Isiraeli, iria ciakũrutire bũrũri wa Misiri.’ ”

9 Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Nĩnyonete andũ aya, nĩ andũ momĩtie ngingo.

10 Rĩu tigana na nĩ nĩgeetha marakara makwa mamarĩrĩmbũkĩre, nĩgeetha ndĩmaniine. Nĩngacooka ngũtue rũrĩrĩ rũnene.”

11 No Musa agĩthaitha Jehova Ngai wake, akĩmwĩra atĩrĩ, “Wee Jehova, ũngĩcinwo nĩ marakara ũũkĩrĩre andũ aku nĩkĩ, o arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri na guoko gwaku kũrĩ ũhoti na ũkĩmaruta kuo na hinya mũnene?

12 Nĩ kĩ kĩngĩtũma andũ a Misiri moige atĩrĩ, ‘Aamarutire bũrũri wa Misiri arĩ na muoroto wa kũmeka ũũru amooragĩre irĩmanĩ, na amaniine mathire gũkũ thĩ’? Tiga kũrakara mũno; wĩricũkwo ndũkarehere andũ aku mwanangĩko.

13 Ririkana ndungata ciaku Iburahĩmu, na Isaaka, na Isiraeli, arĩa wee wehĩtire kũrĩ o na mwĩhĩtwa ũkĩĩgwetaga, ũkiuga atĩrĩ: 'Nĩngatũma njiaro ciaku cingĩhe ta njata cia matu-inĩ, na nĩngaahē njiaro ciaku bũrũri ũyũ wothē ũrĩa ndaamerĩire, naguo ũgaatuĩka igai rĩa nginya tene.' "

14 Hĩndĩ ĩyo Jehova akĩĩricũkwo, na ndaigana kũrehere andũ ake mwanangĩko ũrĩa oigĩte atĩ nĩekũmarehera.

15 Musa akĩhũndũka, agĩikũrũka kuuma kĩrĩma igũrũ akuuĩte ihengere icio igĩrĩ cia Ũira na moko make. Ciarĩ nyandĩke mĩena yeerĩ, mbere na thuutha.

16 Ihengere icio ciarĩ wĩra wa Ngai; maandĩko macio maarĩ maandĩko ma Ngai makururĩtwo ihengere-inĩ icio.

17 Rĩrĩa Joshua aiguire inegene rĩa andũ mak-iugĩrĩria akĩira Musa atĩrĩ, "Kũrĩ mbugĩrĩrio ya mbaara kambĩ-inĩ."

18 Musa akĩmũcookeria atĩrĩ,
 "Ti mĩgambo ya ũhootani,
 na ti mĩgambo ya kũhootwo;
 nĩ mĩgambo ya kũina ndĩraigua."

19 Rĩrĩa Musa akuhĩrĩrie kambĩ, na akĩona njaũ na ndũrũhĩ ĩrĩa yarĩ kũndũ kũu, agĩcinwo nĩ marakara, nake agĩikia ihengere icio thĩ, ikiunĩkanga icunjĩ o hau magũrũ-inĩ ma kĩrĩma.

20 Nake akĩnyiita njaũ ĩyo maathondekete, akĩmĩcina na mwaki, agĩcooka akĩmĩthĩa, igĩtuĩka mũtu, akĩũikia maaĩ-inĩ na agĩatha andũ a Isiraeli manyue maaĩ macio.

21 Nake Musa akĩũria Harũni atĩrĩ, “Andũ aya maragwĩkire atĩa nĩgeetha ũmatoonyie mehia-inĩ manene ũũ?”

22 Nake Harũni akĩmũcookeria, akĩmwĩra atĩrĩ, “Tiga kũrakara, mwathi wakwa; wee nĩũũ ũrĩa andũ aya mendete gwĩka ũũru.

23 Maanjĩrĩre atĩrĩ, ‘Tũthondekere ngai iria irĩtũtongoragia. Ha ũhoru wa mũndũ ũyũ ũgwĩtwo Musa, ũrĩa watũrutire bũrũri wa Misiri-rĩ, tũtiũũ ũrĩa oonire.’

24 Nĩ ũndũ ũcio ngĩmeera atĩrĩ, ‘Ũrĩa wothe ũrĩ na mathaga ma thahabu, nĩarute.’ Nao makĩnengera indo icio cia thahabu, ngĩciikia riiko, nacio ikiuma njaũ ĩno!”

25 Musa akĩona atĩ andũ nĩmakararĩtie, na atĩ Harũni nĩamarekereirie meke ũrĩa mekwenda, nginya magaatũka andũ a gũthekagĩrĩrwo nĩ thũ ciao.

26 Nĩ ũndũ ũcio akĩrũgama itoonyero-inĩ rĩa kambĩ, akiuga atĩrĩ, “Ũrĩa wothe ũrĩ mwena wa Jehova-rĩ, nĩoke haha.” Nao Alawii othe makĩrũgama mwena wake.

27 Nake akĩmeera atĩrĩ, “Jehova Ngai wa Isiraeli ekuuga atĩrĩ, ‘O mũndũ nĩeyohe rũhiũ rwa njora njohero. Hungurai kambĩ ĩno kuuma mwena ũmwe nginya ũrĩa ũngĩ, o mũndũ nĩoorage mũrũ wa nyina na oorage mũratawe na mũndũ wa itũũra rĩake.’”

28 Alawii magũka ta ũrĩa maathirwo nĩ Musa, na mũthenya ũcio gũkĩũragwo andũ ta 3,000.

29 Nake Musa akiuga atĩrĩ, “Nĩmwarĩkia kwamũrĩrwo Jehova ũmũthĩ, nĩgũkorwo nĩmwareganire na ariũ anyu na mũkĩregana

na arĩa mũciaranĩirwo nao, na Jehova nĩamũrathima ũmũthĩ.”

³⁰ Mũthenya ũyũ ũngĩ Musa akĩira andũ atĩrĩ, “Nĩmwĩhĩtie mũno. No rĩu, nĩngwambata kũrĩ Jehova; hihi no kũhoteke ndĩmũrutĩre horohio nĩ ũndũ wa rĩhia rĩanyu.”

³¹ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩcooka kũrĩ Jehova, akĩmwĩra atĩrĩ, “Hĩ, kaĩ andũ aya nĩmekĩte rĩhia inene-ĩ! Nĩmethondekeire ngai cia thahabu.

³² No rĩu-rĩ, ndagũthaitha marekere mehia mao; angĩkorwo ndũkũmarekera, o na nĩ tharia ibuku-inĩ rĩrĩa wandĩkĩte andũ aku.”

³³ Nake Jehova agĩcookeria Musa atĩrĩ, “Ūrĩa wothe ũnjĩhĩrie, nĩngamũtharia ibuku-inĩ rĩakwa.

³⁴ Rĩu gĩthiĩ, ũtongorie andũ acio mathiĩ bũrũri ũrĩa ndaaririe ũhoru wagu, nake mũraika wakwa nĩakamũtongoria. Na rĩrĩ, hĩndĩ ya kũmaherithia yakinya-rĩ, no ngaama-herithia nĩ ũndũ wa mehia mao.”

³⁵ Nake Jehova akĩhũũra andũ acio na mũthiro nĩ tondũ wa ũrĩa meekire na njaũ ĩyo yathon-deketwo nĩ Harũni.

33

¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Umai handũ haha, wee na andũ arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri, mwambate bũrũri ũrĩa nderĩire Ibu-rahĩmu, na Isaaka na Jakubu na mwĩhitwa ngiuga atĩrĩ, ‘Nĩngaũhe njiaro ciaku.’

² Nĩngũtũma mũraika mbere yanyu na nĩngaingata Akaanani, na Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi.

³ Ambatai mũthiĩ bũrũri ũcio ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ. No niĩ ndigathĩ na inyuĩ, tondũ mũrĩ andũ momĩtie ngingo na ndahota kũmũniĩra njĩra-inĩ.”

⁴ Rĩrĩa andũ acio maiguire ciugo icio cia kũmathĩnia ngoro, makĩambĩrĩria gũcakaya na gũtirĩ mũndũ wacookire kwĩhumba mathaga.

⁵ Nĩgũkorwo Jehova nĩeerĩte Musa atĩrĩ, “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Inyuĩ mũrĩ andũ momĩtie ngingo. Ingĩtwarana na inyuĩ o na kahinda kanini, ndahota kũmũniina. Rĩu rutai mathaga manyu, na nĩngũmenya ũrĩa ngwĩka na inyuĩ.’”

⁶ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli makĩrutĩra mathaga mao hau kĩrĩma-inĩ kĩa Horebu.

Hema-ya-Gũtũnganwo

⁷ Na rĩrĩ, Musa nĩamenyerete kuoya hema akamĩamba nja ya kambĩ ĩyo handũ haraaya na kambĩ, akamĩita “Hema-ya-Gũtũnganwo.” Mũndũ o wothe ũngĩendire gũtuĩria ũhoru kũrĩ Jehova, aathiiaga hema-inĩ ĩyo ya gũtũnganwo kũu nja ya kambĩ.

⁸ Na rĩrĩa rĩothe Musa aathiiaga hema-inĩ, andũ othe mookĩraga makarũgama nja ya hema ciao, magacũthĩrĩria Musa nginya rĩrĩa arĩtoonya hema ĩyo.

⁹ Musa agĩtoonya hema ĩyo, gĩtugĩ gĩa itu gĩaikũrũkaga gĩgaikara itoonyero-inĩ Jehova akĩaria na Musa.

¹⁰ Rĩrĩa andũ mona gĩtugĩ kũu gĩa itu kĩrũgamĩte itoonyero-inĩ rĩa hema ĩyo, othe maarũgamaga makahooya o mũndũ arĩ itoonyero-inĩ rĩa hema yake.

11 Jehova agakĩaria na Musa makĩonanaga ũthiũ kwa ũthiũ o ta ũrĩa mũndũ maaragia na mũratawe. Thuutha ũcio Musa agacooka kambĩ, no Joshua mũrũ wa Nuni, mwanake ũrĩa wamũteithagia, ndoimaga hema-inĩ ĩyo.

Musa na Riiri wa Jehova

12 Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Ũkoretwo ũkĩnjĩira atĩrĩ, ‘Tongoria andũ aya,’ no ndũũmenyithĩtie ũrĩa ũkũndũmĩra tũthiĩ nake. Nĩũnjĩrĩte atĩrĩ, ‘Nĩngũũĩ na rĩtwa, na wĩ mwĩtikĩrĩku harĩ niĩ.’

13 Angĩkorwo nĩũkenetio nĩ niĩ, menyithia njĩra ciaku nĩgeetha ngũmenye na thiĩ na mbere gwĩtikĩrĩka nĩwe. Ririkana atĩ rũrĩrĩ rũrũ nĩ andũ aku.”

14 Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Nĩ Mwene nĩngũtwarana na inyuĩ na ndĩmũhe ũhurũko.”

15 Nake Musa akĩmwĩra atĩrĩ, “Angĩkorwo ndũgũtwarana hamwe na ithuĩ, ndũgatũme tuume haha.

16 Mũndũ o na ũrĩkũ angĩkĩmenya atĩa atĩ nĩũkenetio nĩ niĩ, na ũgakenio nĩ andũ aku, tiga no ũtwaranire na ithuĩ? Nĩ kĩĩ kĩngĩ kĩngĩonania ngũũrani yakwa na ya andũ aku kuuma kũrĩ andũ arĩa angĩ othe marĩ thĩ ĩno?”

17 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Nĩngwĩka o ũrĩa ũnjũũrĩtie njĩke, tondũ nĩngenetio nĩwe, na nĩngũũĩ na rĩtwa rĩaku.”

18 Nĩngĩ Musa akiuga atĩrĩ, “Nyonia riiri waku ũrĩa ũtariĩ.”

19 Nake Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩngũtũma wega wakwa wothe ũhĩtũkĩre mbere yaku, na nĩngwanĩrĩra rĩtwa rĩakwa, Jehova, mbere

yaku: Nĩndĩiguagĩra tha ũrĩa ndenda kũiguĩra tha, na nĩndĩcaayagĩra ũrĩa ndenda gũcaĩra.”

²⁰ No Jehova akiuga atĩrĩ, “Ndũngĩona ũthiũ wakwa, nĩgũkorwo gũtirĩ mũndũ ũngĩona ũthiũ wakwa na acooke atũũre muoyo.”

²¹ Ningĩ Jehova akiuga atĩrĩ, “Nĩ harĩ handũ hakahĩ na nĩ, harĩa ũngĩrũgama igũrũ rĩa mwaro rwa ihiga.

²² Rĩrĩa riiri wakwa ũrĩkorwo ũkĩhĩtũkĩra hau-rĩ, nĩndĩgũtoonyia mwanya-inĩ wa rwaro rũu rwa ihiga, ngũhumbĩre na guoko gwakwa nginya hĩtũke handũ hau.

²³ Rĩrĩa ndĩrĩeheria guoko gwakwa, nawe nĩũrĩnyona na thuutha; no ũthiũ wakwa ndũngĩonwo.”

34

Ihengere Njerũ cia Mahiga

¹ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Icũhia ihengere igĩrĩ cia mahiga o ta iria cia mbere, na nĩngũciandĩka ciugo iria ciaandĩkĩtwo ihengere-inĩ iria cia mbere, iria woragire.

² Wĩhaarĩrie rũciinĩ, ũcooke wambate kĩrĩma gĩa Sinai. Ũrũgame mbere yakwa hau kĩrĩma igũrũ.

³ Gũtikagĩe mũndũ ũkwambatania hamwe nawe kana onekane handũ o hothe kũu kĩrĩma-inĩ; o na gũtikagĩe ndũũru cia mbũri kana cia ng’ombe ingĩrĩithio kũu mbere ya kĩrĩma.”

⁴ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩicũhia ihengere igĩrĩ cia mahiga o ta iria cia mbere na akĩroka kwambata kĩrĩma gĩa Sinai rũciinĩ tene, o ta ũrĩa

Jehova aamwathĩte; agĩthiĩ akuuĩte ihengere icio igĩrĩ na moko.

⁵ Nake Jehova agĩkũrũka arĩ itu-inĩ, akĩrũgama hau harĩ we, na akĩanĩrĩra rĩitwa rĩake, Jehova.

⁶ Agĩkĩhĩtũkĩra mbere ya Musa akĩanagĩrĩra akoiga atĩrĩ, “Jehova, Jehova, Ngai ũrĩa mũcaayanĩri na mũtugi, ũtahiũhaga kũrakara, ũiyũrĩtwo nĩ wendani na wĩhokeku,

⁷ ũtũũragia wendani kũrĩ andũ ngiri na ngiri, na akohanagĩra waganu, na ũremi, o na mehia. No rĩrĩ, ndaagaga kũherithia arĩa mehĩtie; nĩaherithagia ciana na ciana ciacio nĩ ũndũ wa mehia ma maithe mao, nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana.”

⁸ Musa agĩkĩnamĩrĩra thĩ o rĩmwe, akĩhooya.

⁹ Akiuga atĩrĩ, “Wee Mwathani, angĩkorwo nĩnjĩtĩkĩrĩkĩte maitho-inĩ maku, ndagũthaitha Mwathani twarana na ithuĩ. O na gũtuika aya nĩ andũ momĩtie ngingo-rĩ, tuohere waganu witũ o na mehia maitũ, na ũtũme tũtuĩke igai rĩaku.”

¹⁰ Ningĩ Jehova akiuga atĩrĩ, “Nĩngũgĩa na kĩrĩkanĩro nawe. Nĩndĩrĩkaga morirũ matarĩ mekwo rũrĩrĩ-inĩ o na rũrĩkũ thĩinĩ wa thĩ yothe mbere ya andũ aya aku othe. Andũ arĩa mũtũũranagia nao nĩmakeyonera ũrĩa nĩ, Jehova, ngeeka ũndũ wa kũmakania nĩ ũndũ waku.

¹¹ Athĩkĩra ũrĩa ngũgwatha ũmũthĩ. Nĩngarutũrũra Aamori, na Akaanani, na Ahiti, na Aperizi, na Ahivi na Ajebusi mbere yaku makweherere.

12 Wīmenyerere ndūkagīe kīrīko na andū arīa matūūruga būrūri-inī ūcio ūrathiī, matigatuīke mūtego harīwe.

13 Nīmūkoinanga igongona ciao, na mūthethere mahiga mao maamūre, na mūtemange itugī ciao cia Ashera.

14 Mūtikanahooe ngai īngī o na īrīkū, nīgūkorwo Jehova, ūrīa rītwa rīake arī Mūigua Ūiru, nī Ngai ūrī ūiru.

15 “Mwīmenyererei mūtikagīe kīrīko na andū arīa matūūruga būrūri-inī ūcio; nīgūkorwo rīrīa maahūūra ūmaraya na ngai ciao na magacirufīra iruta, nīmarīmwiṭaga, na inyuī nīmūrīrīaga indo cia magongona macio mao.

16 Na rīrīa mūngīthuura airītu amwe ao matuīke atumia a aanake anyu, nao airītu acio mahūre ūmaraya na ngai ciao, nīmakonereria ariū anyu gwīka ūguo.

17 “Ndūkanathondeke mīhianano ya gūtwekio.

18 “Kūngūyagīra Gīathī kīa Mīgate ītarī mīkīre ndawa ya kūmbia. Handū-inī ha mīthenya mūgwanja, rīagai mīgate ītarī mīkīre ndawa ya kūmbia, o ta ūrīa ndaamwathire. Īkagai ūndū ūyū ihinda rīaguo rīakinya mweri-inī wa Abibu, nīgūkorwo nīguo mweri ūrīa mwoimire būrūri wa Misiri.

19 “Irigithathi rīa nda o yothe nī rīakwa, hamwe na marigithathi mothe ma njamba ma mahiū manyu, marī ma kuuma ndūūru-inī cia ng’ombe kana cia mbūri.

20 Irigithathi rĩa ndigiri ũrĩrĩkũũraga na gatũrũme, no ũngĩaga kũrĩkũũra, riune ngingo. Nao ariũ aku a marigithathi ũmakũũrage.

“Gũtikanagĩe mũndũ o na ũmwe ũrĩũkaga mbere yakwa moko matheri.

21 “Rutaga wĩra mũthenya ĩtandatũ, no mũthenya wa mũgwanja ũhurũkage; o na hĩndĩ ya icimba na ya magetha no nginya ũhurũke.

22 “Kũngũyagĩra Gĩathĩ-gĩa-Ciumia, na maciaro ma mbere ma magetha ma ngano, na Gĩathĩ-gĩa-Gũcookereria irio makũmbĩ-inĩ mũthia-inĩ wa mwaka.

23 Arũme anyu othe no nginya mokage mbere ya Mwathani Jehova, o we Ngai wa Isiraeli, maita matatũ o mwaka.

24 Nĩngarutũrũra ndũrĩrĩ imweherere, na nĩnganenehia mũhaka ya bũrũri wanyu na gũtirĩ mũndũ ũgaacumĩkĩra bũrũri wanyu rĩrĩa mũrĩkoragwo mũkĩambata maita matatũ o mwaka mbere ya Jehova Ngai wanyu.

25 “Ndũkanandutĩre thakame ya igongona ĩtukanĩte na kĩndũ gũkĩre ndawa ya kũimbia, na mũtikanareke kĩndũ kĩa igongona rĩa Bathaka kĩaare nginya rũciinĩ.

26 “Rehagai maciaro ma mbere marĩa mega mũno ma mĩgũnda yanyu, mũmarehage nyũmba ya Jehova Ngai wanyu.

“Mũtikanaruge koori na iria rĩa nyina.”

27 Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Andĩka ciugo ici, nĩgũkorwo kũringana na ciugo ici, nĩndağĩa na kĩrĩkanĩro nawe o na Isiraeli.”

28 Musa aikarire na Jehova hau matukũ mũrongo ĩna, mũthenya na ũtukũ, atekũrĩa irio

kana akanyua maaĩ. Na agĩkĩandĩka ihengere-inĩ icio ciugo cia kĩrĩkanĩro kũu, na nĩcio Maathani marĩa Ikũmi.

Ūthiũ Ūgũkenga wa Musa

²⁹ Rĩrĩa Musa aikũrũkire kuuma kĩrĩma gĩa Sinai arĩ na ihengere igĩrĩ cia Ūira moko-inĩ make, ndaamenyaga atĩ ūthiũ wake nĩwakengaga nĩ ūndũ nĩarĩtie na Jehova.

³⁰ Rĩrĩa Harũni na andũ a Isiraeli othe moonire Musa, ūthiũ wake nĩwakengaga, nao magĩtigĩra kũmũkuhĩrĩa.

³¹ No Musa akĩmeeta; nĩ ūndũ ūcio Harũni na atongoria othe a mũingĩ magĩcooka harĩ we, nake akĩmaarĩria.

³² Thuutha ūcio andũ a Isiraeli othe makĩmũkuhĩrĩa, nake akĩmahe mawatho mothe marĩa Jehova amũheete kũu Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai.

³³ Rĩrĩa Musa aarĩkirie kũmaarĩria, akĩhumbĩra ūthiũ wake na taama wa kwĩhumbĩra ūthiũ.

³⁴ No rĩrĩa rĩothe aatoonyaga harĩ Jehova maranĩrie, nĩarutaga taama ūcio wa kwĩhumbĩra ūthiũ nginya oime ho. Na rĩrĩa oka kũrĩ andũ a Isiraeli na aameera ūrĩa aathĩtwo,

³⁵ makona ūthiũ wake o ūkengete. Nake Musa agacookia taama ūcio wa kwĩhumbĩra ūthiũ nginya rĩrĩa rĩngĩ agaathiĩ kwaria na Jehova.

35

Mawatho ma Thabatũ

1 Musa n̄onganirie m̄ingĩ wothe wa andũ a Isiraeli, akĩmeera atĩrĩ, “Maya n̄imo maũndũ marĩa Jehova aamwathĩte mwĩkage:

2 Wĩra n̄ĩrutagwo m̄thenya ĩtandatũ, no m̄thenya wa m̄gwanja ũrĩkoragwo ũrĩ m̄thenya wanyu m̄theru, Thabatũ ya Jehova ya kũhurũka. Ũrĩa ũkaaruta wĩra m̄thenya ũcio no ginya ooragwo.

3 M̄tigaakagie mwaki m̄thenya ũcio wa Thabatũ kũrĩa guothe m̄rĩtũũraga.”

Indo cia gwaka Hema ĩrĩa Nyamũre

4 Musa akĩra m̄ingĩ wothe wa andũ a Isiraeli atĩrĩ, “Ũũ n̄iguo Jehova aathanĩte:

5 Rutĩrai Jehova maruta kuuma indo-inĩ iria m̄rĩ nacio. M̄ndũ ũrĩa wothe ũkũigua akĩenda, n̄iarehere Jehova iruta rĩa thahabu, na rĩa betha na rĩa gĩcango;

6 na rĩa ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi m̄tune ta gakarakũ; o na gatani ĩrĩa njega; na guoya wa mbũri;

7 njũa cia ndũrũme itoboketio rangi-inĩ m̄tune igatunĩha, na njũa cia pombo; na mbaũ cia m̄gaa;

8 na maguta ma m̄tamaiyũ ma gwakia tawa; na mahuti manungi wega ma gwĩkĩrwo maguta-inĩ ma gũitanĩrĩrio, na ma ũbumba ũrĩa m̄nungi wega;

9 na tũhiga twa onigithi na tũhiga tũngĩ twa goro twa gũtumĩrĩrwo nguo ya ebodi na gakuo ga gĩthũri.

10 “Arĩa othe marĩ na ũũgĩ wa ũbundi gatagatĩ-inĩ kanyu, nĩmoke mathondeke indo ciothe iria Jehova aathanĩte, nacio nĩ:

11 Hema ĩrĩa nyamũre na hema yayo o na kĩndũ gĩa kũmĩhumbĩra, na ngathĩka cia kũnyiita, na mbaũ ciakĩo, na mĩgamba yakĩo, na itugĩ na itina ciayo;

12 na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro hamwe na mĩtĩ yarĩo, na gĩtĩ gĩa tha, hamwe na gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩrĩa gĩa kũhakanĩa;

13 metha na mĩtĩ yayo, na indo ciayo ciothe, hamwe na mĩgate ya kũigwo mbere ya Jehova,

14 na mũtĩ wa kũigĩrĩrwo matawa ma kũmũrĩkaga, hamwe na indo ciaguo, na matawa hamwe na maguta ma kũmaakĩa;

15 na kĩgongona kĩa ũbumba na mĩtĩ yakĩo, na maguta ma gũitanĩrĩrio, na ũbumba mũnungi wega; na gĩtambaya gĩa gũcuurio mũrango-inĩ wa itoonyero-inĩ rĩa hema ĩyo nyamũre;

16 na kĩgongona kĩa iruta rĩa njino hamwe na gĩtara gĩakĩo gĩa gĩcango, na mĩtĩ yakĩo, na indo ciakĩo ciothe; na kĩraĩ gĩa gĩcango na kĩgũrũ gĩakĩo;

17 na itambaya cia gũcuurio cia itoonyero rĩa nja hamwe na itugĩ na itina ciacio na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa itoonyero rĩa kuuma nja ya hema

18 na higĩ cia hema ĩrĩa nyamũre, na cia nja yayo, na mĩkanda yayo;

19 na nguo ndume cia kwĩhumbagwo mũndũ agĩtungata arĩ handũ-harĩa-haamũre; nĩcio nguo iria nyamũre cia Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai o na cia ariũ ake rĩrĩa megũtungata marĩ

athĩnjĩri-Ngai.”

²⁰ Naguo mũingĩ wothe wa andũ a Isiraeli ũkĩhehera harĩ Musa,

²¹ na mũndũ o wothe ũrĩa weyendeire na ngoro yake yahĩahĩaga, nĩokire na akĩrehera Jehova kĩndũ gĩa kũmũrutĩra nĩ ũndũ wa wĩra wa hema-ya-Gũtũnganwo na mawĩra mayo mothe, o na nĩ ũndũ wa nguo iria nyamũre.

²² Arĩa maiguire metĩkĩra ũhoru ũcio, arũme na andũ-a-nja o ũndũ ũmwe, nĩmookire na makĩrehe mathaga ma thahabu ma mũthemba yothe: namo nĩ mbini ng'emie cia gwĩkĩrwo nguo-inĩ, na icũhĩ cia matũ, na icũhĩ cia ciara na mathaga mangĩ. Othe nĩmarehire thahabu yao ĩtuĩke iruta rĩa gũthũngũthio harĩ Jehova.

²³ Ũrĩa wothe warĩ na ndigi cia rangi wa bururu, kana cia rangi wa ndathi, kana cia rangi mũtune ta gakarakũ, kana gatani ĩrĩa njega, kana guoya wa mbũri, kana njũa cia ndũrũme itoboketio rangi-inĩ mũtune igatunĩha, kana njũa cia pomboo, nĩacireehire.

²⁴ Andũ arĩa maarehire iruta rĩa betha kana rĩa gĩcango, maarĩehire rĩrĩ iruta harĩ Jehova, na ũrĩa wothe warĩ na mbaũ cia mũgaa nĩ ũndũ wa wĩra ũcio nĩacireehire.

²⁵ Mũndũ-wa-nja o wothe warĩ mũũgĩ wĩra-inĩ wa kuogotha ndigi na moko make, akĩrehe kĩrĩa ogothete, ndigi cia rangi wa bururu, kana cia rangi wa ndathi, kana cia rangi mũtune ta gakarakũ, kana gatani ĩrĩa njega.

²⁶ Nao andũ-a-nja othe arĩa meyendeire na nĩ maarĩ na ũũgĩ ũcio, nĩmoogothire ndigi cia guoya wa mbũri.

27 Atongoria marehire tũhiga twa onigithi na tũhiga tũngĩ twa goro tũtumĩrĩrwo nguoinĩ ya ebodi na gakuo ga gĩthũri.

28 Nĩmacookire makĩrehe mahuti manungi wega, na maguta ma mĩtamaiyũ ma gwakia tawa, na maguta ma gũitanĩrĩrio o na ma gũthondeka ũbumba ũrĩa mũnungi wega.

29 Andũ a Isiraeli othe, arũme na andũ-a-nja arĩa meyendeire, nĩmareheire Jehova maruta ma kwĩyendera nĩ ũndũ wa wĩra ũrĩa Jehova aamaathĩte na kanua ka Musa marute.

Bezaleli na Oholiabu

30 Ningĩ Musa akĩira andũ a Isiraeli atĩrĩ, “Onei, Jehova nĩathuurĩte Bezaleli mũrũ wa Uri ũrĩa mũriũ wa Huri, wa mũhĩrĩga wa Juda,

31 na nĩamũiyũrĩtie na Roho wa Ngai, na ũũgĩ, na ũhoti, na ũmenyo wa mawĩra mothe ma ũbundi

32 nĩgeetha athugunde mĩcoro ya ũũgĩ ya indo-inĩ cia thahabu, na betha, na gĩcango,

33 na gwacũhia tũhiga twa goro twa gũthecererwo indo-inĩ, na kũruta wĩra wa gũkaaya mbaũ, na kũruta mawĩra ma mĩcoro ma mĩthemba yothe ya ũbundi.

34 Na eerĩ, we marĩ na Oholiabu mũrũ wa Ahisamaku wa mũhĩrĩga wa Dani, nĩamaheete ũhoti wa kũruta andũ arĩa angĩ.

35 Nĩamaiyũrĩtie na ũũgĩ wa kũruta mawĩra mothe, marĩ mabundi, na acori, na agemia na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mũtune ta gakarakũ, na gatani irĩa njega, o na atumi: othe marĩ mabundi moogĩ, na acori oogĩ.

36

1 “Nĩ ũndũ ũcio Bezaleli, na Oholiabu, na mũndũ o wothe warĩ mũũgĩ na wĩra, arĩa Jehova aheete ũũgĩ na ũhoti wa kũmenya kũruta wĩra ũcio wothe wa gwaka handũ-harĩa-haamũre, makĩruta wĩra ũcio o ta ũrĩa Mwathani aathanĩte ũrutwo.”

2 Ningĩ Musa agĩta Bezaleli na Oholiabu na mũndũ o wothe warĩ mũũgĩ, ũrĩa Jehova aheete ũhoti, na ũrĩa warĩ na wendo wa gũũka kũruta wĩra ũcio.

3 Nao makĩamũkĩra kuuma kũrĩ Musa maruta mothe marĩa andũ a Isiraeli maarehete ma kũruta wĩra wa gwaka handũ-harĩa-haamũre. Nao andũ magĩthiĩ o na mbere kũrehe maruta ma kwĩyendera rũciinĩ o rũciinĩ.

4 Nĩ ũndũ ũcio mabundi mothe marĩa maarĩ na ũũgĩ, arĩa maarutaga wĩra wothe wa gwaka handũ-harĩa-haamũre, makĩamba gũtiga wĩra wao,

5 na makĩra Musa atĩrĩ, “Andũ nĩmararehe indo makĩria ya iria ibatarainie wĩra-inĩ ũrĩa Jehova aathanĩte ũrutwo.”

6 Nake Musa akĩruta watho, nao magĩtwara ũhoro ũcio kambĩ-inĩ guothe: “Gũtirĩ mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja ũgũcooka kũrehe iruta rĩngĩ nĩ ũndũ wa handũ-harĩa-haamũre.” Nĩ ũndũ ũcio andũ makĩrigĩrĩrio gũcooka kũrehe indo ingĩ,

7 tondũ indo iria maarĩ nacio ciarĩ nyingĩ makĩria ma iria ciabatarainie kũruta wĩra ũcio wothe.

8 Andũ othe arĩa maarĩ oogĩ thĩinĩ wa aruti a wĩra magĩthondeka hema nyamũre na itambaya ikũmi cia gũcuurio itumĩtwo na gatani yogothetwo wega na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na ikĩgemio na makerubi nĩ mūtumi mũngĩ wa wĩra ũcio.

9 Itambaya ciothe cia gũcuurio nĩciaiganaine, ciarĩ cia mĩkono mĩrongo ĩrĩ na ĩnana* kũraiha, na mĩkono ĩna† kwarama.

10 Makĩnyiitithania itambaya ithano hamwe, na magĩka o ro ũguo na icio ingĩ ithano.

11 Ningĩ magĩkundĩka ciana cia gĩtambaya kĩa rangi wa bururu mũthia-inĩ wa gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩrĩa kĩrĩ mũico-inĩ wa mwena ũmwe, na magĩka o ro ũguo harĩ gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa mũico kĩa mwena ũcio ũngĩ.

12 Magĩcooka magĩkundĩka ciana ingĩ mĩrongo ĩtano gĩtambaya-inĩ kĩmwe gĩa gũcuurio kĩa mwena ũmwe, na ingĩ mĩrongo ĩtano gĩtambaya-inĩ gĩa gũcuurio kĩa mũico kĩa mwena ũcio ũngĩ, o kĩaana kĩringaine na kĩrĩa kĩngĩ.

13 Ningĩ magĩthondeka ngathĩka mĩrongo ĩtano cia thahabu na magĩcihũthĩra kũohithania itambaya icio cia gũcuurio cia mĩena yeerĩ, nĩ ũndũ ũcio hema ĩyo nyamũre ĩgĩtuĩka kĩndũ kĩmwe.

14 Ningĩ magĩtuma itambaya cia gũcuurio ikũmi na kĩmwe cia guoya wa mbũri igĩtuĩka cia kũhumbĩra hema ĩrĩa nyamũre.

* 36:9 nĩ ta mita ikũmi na igĩrĩ na nuthu (12.5) † 36:9 nĩ ta mita ĩmwe na robo ithatũ (1.75)

15 Itambaya icio ciothe cia gũcuurio ikũmi na kĩmwe nĩciaiganaine; ciarĩ cia mĩkono mĩrongo ìtatũ‡ kũraiha, na mĩkono ìna§ kwarama.

16 Magĩtumithania itambaya ithano cia gũcuurio igĩtuĩka kĩndũ kĩmwe, na cio icio ingĩ ithathatũ igĩtumithanio hamwe.

17 Ningĩ magĩkundĩka ciana mĩrongo ìtano mũthia-inĩ wa gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa mũico kĩa mwena ũmwe, na magĩka o ũguo mũthia-inĩ wa gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa mũico kĩa mwena ũrĩa ũngĩ.

18 Ningĩ magĩthondeka ngathĩka mĩrongo ìtano cia gĩcango cia kuohania hema ìtuĩke kĩndũ kĩmwe.

19 Magĩcooka magĩthondekera hema kĩhumbĩri kĩa njũa cia ndũrũme itoboketio rangi-inĩ mūtune igatunĩha, na igũrũ wakĩo hakĩhumbĩrwo na njũa cia pomboo.

20 Ningĩ magĩthondeka buremu cia kũmĩrũgamia cia mbaũ cia mūtĩ wa mũgaa nĩ ũndũ wa hema ìyo nyamũre.

21 O buremu yarĩ ya mĩkono ikũmi* kũraiha, na mũkono ũmwe na nuthu† kwarama,

22 natuo tũhocio tũgĩcomoka tũigananĩirie. Maathondekire buremu ciothe cia hema ìyo nyamũre na njĩra ìyo.

23 Ningĩ magĩthondeka buremu mĩrongo ìrĩ cia mwena wa gũthini wa hema ìyo nyamũre,

24 na magĩthondeka itina mĩrongo ìna cia

‡ 36:15 nĩ ta mita ikũmi na ithatũ na nuthu (13.5) § 36:15 nĩ ta mita ìmwe na robo ithatũ (1.75) * 36:21 nĩ ta mita inya na nuthu (4.5) † 36:21 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

betha cia gwĩkĩrwo rungu rwacio; o itina igĩrĩ ikanyitĩrĩra buremu ĩmwe, rungu rwa kahocio kamwe.

²⁵ Cia mwena ũcio ũngĩ, mwena wa gathigathini wa hema ĩyo nyamũre, magĩthondeka buremu mĩrongo ĩrĩ

²⁶ na itina mĩrongo ĩna cia betha, o igĩrĩ igaikarĩrwo nĩ buremu ĩmwe.

²⁷ Ningĩ magĩthondeka buremu ithathatũ cia mwena wa na thuutha, nĩguo mwena wa mũthia wa ithũiro wa hema ĩyo nyamũre,

²⁸ na buremu igĩrĩ igĩthondekwo nĩ ũndũ wa tũkoine-inĩ twa hema ĩyo nyamũre cia mwena wa na thuutha.

²⁹ Koine-inĩ ici cierĩ, buremu ciarĩ igĩrĩ igĩrĩ, kuuma thĩ nginya igũrũ, ikoohanio na mũrĩnga ũmwe; nacio cierĩ igakorwo ihaanaine.

³⁰ Nĩ ũndũ ũcio haarĩ na buremu inyanya na itina ikũmi na ithathatũ cia betha; o igĩrĩ igaikarĩrwo nĩ buremu ĩmwe.

³¹ Magĩcooka magĩthondeka mĩgamba ya mbaũ cia mũgaa: ĩtano yayo nĩ ũndũ wa buremu cia mwena ũmwe wa hema ĩyo nyamũre,

³² na ĩtano nĩ ũndũ wa buremu cia mwena ũcio ũngĩ, na ĩtano nĩ ũndũ wa buremu cia mwena wa ithũiro, mũthia-inĩ wa na thuutha wa hema ĩyo nyamũre.

³³ Maathondekire mũgamba wa gatagatĩ uumĩte mũthia ũmwe nginya ũrĩa ũngĩ hau gatagatĩ ga buremu icio.

³⁴ Nĩmagemirie buremu icio na thahabu, na magĩthondeka mĩrĩnga ya thahabu ya kũnyitĩrĩra mĩgamba ĩyo. Magĩcooka

makĩgemia mĩgamba ĩyo na thahabu.

³⁵ Nĩmatumire gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mĩtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njogothē wega, na gĩkĩgemio na makerubi nĩ mũbundi mũũgĩ.

³⁶ Makĩmĩthondekera itugĩ inya cia mbaũ cia mĩgaa na magĩcigemia na thahabu. Magĩcooka magĩthondeka tũcuurio twa thahabu, na magĩtwekia itina inya ciacio cia betha.

³⁷ Itoonyero-inĩ rĩa hema makĩrĩthondekera gĩtambaya gĩa gũcuurio kĩa ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mĩtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njogothē wega, nakĩo kĩagemetio nĩ mũgemia mũũgĩ;

³⁸ na magĩthondeka itugĩ ithano irĩ na tũcuurio twacio. Makĩgemia itugĩ icio na igũrũ na mĩcibi yacio na thahabu, na magĩcithondekera itina ithano cia gĩcango.

37

Ithandũkũ rĩa Kĩrĩkanĩro

¹ Bezaleli nĩathondekire ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro rĩa mbaũ cia mũgaa, mũigana wa mĩkono ĩrĩ* kũraiha, na mũkono ũmwe na nuthu† kwarama, na mũkono ũmwe na nuthu kũraiha na igũrũ.

² Akĩrĩgemia na thahabu therie thĩinĩ na nja, na akĩrĩtiriha na mũcibi wa thahabu mĩena yothe.

* **37:1** nĩ ta mita 1 † **37:1** nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

3 Nĩarĩtwekeirie icũhĩ inya cia thahabu na agĩciohania na magũrũ marĩo mana, o icũhĩ igĩrĩ mwena ũmwe na icũhĩ igĩrĩ mwena ũria ũngĩ.

4 Ningĩ agĩthondeka mĩtĩ mĩraaya ya mũgaa na akĩmĩgemia na thahabu.

5 Agĩcooka agĩtoonyia mĩtĩ ĩyo mĩraaya mĩringa-inĩ ĩyo yarĩ mĩena-inĩ ya ithandũkũ ĩrĩ ya kũrĩkuua.

6 Nĩarĩthondekeire gĩtĩ gĩa tha gĩa thahabu, therie kĩa ũraihi wa mĩkono ĩrĩ na nuthu,‡ na wariĩ wa mũkono ũmwe na nuthu.§

7 Agĩcooka agĩtura makerubi meerĩ ma thahabu akĩmekĩra mĩthia-inĩ ya gĩtĩ kũ gĩa tha.

8 Nĩathondekire ikerubi rĩmwe rĩikare mũthia-inĩ ũmwe na ikerubi riu ringĩ rĩikare mũthia-inĩ ũria ũngĩ; mĩthia-inĩ ĩyo yeerĩ akĩmathondeka marĩ kĩndũ kĩmwe na gĩtĩ gĩa tha.

9 Mathagu ma makerubi macio matambũrũkĩtio na igũrũ, magathiĩka gĩtĩ kũ gĩa tha. Makerubi macio maathondeketwo maroranĩte, na marorete gĩtĩ kũ gĩa tha.

Metha

10 Nĩmathondekire metha ya mbaũ cia mũgaa, ũraihi wayo warĩ mĩkono ĩrĩ,* na wariĩ wayo warĩ mũkono ũmwe,† na kũraihi na igũrũ kwayo kwarĩ mũkono ũmwe na nuthu.‡

11 Ningĩ makĩmĩgemia na thahabu therie, na makĩmĩtiriha na mũcibi wa thahabu.

‡ 37:6 nĩ ta mita 1 § 37:6 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75) * 37:10 nĩ ta mita 1 † 37:10 nĩ ta nuthu mita ‡ 37:10 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75)

12 Magĩcooka makĩmĩthondekera karũbaũ gaceke ka wariĩ wa rũhĩ,§ gagĩthiũrũrũkĩria metha ĩyo, na magĩgatiriha na mũcibi wa thahabu.

13 Magĩtwekeria metha ĩyo mĩrĩnga ĩna ya thahabu, na makĩmĩoherera koine-inĩ inya ciayo, o harĩa magĩrũ mayo mana maarĩ.

14 Icũhĩ icio ciekĩrirwo hakuhĩ na mũcibi wa karũbaũ karĩa gaceke, nĩgeetha ĩnyiitagĩrĩre mĩtĩ ĩrĩa mĩraaya yahũthagĩrwo gũkuua metha ĩyo.

15 Mĩtĩ ĩyo mĩraaya ya gũkuua metha yarĩ ya mbaũ cia mũgaa, na ĩkagemio na thahabu.

16 Ningĩ magĩthondeka indo cia thahabu therie, cia kũigagĩrĩrwo metha, na nacio nĩ: thaani, na thaani nene, na mbakũri, na ndigithũ cia gũitaga iruta rĩa kũnyuuo.

Mũtĩ wa Kũigĩrĩrwo Matawa

17 Nĩmathondekire mũtĩ wa kũigĩrĩrwo matawa wa thahabu therie. Mũrũgamo wago na gĩtina kĩaguo igĩturwo inyiitanĩte o hamwe na ikombe ciaguo na mahũa maguo, na tũkonyo twaguo; ciothe igĩkorwo irĩ kĩndũ kĩmwe naguo.

18 Mũtĩ ũcio warĩ na hongee ithathatũ ciumĩte mĩena-inĩ ya mũrũgamo wa mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa; ithatũ mwena ũmwe, na ithatũ mwena ũrĩa ũngĩ.

19 Ikombe ithatũ ciaturĩtwo ihaana ta mahũa ma mũrothi, irĩ na tũkonyo na mahũa, igakorwo rũhonge-inĩ rũmwe, nacio ithatũ igakorwo rũhonge-inĩ rũu rũngĩ; hongee icio ciothe

§ 37:12 nĩ ta centimita 8

ithathatũ ciahanaaga ũguo ciumĩte mũtĩ-inĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa.

²⁰ Na mũtĩ-inĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa haarĩ na ikombe inya ciathondeketwo ihaana ta mahũa ma mũrothi, irĩ na tũkonyo na mahũa.

²¹ Gakonyo kamwe kaarĩ rungu rwa hongegĩrĩ ciumĩte mũrũgamo-inĩ wa mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa, nako gakonyo ga keerĩ kaarĩ rungu rwa hongecia keerĩ igĩrĩ, na gakonyo ga gatatũ kaarĩ rungu rwa hongecia gatatũ igĩrĩ; ciothe ciarĩ hongegithathatũ.

²² Tũkonyo na hongeciarĩ kĩndũ kĩmwe na mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa, iturĩtwo kuma thahabu therie.

²³ Nĩmathondekire matawa mũgwanja maguo, o ũndũ ũmwe na magathĩ ma gũtinia ndaambĩ, na thaani ciamũrarĩ wa ndaambĩ, ciathahabu therie.

²⁴ Maahũthĩrire taranda ĩmwe* ya thahabu therie gũthondeka mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa na indo ciaguo ciothe.

Kĩgongona kĩa Ũbumba

²⁵ Nĩmathondekire kĩgongona gĩa gũcinĩra ũbumba na mbaũ ciamũgaa. Kĩaiganaine mĩena yothe, mũigana wa mũkono ũmwe† kũraiha, na mũkono ũmwe kwarama, namĩkono ĩĩrĩ‡ kũraiha na igũrũ. Hĩa ciakĩo ciarĩ kĩndũ kĩmwe na kĩgongona.

²⁶ Magĩkĩgemia igũrũ na mĩena yothe o na hĩa ciakĩo na thahabu therie na magĩgĩtiriha namũcibi wa thahabu ũgĩgĩthiũrũrũkĩria.

* 37:24 nĩ ta kilo 34 † 37:25 nĩ ta nuthu mita ‡ 37:25 nĩ ta mita ĩmwe

27 Magĩthondeka mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu mũhuro wa mũcibi ũcio, ĩĩrĩ mwena ũmwe na ĩĩrĩ mwena ũrĩa ũngĩ. Mĩrĩnga ĩyo nĩyo yatoonyagio mĩtĩ ĩrĩa mĩraihu yatũmagĩrwo gũgĩkuua.

28 Magĩcooka magĩthondeka mĩtĩ ĩngĩ mĩraaya ya mũgaa na makĩmĩgemia na thahabu.

29 O na ningĩ magĩthondeka maguta matheru ma gũitanĩrĩrio na ũbumba mũnungi wega ũrĩa mũtherie, wĩra wa mũthondeki mũũgĩ wa maguta.

38

Kĩgongona kĩa Iruta rĩa Njino

1 Nĩmakire kĩgongona kĩa iruta rĩa njino kĩa mbaũ cia mũgaa, kĩa mĩkono ĩtatũ* kũraiha na igũrũ; kĩaiganaine mĩena yothe; mĩkono ĩtano† kũraiha na mĩkono ĩtano kwarama.

2 Nĩmathondekire hĩa inya, o rũmwe koine-inĩ ĩmwe ya kĩgongona, nĩ ũndũ ũcio hĩa icio na kĩgongona igĩtuĩka kĩndũ kĩmwe, na makĩgemia kĩgongona kũu na gĩcango.

3 Nĩmathondekire indo ciakĩo ciothe irĩ cia gĩcango; na nĩcio nyũngũ, na icakũri, na mbakũri cia wĩra wa kũminjaminjĩria, na njibe cia nyama, na ngĩo cia mwaki.

4 Nĩmathondekire kĩrũtara gĩa kĩgongona gĩa gĩcango, gĩa kũigwo rungu rwa muoho wakĩo, rũkinye nuthu ya ũraihi wa kĩgongona.

* 38:1 nĩ ta mita ĩmwe na robo (1.25) † 38:1 nĩ ta mita igĩrĩ na robo (2.25)

5 Magĩtwekia mĩrĩnga ya gĩcango ya kũnyiitĩrĩra mĩtĩ ĩrĩa mĩraaya ya koine inya cia kĩrũtara gĩa gĩcango.

6 Magĩthondeka mĩtĩ mĩraaya ya mbaũ cia mũgaa na magĩcigemia na gĩcango.

7 Magĩtoonya itugĩ icio mĩrĩnga-inĩ nĩguo ikoragwo mĩena-inĩ ya kĩgongona nĩ ũndũ wa gũgĩkuua. Maagĩthondekire na mbaũ, kĩrĩ na ihoro thĩinĩ.

Kĩraĩ gĩa Gwĩthambĩrwo

8 Nĩmathondekire kĩaĩ gĩa gwĩthambĩra gĩa gĩcango na kĩgũrũ gĩaĩkĩo gĩa gĩcango kuuma icicio-inĩ cia andũ-a-nja arĩa maarutaga wĩra itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

Nja ya Hema ĩrĩa Nyamũre

9 Thuutha ũcio magĩthondeka nja ya hema ĩyo nyamũre. Mwena wa gũthini ũgũĩkĩrwo ũrĩ wa mĩkono igana‡ kũraiha, na warĩ na itambaya cia gũcuurio cia gatani yogothetwo wega.

10 Itambaya icio ciarĩ na itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciacio mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, na tũcuurio na tũmĩkwa twa betha, twĩkĩrĩtwo itugĩ-inĩ icio.

11 Mwena wa gathigathini o nague warĩ wa mĩkono igana kũraiha, na warĩ na itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ na itina ciacio mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, na warĩ na tũcuurio na tũmĩkwa twa betha twĩkĩrĩtwo itugĩ-inĩ.

12 Mwena wa ithũiro wa nja ĩyo warĩ wa mĩkono mĩrongo ĩtano§ kwarama na warĩ na itambaya cia gũcuurio, na itugĩ ikũmi na itina

‡ 38:9 nĩ ta mita 46 § 38:12 nĩ ta mita 23

ikūmi na warĩ na tūcuurio na tūmĩkwa twa betha twĩkĩrĩtwo itugĩ-inĩ.

¹³ Mwena wa irathĩro o nague warĩ wa mĩkono mĩrongo ĩtano kwarama.

¹⁴ Itambaya cia gūcuurio ciarĩ cia ũraihi wa mĩkono ikūmi na ĩtano,* na ciarĩ mwena ũmwe wa itoonyero rĩa nja ĩyo, irĩ na itugĩ ithatũ na itina ithatũ;

¹⁵ na itambaya cia gūcuurio ciarĩ cia ũraihi wa mĩkono ikūmi na ĩtano na ciarĩ mwena ũcio ũngĩ wa itoonyero, irĩ na itugĩ ithatũ na itina ithatũ.

¹⁶ Itambaya ciothe cia gūcuurio iria ciathiūrūrũkĩirie nja ciarĩ cia gatani yogothetwo wega.

¹⁷ Itina cia itugĩ icio ciarĩ cia gĩcango. Tūcuurio na tūmĩkwa tūrĩa tweekĩrĩtwo itugĩ-inĩ twarĩ twa betha na igūrũ wacio ciagemetio na betha; Nĩ ũndũ ũcio itugĩ ciothe cia nja ĩyo ciarĩ na tūmĩkwa twa betha.

¹⁸ Itambaya cia gūcuurio cia itoonyero rĩa nja ĩyo ciarĩ cia ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njogothetwo wega; wĩra wa mūgemia mūũgĩ. Yarĩ ya mĩkono mĩrongo ĩrĩ† kũraiha, na mĩkono ĩtano‡ kũraiha na igūrũ, o ta ũrĩa itambaya cia gūcuurio cia nja ĩyo ciatarĩ.

¹⁹ na ĩgĩkorwo na itugĩ inya na itina inya cia gĩcango. Tūcuurio na tūmĩkwa twacio twarĩ twa betha, na igūrũ wacio ciagemetio na betha.

²⁰ Higĩ ciothe cia hema ĩyo nyamũre na cia nja ĩrĩa yamĩthiūrūrũkĩirie ciarĩ cia gĩcango.

* **38:14** nĩ ta mita 7 † **38:18** nĩ ta mita 9 ‡ **38:18** nĩ ta mita igĩrĩ na robo (2.25)

Indo cia Mwako iria Ciahũthĩrwo

²¹ Ūyũ nĩguo mũigana wa indo iria ciahũthĩrwo gwaka hema ñyo nyamũre, Hema-ĩrĩa-ya-Ūira, iria ciandĩkirwo nĩ Alawii o ta ūrĩa Musa aathanĩte matongoretio nĩ Ithamaru mũrũ wa Harũni ūrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.

²² (Bezaleli mũrũ wa Uri, ūrĩa warĩ mũrũ wa Huri, wa mũhĩrĩga wa Juda, nĩathondekire kĩrĩa gĩothe Jehova aathĩte Musa;

²³ nake aarĩ hamwe na Oholiabu mũrũ wa Ahisamaku, wa mũhĩrĩga wa Dani, ūrĩa warĩ mũbundi na mũcori mũũgĩ, na wamenyete kũgemia na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njega.)

²⁴ Mũigana wa thahabu yothe ĩrĩa yarutirwo kuuma kũrĩ iruta rĩa gũthũngũthio ĩrĩa yahũthĩrirwo kũruta wĩra wothe wa handũ-harĩa-haamũre, yarĩ taranda 29 na cekeri 730, § kũringana na cekeri ya handũ-harĩa-haamũre.

²⁵ Betha ĩrĩa yarehirwo nĩ mũingĩ ūrĩa watarirwo hĩndĩ ya itarana yarĩ taranda 100 na cekeri 1,775,* kũringana na cekeri ya handũ-harĩa-haamũre,

²⁶ o mũndũ aarutĩte beka ĩmwe,† nayo nĩ ūndũ ūmwe na nuthu ya cekeri, kũringana na cekeri ya handũ-harĩa-haamũre, nayo yarutirwo nĩ mũndũ o wothe wakĩraga agathiĩ harĩ arĩa maatarĩtwo, arĩa maarĩ na ūkũrũ wa mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, nao othe maarĩ arũme 603,550.

§ 38:24 nĩ ta kilo 1,000 * 38:25 nĩ ta kilo 3,400 † 38:26 nĩ ta giramu ithano na nuthu (5:5)

27 Taranda icio 100 cia betha‡ ciahũthĩrwo gũtwekia itina cia handũ-harĩa-haamũre na itina cia itambaya cia gũcuurio; taranda 100 igĩaka itina 100, ũguo nĩ ta kuuga taranda ĩmwe ĩgaaka gĩtina kĩmwe.

28 Nĩmahũthĩrre cekeri icio 1,775§ gũthondeka tũcuurio twa itugĩ, na kũgemia itugĩ na igũrũ, na gũthondeka tũmĩkwa twacio.

29 Gĩcango kĩrĩa kĩarutĩtwo kuuma iruta rĩa gũthũngũthio kĩarĩ gĩa taranda 70 na cekeri 2,400.*

30 Maahũthĩrre gĩcango kũ na gũthondeka itina cia itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, na gwaka kĩgongona gĩa gĩcango hamwe na kĩrũtara gĩakĩo gĩa gĩcango na indo ciakĩo ciothe,

31 na gwaka itina cia nja ĩrĩa yamĩthiũrũrũkĩirie na itina iria cia itoonyero rĩayo, na higĩ ciothe cia hema ĩyo nyamũre, na higĩ cia nja ĩrĩa yamĩthiũrũrũkĩirie.

39

Nguo cia Athĩnjĩri-Ngai

1 Nĩmatumire nguo na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mũtune ta gakarakũ, cia kũrutaga wĩra nacio handũ-harĩa-haamũre. Magĩcooka magĩtumĩra Harũni nguo theru, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

Ebodi

‡ 38:27 nĩ ta kilo 3,400 § 38:28 nĩ ta kilo 20 * 38:29 nĩ ta kilo 2,400

2 Nĩmatumire ebodi na ndigi cia rangi wa thahabu, na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na cia gatani ĩrĩa yogothetwo wega.

3 Nĩmahũũrire thahabu makĩmĩtua tũbaati tũhũthu, magĩtũtinangia nguucio cia gũtumanio na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa njega, wĩra wa mũbundi mũũgĩ.

4 Ningĩ nĩmatumire ndaamĩ cia ciande cia ebodi, nacio ikĩohererwo koine-inĩ igĩrĩ ciayo, nĩguo inyiitithanio nayo.

5 Naguo mũcibi wayo wa njohero watumĩtwo wega ũkahaanana nayo, na warĩ o gĩcunjĩ kĩmwe na ebodi, na ũgathondekwo na ndigi cia rangi wa thahabu, na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mūtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa yogothetwo wega, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

6 Nao magĩtumĩrĩra tũhiga twa onigithi tũkonyo-inĩ twa thahabu, na magĩtũkurura marĩitwa ma ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa mũndũ akururaga kahengere ka mũhũũri.

7 Magĩcooka magĩtuoherera ndaamĩ-inĩ cia ciande cia ebodi tũrĩ twa kĩirikania kĩa ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

Gakuo ga Gĩthũri

8 Magĩthondeka gakuo ga gwĩkĩrwo ga gĩthũri; karĩ wĩra wa mũbundi mũũgĩ. Magĩgathondeka o ta ebodi ĩyo: karĩ ga thahabu, na ka ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi,

na cia rangi mūtune ta gakarakū, na gatani ĩrĩa yogothetwo wega.

⁹ Gakuo kau kaiganaine mĩena yothe ĩna, karĩ ka inji kenda* kũraiha na inji kenda kwarama, na gakoinanĩrwo maita meerĩ.

¹⁰ Ningĩ magĩgatamĩrĩra mĩhari ĩna ya tũhiga twa goro. Mũhari wa mbere magĩtumĩrĩra kahiga ka wakiki ũrĩa mūtune, na ka yakuti ĩrĩa ĩhaana ngoikoni, na ka baregethu;

¹¹ mũhari wa keerĩ magĩtumĩrĩra kahiga ga thumarati, na ka yakuti ĩrĩa ya rangi wa bururu, na ka arimathi;

¹² mũhari wa gatatũ magĩtumĩrĩra kahiga ka wakiki ũrĩa wa bururu, na ka yacimu, na ka amethuthito;

¹³ mũhari wa kana magĩtumĩrĩra kahiga ga thumarati ĩrĩa theru, na ka onigithi, na ka njathibi. Natuo tũgĩtumĩrĩrwo tũkonyo-inĩ tũgemie twa thahabu.

¹⁴ Tũgĩkorwo tũrĩ tũhiga ikũmi na twĩrĩ, o kamwe gakarũgamĩrĩra rĩmwe rĩa marĩitwa ma ariũ a Isiraeli, o kamwe gagakururwo rĩitwa rĩa mũhĩrĩga ũmwe wa ĩrĩa ikũmi na ĩrĩ ya Isiraeli, o ta ũrĩa kahengere ka mũhũũri gakururagwo.

¹⁵ Nĩmathondekeire gakuo kau ga gĩthũri mĩgathĩ ya thahabu therie, ĩhaana ta mũkanda.

¹⁶ Ningĩ magĩthondeka tũkonyo twĩrĩ tũgemie twa thahabu, na mĩrĩnga ĩrĩ ya thahabu, na makĩoherera mĩrĩnga ĩyo koine-inĩ igĩrĩ cia gakuo kau ga gĩthũri.

¹⁷ Makĩnyiitithania mĩgathĩ ĩyo ĩrĩ ya thahabu

* 39:9 nĩ ta centimita 22

na mĩrĩnga ĩrĩa yarĩ koine-inĩ cia gakuo kau ga gĩthũri,

¹⁸ na mĩthia ĩrĩa ĩngĩ ya mĩgathĩ makĩmĩnyiitithania na tũkonyo tũu twĩrĩ twarĩ tũgemie twa thahabu, magĩtuohania na ndaamĩ cia kĩande kĩa ebodi mwena wa mbere.

¹⁹ Magĩthondeka mĩrĩnga ĩrĩ ya thahabu na makĩmĩnyiitithania na koine igĩrĩ cia gakuo ga gĩthũri mũico-inĩ wa na thĩinĩ, kũrigania na ebodi.

²⁰ Magĩcooka magĩthondeka mĩrĩnga ĩngĩ ĩrĩ ya thahabu na makĩmĩnyiitithania na mwena wa magũrũ-inĩ ma ndaamĩ cia kĩande mwena-inĩ wa mbere wa ebodi, hakuhĩ na rũtumo, igũrũ hanini wa mũcibi wa ebodi.

²¹ Makĩohania mĩrĩnga ya gakuo ga gĩthũri kũrĩ mĩrĩnga ya ebodi na rũrigi rwa rangi wa bururu, magĩcinyiitithania na mũcibi wa njohero nĩgeetha gakuo ga gĩthũri gatikarekanie na ebodi, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

Nguo Ingĩ cia Ũthĩnjĩri Ngai

²² Nĩmatumire nguo ndaaya ya ebodi ya taama wa bururu mũtheri, nayo yatumĩtwo nĩ mũtumi mũũgĩ.

²³ Yarĩ na harũkĩrio ya gũtoonyeria mũtwe gatagatĩ kayo, ningĩ ĩgĩtirihwo mĩthia-inĩ ta kara, nĩgeetha ndĩgatarũke.

²⁴ Ningĩ magĩthondeka tũcunjuura tũtariĩ ta matunda ma makomamanga, twa ndigi cia rangi wa bururu, na twa ndigi cia rangi wa ndathi, na twa rangi mũtune ta gakarakũ, na gatani ĩrĩa yogothetwo wega, tũgĩthiũrũrũka rũtumo rwa magũrũ-inĩ ma nguo ĩyo ndaaya.

25 Magĩcooka magĩthondeka ngengere cia thahabu therie magĩcitumĩrĩra rĩtumo-inĩ rũu gata-gatĩ ga tũcunjuura tũu tũhaana matunda ma makomamanga.

26 Ngengere na tũcunjuura tũu tũhaana matunda ma makomamanga igĩthiĩ ihakanĩtio gũthiũrũrũka rĩtumo rwa nguwo ãyo ndaaya; ya kwĩhumbwo nĩ mũndũ agĩtungata, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

27 Nĩmatumĩire Harũni na ariũ ake kanjũ cia gatani njega, itumĩtwo nĩ mũtumi mũũgĩ.

28 Makĩmatumĩra iremba cia gatani njega, na tũkũbia twa gatani, na thuruarĩ cia thĩinĩ cia gatani ĩrĩa yogothe two wega.

29 Mũcibi warĩ wa gatani ĩrĩa njogotho wega na ndigi cia rangi wa bururu, na cia rangi wa ndathi, na cia rangi mũtune ta gakarakũ, wĩra wa mũgemia mũũgĩ, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

30 Magĩthondeka gatanji kaamũre ga thahabu therie, na igũrũ rĩako magĩkurura, o ta ũrĩa mũhũuri ũkururagwo, ciugo ici: MŪTHERU MWAMŪRIRE JEHOVA.

31 Ningĩ makĩoherera gatanji kau na rũrigi rwa rangi wa bururu, magĩkanyitithania na kĩremba, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

Kũrũka kwa Wĩra

32 Nĩ ũndũ ũcio wĩra wothe wa gwaka hema ĩyo nyamũre na Hema-ya-Gũtũnganwo ũkĩrĩka. Andũ a Isiraeli magĩka maũndũ mothe o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

³³ Ningĩ makĩrehe hema ĩyo nyamũre kũrĩ Musa: hema na indo ciayo ciothe na ngathĩka ciayo, na buremu, na mĩgamba, na itugĩ na itina ciayo;

³⁴ na kĩhumbĩri kĩa njũa cia ndũrũme itoboke-tio rangi-inĩ mũtune, igatunĩha, na kĩhumbĩri kĩa njũa cia pomboo, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa kũhakanĩa;

³⁵ ithandũkũ rĩa Ũira na mĩtĩ mĩraaya yarĩo, hamwe na gĩtĩ gĩa tha;

³⁶ metha na indo ciayo ciothe, na mĩgate ya kũigwo Mbere ya Jehova;

³⁷ mũtĩ wa thahabu therie wa kũigĩrĩrwo matawa, hamwe na mĩhari ya matawa na indo ciaguo ciothe, o na maguta ma kũmaakĩa;

³⁸ kĩgongona gĩa thahabu, na maguta ma gũitanĩrĩrio, na ũbumba mũnungi wega, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa itoonyero-inĩ rĩa hema;

³⁹ kĩgongona gĩa gĩcango hamwe na kĩrũtara gĩakĩo gĩa gĩcango na itugĩ ciakĩo na indo ciakĩo ciothe; na kĩaĩ gĩa gwĩthambĩra na kĩgũrũ gĩakĩo;

⁴⁰ itambaya cia gũcuurio cia nja, na itugĩ ciacio, na itina ciacio, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa itoonyero rĩa kuuma nja wa hema; na mĩkanda na higĩ cia nja; na indo ciothe cia hema ĩrĩa nyamũre, na Hema-ya-Gũtũnganwo;

⁴¹ na nguo ndume cia kwĩhumbwo nĩ mũndũ agĩtungata thĩinĩ wa handũ-harĩa-haamũre, nguo iria theru cia Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, o na cia ariũ ake cia kwĩhumba rĩrĩa mekũruta wĩa wa mũthĩnjĩri-Ngai.

⁴² Andũ a Isiraeli maarutire wĩra wothe o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

⁴³ Musa akĩona wĩra ũrĩa warutĩtwo nake akĩona atĩ nĩmaũrutĩte o ta ũrĩa Jehova aathanĩte. Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩmarathima.

40

Gwaka Hema ĩrĩa Nyamũre

¹ Ningĩ Jehova akĩĩra Musa atĩrĩ:

² “Ūgaaka hema ĩyo nyamũre, nĩo Hema-ya-Gūtũnganwo, mũthenya wa mbere wa mweri wa mbere.

³ Nĩũkaiga ithandũkũ rĩa Ũira thĩinĩ wayo, na ũhakanie ithandũkũ rĩu na gĩtambaya gĩa gũcuurio.

⁴ Ningĩ nĩũgatoonyia metha na ũmĩgĩrĩre indo ciayo, na ũcibange wega. Ningĩ ũtoonyie mũtĩ wa tawa, na ũũigĩrĩre matawa maguo.

⁵ Ningĩ ũige kĩgongona gĩa thahabu gĩa gũcinĩrwo ũbumba mbere ya Ithandũkũ rĩu rĩa Ũira, na wĩkĩre gĩtambaya gĩa gũcuurio itoonyero-inĩ rĩa hema ĩyo nyamũre.

⁶ “Iga kĩgongona kĩa maruta ma njino mbere ya itoonyero rĩa hema ĩyo nyamũre, na nĩyo Hema-ya-Gūtũnganwo;

⁷ ũige kĩaĩ gĩa gwĩthambĩrwo gatagatĩ ka Hema-ya-Gūtũnganwo na kĩgongona, na ũgĩkĩre maaĩ.

⁸ Aka nja ĩmĩthiũrũrũkĩrie, na wĩkĩre gĩtambaya gĩa gũcuurio itoonyero-inĩ rĩa nja ĩyo.

⁹ “Oya maguta ma gũitanĩrĩrio, na ũitĩrĩrie hema ĩyo nyamũre na kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ

wayo; mĩamũre na indo ciayo ciothe, na nĩĩgatuĩka theru.

10 Ningĩ ũitĩrĩrie maguta kĩgongona kĩa maruta ma njino na indo ciakĩo ciothe; wamũre kĩgongona kũ, nakĩo nĩĩgatuĩka gĩtheru mũno.

11 Itĩrĩria kĩaĩrĩ gĩa gwĩthambĩrwo na kĩgũrũ gĩakĩo maguta, ũciamũre.

12 “Rehe Harũni na ariũ ake itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, na ũmathambie na maaĩ.

13 Ningĩ ũhumbe Harũni nguo iria theru, ũmũitĩrĩrie maguta, na ũmwamũre nĩguo andungatĩre arĩ mũthĩnjĩri-Ngai.

14 Rehe ariũ ake, ũmahumbe kanjũ.

15 Maitĩrĩrie maguta o ta ũrĩa ũitĩrĩrie ithe wao, nĩguo mandungatĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai. Gũitĩrĩrio maguta kwao nĩkũmatoonyia ũtungata-inĩ wa ũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũgũtũura njiarwa-inĩ ciothe iria igooka.”

16 Nake Musa agĩĩka maũndũ mothe o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

17 Nĩ ũndũ ũcio hema ĩyo nyamũre ĩgĩakwo mũthenya wa mbere wa mweri wa mbere, mwaka-inĩ wa keerĩ.

18 Rĩrĩa Musa aakire hema ĩyo nyamũre, nĩagire itina handũ ha cio, na akĩrũgamia buremu, agĩtoonyia mĩgamba na akĩrũgamia itugĩ.

19 Ningĩ agĩtambũrũkia hema igũrũ rĩa hema ĩyo nyamũre na akĩigĩrĩra kĩhumbĩri igũrũ rĩa hema o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

20 Agĩcooka akĩoya ihengere cia Ūira, na agĩciiga thĩinĩ wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro. Akĩnyitithania mĩtĩ irĩa mĩraaya na ithandũkũ, na akĩiga gĩtĩ gĩa tha igũrũ rĩa ithandũkũ rĩu.

21 Ningĩ akĩrehe ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro thĩinĩ wa hema ĩyo nyamũre, na agĩkĩra gĩtambaya gĩa kũhakanĩa na akĩhakanĩa ithandũkũ rĩa Ūira o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

22 Musa akĩiga metha thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo mwena wa gathigathini wa hema ĩyo nyamũre, nja ya gĩtambaya gĩa gũcuurio

23 na akĩigĩrĩra mĩgate igũrũ rĩayo o hau mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

24 Akĩiga mũtĩ wa kũigĩrĩrwo matawa thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo ũng'etheire metha mwena wa gũthini wa hema ĩyo nyamũre,

25 na agĩakia matawa macio mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

26 Musa agĩtoonya kĩgongona gĩa thahabu thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo hau mbere ya gĩtambaya gĩa gũcuurio,

27 na agĩcinĩra ũbumba ũrĩa mũnungi wega ho o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

28 Ningĩ agĩcuuria gĩtambaya itoonyero-inĩ rĩa hema ĩyo nyamũre.

29 Ningĩ akĩiga kĩgongona kĩa maruta ma njino hakuhi na itoonyero rĩa hema ĩyo nyamũre, nĩyo Hema-ya-Gũtũnganwo, na akĩrutĩra magongona ma njino igũrũ rĩakĩo o na magongona ma ngano, o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

30 Nĩaigire kĩaĩ gĩa gwĩthambĩrwo gatagatĩ ka Hema-ya-Gũtũnganwo na kĩgongona na agĩgũkĩra maaĩ ma gwĩthamba,

31 nake Musa na Harũni na ariũ ake magĩtũmĩra maaĩ macio gwĩthamba moko na magũrũ.

32 Nĩmethambaga hĩndĩ ciothe magĩtoonya Hema-ya-Gũtũnganwo kana magĩkuhĩrĩria kĩgongona o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

33 Ningĩ Musa agĩaka nja gũthiũrũrũka hema ĩyo nyamũre na kĩgongona na agũkĩra gĩtambaya gĩa gũcuurio itoonyero rĩa nja ĩyo. Na nĩ ũndũ ũcio Musa akĩrĩkia wĩra ũcio.

Riiri wa Jehova

34 Hĩndĩ ĩyo itu rĩkĩhumbĩra Hema-ya-Gũtũnganwo, naguo riiri wa Jehova ũkĩyũra hema ĩyo nyamũre.

35 Musa ndangĩahotire gũtoonya Hema-ya-Gũtũnganwo tondũ itu rĩaikarĩte igũrũ rĩayo, naguo riiri wa Jehova ũkaiyũra hema ĩyo nyamũre.

36 Ng'endo-inĩ ciothe cia andũ a Isiraeli-rĩ, hĩndĩ ĩrĩa yothe itu rĩoyagwo na igũrũ kuuma hema ĩyo nyamũre, nĩguo moimagaraga;

37 no itu rĩĩaga kuoywo na igũrũ, nao makaaga kuumagara, nginya mũthenya ũrĩa rĩkoywo na igũrũ.

38 Nĩ ũndũ ũcio itu rĩa Jehova rĩaikaraga igũrũ wa hema ĩyo nyamũre mũthenya, naguo mwaki wakoragwo itu-inĩ rĩu ũtukũ, rĩgakĩonagwo nĩ nyũmba yothe ya Isiraeli mahinda mothe ng'endo-inĩ ciao ciothe.

**Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
(Bible) of Kenya**

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Wĩra ũyũ ũheanĩtwo na ũndũ wa rũtha rwa biacara rwa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ũngĩenda kuona kobĩ ya rũtha rũrũ rwa biacara, rora rũrenda-inĩ rwa: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, kana ũtũme marũa kũrĩ: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio nĩ Biblica, Inc., kũhũthĩra mũhũri wa biacara wa Biblica® kũbataraga marũa ma gwĩtikĩrio kuuma kũrĩ Biblica, Inc. Kuumana na rũtha rwa biacara rwa CC BY-SA, no ũkobie kana ũtambie wĩra ũyũ ũtarĩ mũgarũre, ĩndĩ ndũkagarũre rũri rwa biacara rwa Biblica®. Ũngĩgarũra kana ũkobie wĩra ũyũ, na tondũ wa ũguo ũtuĩke nĩ wĩra mwerũ uumanĩte na ũcio-rĩ, no nginya weheria mũhũri wa biacara wa Biblica®. Wĩra-inĩ ũcio mwerũ no nginya wonanie nĩ maũndũ marĩkũ ũgarũrĩte, na ũtarĩrie wĩra-inĩ ũcio ta ũũ: “Wĩra wa kĩhumo warĩ wa Biblica, Inc. na ũheanĩtwo tũhũ ng’enda-inĩ cia www.biblica.com na open.bible.”

Kĩmenyitha kĩa Mwene-wĩra no nginya kĩaandĩkwo iratathi rĩa kĩongo kĩa wĩra kana rĩa ũhoru wa Mwene-wĩra ta ũũ:

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre™

Kĩmenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio wabici-inĩ ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ũhũthĩrĩtwo na rũtha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

No nginya wĩtikĩrie wĩra ũcio mwerũ ũgarũrĩte ũheanwo na ũndũ wa rũtha rwa biacara rũu rwa CC BY-SA.

Ũngĩenda kũmenyithia Biblica, Inc. ũhoru wĩgiĩ ũtaũri waku wa wĩra ũyũ-rĩ, twandĩkire rũrenda-inĩ rwa: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this

license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre™

Kĩmenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

"Biblica" nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio wabici-inĩ ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ũhũthĩritwo na rũtha.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63